

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
Кафедра обліку і аудиту**

«До захисту в ЕК»
Директор інституту (декан факультету)
_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2024 р.

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри
_____ Ольга МИХАЙЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2024 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Облік і аудит

на тему: «Методичні підходи обліку, аналізу та аудиту наявності, стану та використання запасів підприємств промисловості»

Виконав: здобувач 2 курсу, групи 5

_____ Джулай Ілля Владиславович _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник _____ Михайленко Ольга Валеріївна _____
(прізвище, ім'я та по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувач Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надав і не одержував недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
Кафедра обліку і аудиту
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Завідувача кафедри обліку і аудиту

Ольга Михайленко

«09» жовтня 2023 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Джулай Ілля Владиславович

1.Тема роботи: «Методичні підходи обліку, аналізу та аудиту наявності, стану та використання запасів підприємств промисловості»

Керівник проекту к.е.н., доц., Михайленко Ольга Валеріївна

Затверджена наказом по університету від «09» жовтня 2023 року №817-КС

2.Строк подання студентом проекту: 01 лютого 2024 року

3.Вихідні дані до роботи: ПКУ, Закони України, П(С)БО, МСФЗ, первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку ТОВ «НВН ПЛЮС», фінансова і статистична звітність ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки

4.Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити): економічна суть запасів підприємства, нормативно-правове регулювання обліку, економічного аналізу та аудиту запасів, синтетичний і аналітичний облік запасів підприємства, розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності, організаційно-економічна характеристика ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки, методологічні та практичні основи економічного аналізу наявності, стану та використання запасів підприємства, завдання і методика проведення аудиту наявності, стану та використання запасів, шляхи удосконалення обліково аналітичних і контрольних аспектів щодо обліку запасів підприємства.

5.Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових гістограм, діаграм, таблиць, тощо): основні завдання з вивчення особливостей обліку, аналізу і аудиту наявності, стану і використання запасів підприємства, схема класифікації запасів, таблиця техніко-економічних показників виробничо-господарської діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки, первинні документи з обліку запасів, кореспонденція рахунків з запасів підприємства, таблиці аналізу наявності, структури і динаміки запасів на підприємстві, рис. методика проведення аудиту наявності, стану і використання запасів підприємства

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

Дата видачі завдання 09 жовтня 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	09.10.23-23.10.23	Виконано
2.	Розділ 1. Методологічні засади обліку запасів	24.10.23-21.11.23	Виконано
3.	Розділ 2. Аналіз діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» та організація і методика проведення економічного аналізу запасів підприємства	22.11.23-27.12.23	Виконано
4	Розділ 3. Теоретико-методологічні основи аудиту наявності, стану та використання запасів підприємства	28.12.23-15.01.24	Виконано
7.	Висновки і пропозиції	16.01.24-23.01.24	Виконано
8.	Список використаних джерел	24.01.24-01.02.24	Виконано

Здобувач

_____ (підпис)

Ілля ДЖУЛАЙ
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____ (підпис)

Ольга МИХАЙЛЕНКО
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна магістерська робота виконана на тему «Методичні підходи обліку, аналізу та аудиту наявності, стану та використання запасів підприємств промисловості» та містить: 27 таблиць, 17 рисунка, 55 найменування використаних джерел та 102 сторінки написаного тексту.

Дана кваліфікаційна магістерська робота складається із вступу, трьох розділів та висновків до них, загальних висновків та пропозицій, а також переліку використаних літературних джерел та додатків.

В першому розділі роботи проведено дослідження економічної сутності виробничих запасів підприємств промисловості, відображено їх класифікацію, відображено нормативно-правові джерела інформації щодо особливостей обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів. Також, у даному розділі відображено інформацію про найпопулярніші інформаційні технології з обліку виробничих запасів та їх практичне застосування.

У другому розділі проведено аналіз виробничо-господарської діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС», проведена оцінка динаміки фінансових результатів його діяльності за 2021-2022 роки. У третьому підпункті даного розділу досліджено методологічні основи проведення аналізу запасів та проведено практичний аналіз наявності, стану та використання запасів обраного підприємства.

У третьому розділі висвітлено інформацію про методологію проведення аудиту запасів підприємства, відображено завдання та основні етапи. Узагальнюючи результати проведеного дослідження магістерської роботи у третьому розділі нами запропоновано заходи щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення запасів підприємств промисловості.

Ключові слова: *запаси, виробничі запаси, оцінка запасів, облік запасів, аналіз ефективності використання запасів, аудит запасів підприємств промисловості.*

ABSTRACT

The qualifying master's work was carried out on the topic "Methodical approaches to accounting, analysis and auditing of the availability, condition and use of stocks of industrial enterprises" and contains: 27 tables, 17 figures, 55 names of used sources and 102 pages of written text.

This qualifying master's thesis consists of an introduction, three chapters and their conclusions, general conclusions and proposals, as well as a list of used literary sources and appendices.

In the first section of the work, a study of the economic essence of production stocks of industrial enterprises is carried out, their classification is shown, and regulatory and legal sources of information on the features of accounting, analysis and audit of production stocks are shown. Also, this section displays information about the most popular information technologies for inventory accounting and their practical application.

In the second section, an analysis of the production and economic activity of LLC "NVN PLUS" was carried out, an assessment of the dynamics of the financial results of its activity for 2021-2022 was carried out. In the third subsection of this section, the methodological bases of inventory analysis were investigated and a practical analysis of the availability, condition, and use of the inventory of the selected enterprise was conducted.

In the third section, information on the methodology of auditing the company's stocks is highlighted, tasks and main stages are displayed. Summarizing the results of the research of the master's work in the third chapter, we proposed measures to improve the accounting and analytical provision of stocks of industrial enterprises.

Keywords: *stocks, production stocks, evaluation of stocks, accounting of stocks, analysis of efficiency of use of stocks, audit of stocks of industrial enterprises.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ	10
1.1. Наукові дослідження економічної сутності запасів	10
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, економічного аналізу та аудиту запасів підприємств промисловості	15
1.3. Організація та методика обліку запасів підприємства	21
1.3. Сучасні інформаційні технології обліку запасів	39
Висновки до розділу І.....	40
РОЗДІЛ ІІ. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «НВН ПЛЮС» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА	42
2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ТОВ «НВН ПЛЮС»	42
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки	51
2.3. Методологічні основи та практичний аналіз наявності, стану і використання запасів на ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки	59
Висновки до розділу ІІ.....	67
РОЗДІЛ ІІІ. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ НАЯВНОСТІ, СТАНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА	69
3.1. Теоретичні аспекти аудиту наявності, стану і використання запасів .	69
3.2. Організація проведення аудиту наявності, стану і використання запасів на ТОВ «НВН ПЛЮС»	76
3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів забезпечення процесу руху запасів підприємства	87
Висновки до розділу ІІІ	91
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	97
ДОДАТКИ.....	104

ВСТУП

Підприємницька діяльність можлива різних видів: виробнича, комерційна або грошово-кредитна. Згідно з цим запаси діяльності такі: у першому випадку – різні речовини та сили природи: сировина, матеріали (основні, допоміжні паливні, мастильний тощо), у другому – готова продукція виробничої сфери (сільськогосподарська, промислова, будівельна тощо), яка купується комерційними підприємствами з метою продажу, у третьому – гроші, грошові документи тощо.

У кожній сфері діяльності запаси обліковуються за законодавчо визначеною методологією. Оскільки кожний вид запасів діяльності має свою методику обліку, їх потрібно розглядати окремо один від одного, тобто – виробничі, комерційні або грошово-кредитні.

Розвиток ринкових відносин, впровадження різноманітних форм власності, реформування економічних відносин в Україні висувають дедалі нові й нові вимоги до бухгалтерського обліку як до основного засобу контролю за веденням господарської діяльності підприємств. Тому удосконалення бухгалтерського обліку пов'язане з вирішенням актуальних завдань в економіці України: збільшення обсягу виробництва продукції (робіт, послуг), зниження собівартості продукції.

Вирішення цих завдань можливо при забезпеченні підприємств необхідними матеріальними цінностями, без яких неможливий виробничий процес.

Виробничі запаси - важлива складова частина національного багатства країни. Матеріали - предмети, які є матеріально-речовою основою виготовленої продукції. Вони беруть участь у виробничому процесі одноразово і переносять свою вартість на кінцеву продукцію повністю.

В умовах ринкової економіки бухгалтерський облік є особливо важливою функцією ефективного управління виробничими і комерційними структурами,

знаряддям контролю за раціональним і економічним використанням ресурсів з метою досягнення комерційного успіху і виконання фінансових обов'язків перед державою.

Опанування знаннями бухгалтерського обліку, контролю і аналізу господарської діяльності з метою виявлення слабких місць у роботі підприємств і знаходження шляхів подальшого покращення їх роботи є головною метою керівника підприємства, бухгалтера, економіста, менеджера.

Виникненню нових підходів до бухгалтерського обліку на державних, приватних, спільних підприємствах, у міжнародних об'єднаннях сприяє ринкова економіка.

Чітка побудова бухгалтерського обліку підвищує роль його як основного засобу за додержанням режиму економії і комерційного успіху в усіх підприємствах.

В умовах приведення національної економічної системи у відповідність з вимогами ринкової економіки і міжнародними стандартами виникає багато проблем, які потребують обґрунтованого розгляду й розв'язання. Однією з таких проблем є удосконалення обліку виробничих запасів. Від успішного розв'язання цієї проблеми значною мірою залежить ефективність функціонування економіки в цілому і кожного окремого підприємства.

Актуальність теми обумовлено тим, що підприємства та фізичні особи, які здійснюють підприємницьку діяльність, повинні знати порядок оформлення руху запасів, порядок формування собівартості виробленої продукції, методи оцінки запасів при вибутті задля результативності своєї діяльності та оптимізації використання власних запасів.

Актуальні на сьогоднішній день є питання дослідження організації проведення обліку запасів, документування та відображення в обліку їх результатів.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність ТОВ «НВН ПЛЮС».

Відповідно до об'єкту дослідження **предметом дослідження** – сукупність теоретичних та методологічних аспектів операцій з обліку, економічного аналізу та аудиту наявності, стану і використання запасів, а також визначення їх первісної вартості на обраному підприємстві.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних і дослідження методологічних положень з обліку, економічного аналізу і аудиту запасів підприємств промисловості, а також розробка практичних рекомендацій по удосконаленню організації обліку запасів та їх аудиту.

У відповідності з метою була поставлена сукупність наступних завдань:

- розкриття змісту поняття «запаси» та відобразити їх трактування різними вченими;
- вивчення теоретичних аспектів визнання запасів та визначення їх первісної вартості;
- дослідити особливості обліку наявності, стану запасів підприємства;
- розкриття техніко-економічної характеристики ТОВ «НВН ПЛЮС»;
- висвітлення питань особливостей проведення економічного аналізу наявності, стану і використання запасів підприємства;
- дослідити методологію проведення аудиту запасів підприємства;
- формування рекомендацій та пропозицій щодо обліку та аудиту запасів підприємств промисловості.

При проведенні дослідження були використані методи групування даних, порівняльного аналізу, факторний та індексний аналіз, метод системного підходу. Основною теоретичною базою були законодавчо-нормативні акти з обліку підприємства, наукові роботи вчених економістів, бухгалтерів у сфері фінансового обліку, економічного аналізу й аудиту запасів підприємств промисловості.

РОЗДІЛ І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ

1.1. Наукові дослідження економічної сутності запасів

Запаси як складова ресурсного забезпечення підприємств є одним із вагомих елементів у структурі оборотних активів. Саме виробничі запаси є основою виробничого процесу будь-якого суб'єкта господарювання. Від їх наявності залежить безперервність виробництва, а від ефективності використання – якість та собівартість створеної продукції. Тому, як вдало зазначає Подолянчук О.А. [31], від належної організації обліку виробничих запасів залежить точність й об'єктивність показників фінансової звітності в частині визначення собівартості продукції, фінансового результату та прибутку.

Питання обліку виробничих запасів є об'єктом дослідження багатьох науковців, зокрема: Дмитренка А.В. [14], Лопатіної В.В. [23], Китайчук Т.Г., Коваль Н.І., Огійчука М.Ф. [53], Пилипів Н.І. [32], Плахтій Т.Ф., Подолянчук О.А. [31], Федак Л.М. [49] та інших.

Проте, незважаючи на ґрунтовні наукові дослідження, питання сутності та обліку виробничих запасів є актуальними і потребують дослідження з урахуванням специфіки діяльності підприємств різних галузей економіки.

Як відомо, першочерговим у визначенні виробничих запасів є вивчення змісту категорії «запаси». На підприємствах різних галузей економіки запаси є найбільш важливою та значною частиною активів, виробничого капіталу. Вони посідають особливе місце в складі майна, домінуючу позицію в структурі витрат, а тому суттєво впливають на результати господарської діяльності та висвітлення інформації про фінансовий стан підприємства [8].

Нормативне формулювання терміна «запаси» визначено у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку НП(С)БО 9 «Запаси» (рис. 1.1).

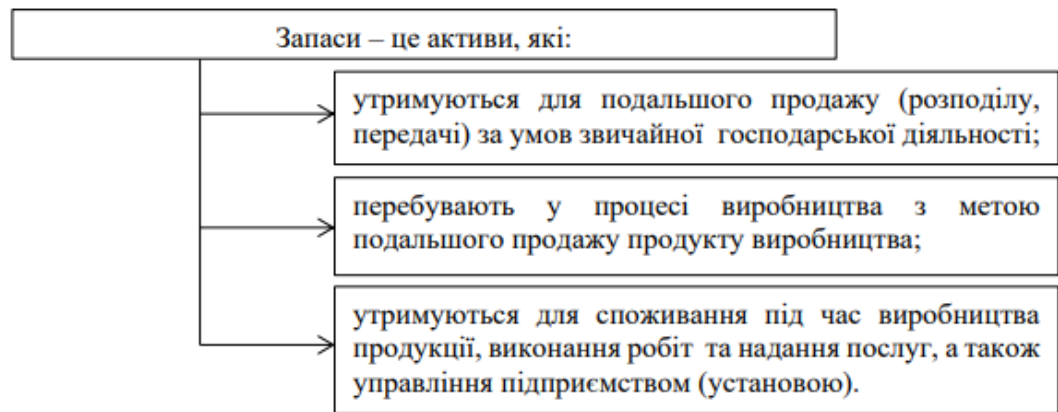

Рис. 1.1. Визначення запасів за П(С)БО 9 «Запаси».

Джерело: побудовано автором за [34]

Вивчення наукових підходів до економічної сутності досліджуваної категорії свідчить про низку протиріч у трактуваннях термінів. Зокрема, це використання термінів «запаси», «виробничі запаси», «матеріальні запаси», «матеріальні цінності», «матеріальні ресурси». Дискусійність питань дала можливість науковцям здійснити групування підходів до визначення дефініції «запаси» (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 Підходи науковців до використання термінів для визначення поняття «запаси»

Автори, нормативні джерела	Терміни, що використовуються для позначення
1	2
П(С)БО 9 “Запаси”, В.В. Бабіч, А.В. Бугай, Ю.А. Василенко, П.М. Гарасим, Т.В. Гладких, С.В. Голов, О.І. Єрмак, О.О. Єропутова, Г.П. Журавель, В.С. Лень, Г.В. Нашкаревська, В.О. Онищенко, М.С. Пушкар, І.Б. Садовська, Г.А. Семенов, Л.К. Сук, Н.М. Ткаченко, П.С. Тютюнник, П.Я. Хомин, Р.Л. Хом’як, Н.В. Чабанова	«запаси»
І.Д. Бенько, Т.Г. Китйчук, В.С. Лень, М.Р. Лучко, З.Д. Тичук, Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків	«товарно-матеріальні цінності», «матеріальні цінності»
О.М. Губачова, І.А. Карабоза, І.Р. Любезна, С.І. Мельник, О.В. Мурашко, С.М. Хмелевський	«матеріальні запаси», «товарно-матеріальні запаси», «матеріально-виробничі запаси»
Ф.Ф. Бутинець, Н.М. Селіванова, Фуад Сулейман Махмуд АльФасфус	«товарно-виробничі запаси»

При цьому, вдало зазначає Коваль Н.І., «запаси визначають як наявність відповідних матеріальних ресурсів, до яких належать засоби виробництва, предмети споживання, інші цінності, необхідні для забезпечення розширеного відтворення, обслуговування сфери нематеріального виробництва та задоволення потреб населення, й які іще не використовуються» [20].

Федак Л.М. запаси підприємства характеризує як ресурси (активи), ті, що в даний момент не використовуються та є власністю підприємства, перебуваючи на складах підприємств, на складах постачальників та на складах споживачів або в інших призначених для цього місцях, утримуються для забезпечення діяльності: виробництва, продажу, перепродажу, а також використовуються для управління підприємством [51].

Аналізуючи погляди сучасних економістів на економічну категорію «виробничі запаси», науковці зауважують, що відмінність у трактуванні свідчить про те, що розкриття суті будь-якої економічної категорії залежить від вибраного підходу до її визначення [14, 23].

Проводячи дослідження наукових доробків щодо змісту виробничих запасів, Подолянчук О.А. відзначає, що науковці не висловлюють однозначної думки (табл. 1.2).

На думку Коваль Н.І., виробничі запаси – це придбані або самостійно виготовлені запаси, що підлягають подальшій переробці на підприємстві або утримуються для іншого споживання у ході нормального операційного циклу і характеризуються речовою формою, макроекономічним змістом, мікроекономічним призначенням та наявністю облікової складової [20].

Для визначення змісту виробничих запасів розглянемо і нормативні документи з обліку. У НП(С)БО 9 не представлено чіткого та однозначного тлумачення терміну «виробничі запаси» для цілей бухгалтерського обліку.

Таблиця 1.2 Визначення терміну «виробничі запаси» в економічній літературі

Автор	Активи	Засоби виробництва	Оборотні засоби	Предмети праці	Матеріальні ресурси	Матеріали	Виробничі запаси	Споживаються в операційному циклі	Призначені для виробництва продукції або подальшого перепродажу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Багрій П.І.		+			+				
Бородкін А.С.			+	+	+			+	
Безруких П.С.				+	+	+		+	
Бутинець Ф.Ф.	+			+			+	+	+
Верхоглядова Н.І					+			+	+
Грабова Н.М.	+			+		+	+	+	+
Кужельний М.В.				+		+		+	
Міддлтон Д.							+		
Новодворський В.Д.			+	+	+				+
Сопко В.В.			+			+	+		
Пушкар М.С.			+	+		+			
Річард Д. Ірвін					+			+	+
Хендріксен Е.С.			+			+		+	
Шара Є.Ю.	+		+				+	+	+
Шквір В.Д.					+	+	+		

Джерело: побудоване автором за [8, 9, 10, 12, 42, 46]

Проте План рахунків конкретно вказує на їх склад та перелік матеріальних цінностей, що мають обліковуватися як виробничі запаси підприємства. Відповідно для обліку використовуються рахунки другого класу «Запаси». Відповідно до Плану рахунків такі рахунки, як 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» та 25 «Напівфабрикати» не включаються до складу виробничих запасів, а обліковуються окремо [16].

Разом з тим, у Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності рекомендується до статті балансу «Виробничі запаси» включати вартість МШП, сировини, основних та допоміжних матеріалів, палива, придбаних напівфабрикатів і комплектуючих, запасних частин, тари, будівельних матеріалів та інших матеріалів, що споживаються в ході нормального операційного циклу [29].

Отже, як в науковій літературі, так і в нормативних документах не існує єдиного підходу до змісту виробничих запасів. Тому така ситуація впливає на можливість виникнення помилок під час формування облікових даних та представлення їх у звітності.

Ми підтримуємо думку автора Подолянчук О.А., що, насамперед, визначаючи сутність виробничих запасів, необхідно враховувати зміст нормативно-правового регулювання обліку досліджуваного об'єкта. Тому погоджуємося із судженням автора про те, що *виробничі запаси* – це матеріальні оборотні активи, які протягом операційного циклу використовуються в повному обсязі для створення продукції, товарів, надання послуг, виконання робіт, а також для будь-яких господарських чи управлінських потреб підприємства [31].

Узагальнюючи думки різних науковців та дані нормативних документів, вважаємо, що виробничі запаси доцільно розглядати як складову запасів підприємства, а сутність виробничих запасів як об'єкта обліку полягає в тому, що виробничі запаси – це елемент запасів, який є активом та сукупністю предметів праці, які перебувають на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також палива, запасних частин, зворотних відходів, тари та інших матеріалів, які придбані зі сторони або самостійно виготовлені й призначені для використання як у виробничому процесі, так і для будь-яких інших потреб підприємства за умови їх повного споживання в одному операційному циклі.

В економічній літературі спостерігаються різноманітні варіанти трактування об'єкта дослідження. Така відмінність свідчить про те, що розкриття суті будь-якої економічної категорії залежить від обраного підходу до її визначення. Критична оцінка існуючих визначень поняття «виробничі запаси» дає нам підстави виокремити такі основні підходи:

1. Переважна більшість економістів і вчених при висвітленні питань обліку запасів використовує визначення, що знаходиться в НП(С)БО 9 «Запаси».

2. Окремі вчені ототожнюють поняття «виробничі запаси» і «матеріальні ресурси».

3. Ототожнюються також такі поняття як «запаси» і «виробничі запаси».

4. В окремих джерелах застосовується термін «товарно-матеріальні цінності».

5. Ряд авторів до виробничих запасів, як частини предметів праці не відносять малоцінні та швидкозношувані предмети та незавершене виробництво.

Правильне розуміння економічної сутності виробничих запасів сприятиме формуванню їх правильної класифікації та вдосконаленню їх подальшого обліку на підприємстві.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, економічного аналізу та аудиту запасів підприємств промисловості.

Як відомо, метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про рух активів, відносини з покупцями, замовниками, постачальниками, працівниками, власниками, іншими дебіторами та кредиторами, про результати діяльності й у цілому фінансовий стан підприємства. Для її досягнення здійснюється державне регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Правовою основою ведення бухгалтерського обліку й аудиту є сукупність законодавчих, нормативних актів, що регулюють фінансово-господарську діяльність на підприємствах усіх форм власності. Це документи Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів, Державного комітету статистики, Державної фіскальної служби, Національного банку України та інших державних органів. Державні органи встановлюють як об'єкти обліку та аудиту, так і методику їх обліку й аудиторської перевірки.

Вважаємо, що до основних видів нормативно-правового забезпечення обліку й аудиту виробничих запасів варто відносити: Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI VI (зі змінами і доповненнями) [33]; Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами і доповненнями)[38]; Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII [41]; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; накази, постанови, розпорядження, листи, роз'яснення міністерств та відомств, інструкції, положення тощо.

Дамо коротку характеристику основних законодавчих актів і нормативних документів з обліку й аудиту виробничих запасів.

Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів. Зокрема, він визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їхні права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження й обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства [33].

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 № 996-XIV з останніми змінами від 18.09.2018 виступає основним нормативно-правовим актом щодо ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Цей законодавчий акт визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні [38]. Він поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Здійснюючи облік операцій із виробничими запасами, підприємство повинно дотримуватися вимог НП(С)БО 9 «Запаси», затвердженого Наказом МФУ від 27.04.2000 № 192 [34]. Цим нормативним документом визначаються методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності. У П(С)БО зазначено визначення та методи оцінки запасів, наведено перелік витрат, які формують первісну вартість запасів.

Основними НП(С)БО, якими керуються бухгалтери з обліку виробничих запасів, є:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73, визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів [10]. Відповідно до Національного П(С)БО 1, фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. У формі №1 «Баланс» відображення виробничих запасів здійснюється за окремою статтею «Запаси». Підприємство може відображати статтю «виробничі запаси» у звіті про фінансовий стан, якщо стаття відповідає таким критеріям: інформація є суттєвою та оцінка статті може бути достовірно визначена.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене Наказом Міністерства фінансів України №246 від 20.10.99р. зареєстровано в Міністерстві юстиції України за №751/4044 від 02.11.99р. [34]. Це головний документ, що розглядає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси підприємства та її розкриття у фінансовій звітності. У даному стандарті розкрита інформація про визнання та первісну оцінку запасів, оцінку вибуття та оцінку на дату балансу.

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290 [35]. Цей нормативний документ визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 №318 [41]. Указаний нормативний документ визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності. Норми цього НП(С)БО застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (окрім банків і бюджетних установ та підприємств, які, відповідно до законодавства, складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності).

5. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку №2 «Запаси» визначає підхід до обліку запасів [28]. Головним питанням обліку запасів є визначення суми собівартості, яка повинна визнаватися як актив та переноситися на майбутні періоди до моменту визнання відповідних доходів. Цей Стандарт надає рекомендації щодо визначення собівартості та подальшого визнання витрат, включаючи будь-яке часткове списання до чистої вартості реалізації. Він також надає рекомендації щодо формул собівартості, що застосовуються для визначення собівартості запасів.

Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 № 879 визначає порядок проведення інвентаризації виробничих запасів. Зокрема, інвентаризація проводиться для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства [39]. Згідно з Положенням № 879, інвентаризація запасів проводиться за місцями зберігання та окремо за матеріально відповідальними особами. Матеріальні запаси під час

інвентаризації записуються в інвентаризаційні описи за найменуванням із зазначенням номенклатурного номера (за його наявності), виду, групи, сорту, одиниці виміру, ціни, суми та кількості (рахунок, вага або міра), фактично встановлених на дату інвентаризації та за даними бухгалтерського обліку.

Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291, містить коротку характеристику рахунків і субрахунків, установлює порядок ведення аналітичного обліку та кореспонденцію рахунків [16].

Для визначення величини спричиненого збитку від нестачі виробничих запасів бухгалтерами застосовується і Порядок визначення розмірів збитку від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.96 № 116 (зі змінами) [40]. Цей нормативний документ установлює механізм визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення матеріальних цінностей (окрім дорогоцінних каменів і валютних цінностей).

Під час організації аудиторського процесу потрібно керуватися: Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII [41]. Законодавчий акт набрав чинності 01.10.2018. Цей Закон поширюється на аудиторів, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та виду діяльності, органи державної влади та органи місцевого самоврядування; Міжнародними стандартами аудиту.

Розглянемо основні законодавчо-нормативні документи з організації і методики внутрішнього контролю запасів в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3. Нормативні документи з організації та методики внутрішнього контролю запасів

№ з/п	Назва документу	Назва видавника, реквізити	Короткий зміст регламентації
1	2	3	4
1	Міжнародний стандарт аудиту 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища»	Аудиторська палата України; видання від 2013 р.	Визначає відповідальність аудитора за ідентифікацію та оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансових звітів через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища, включаючи його внутрішній контроль; розкриває сутність внутрішнього контролю, розглядає компоненти внутрішнього контролю
2	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку	Міністерство фінансів України; від 24.05.1995 № 88	Встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської звітності підприємствами, їх об'єднаннями та госпрозрахунковими організаціями незалежно від форм власності, установ та організацій, основна діяльність яких фінансується за рахунок коштів бюджету
3	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань	Міністерство фінансів України; від 02.09.2014 № 879	Визначає порядок проведення інвентаризації запасів, та основні вимоги, щодо оформлення результатів інвентаризації.
4	Порядок проведення дооцінки залишків матеріальних цінностей	Міністерство фінансів України; 31.05.1993 № 37-20/248/07-104 зі змінами і доповненнями	Встановлює порядок дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей
5	Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей	Кабінет Міністрів України; від 22 січня 1996 р. № 116 зі змінами і доповненнями	Встановлює механізм визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, крім дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей.
6	Типовий порядок визначення норм запасів товарно-матеріальних цінностей	Мінфін України; Порядок від 31.05.1993 № 17-60/29, 07-102	Розроблення норм і нормативів оборотних коштів по окремих видах (групах) сировини, матеріалів та інших товарно-матеріальних цінностей і витрат по кожному елементу оборотних коштів, а також в цілому по підприємству

1.3. Організація та методика обліку запасів підприємства.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності регламентуються Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [34].

Відповідно до НП(С)БО 9 класифікація запасів базується на 2-у класі рахунків бухгалтерського обліку, що викладена в табл. 2.

Саме 2-ий клас Плану рахунків передбачений для відображення інформації про стан запасів на рахунках бухгалтерського обліку. Рахунки цього класу призначені для узагальнення інформації про наявність і рух належних підприємству готової продукції, товарів, предметів праці, що призначені для обробки, переробки, використання у виробництві і для господарських потреб, а також засобів праці, які підприємство включає до складу малоцінних та швидкозношуваних предметів [16].

Таблиця 1.4. Групування запасів за НП(С)БО 9 «Запаси»

№з/п	Ознаки групування	Вид запасів
1	Призначені для реалізації в умовах звичайної діяльності	Готова продукція, товари
2	Знаходяться в процесі виробництва з метою виробництва	Незавершене виробництво, напівфабрикати, брак у виробництві
3	Призначені для споживання при виробництві продукції, виконанні робіт, наданні послуг, а також управлінні підприємством	Виробничі запаси, МШП

Також в організації обліку запасів необхідно звернути увагу на Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» [28], оскільки національні стандарти обліку розроблені на основі міжнародних і не повинні суперечити їм. Розглянемо порівняння НП(С)БО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси» в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5. Порівняльна характеристика П(С)БО 9 та МСБО 2 [51]

П(С)БО 9 «Запаси»	МСБО 2 «Запаси»
Сфера застосування	
Норми цього стандарту не розповсюджуються на: незавершене виробництво, поточні біологічні активи та фінансові активи	Стандарт застосовується до всіх запасів, за винятком: незавершеного виробництва, фінансових інструментів, біологічних активів, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю та сільськогосподарською продукцією на місці збирання врожаю
Склад активів, які визначаються стандартами як запаси	
До складу запасів включаються: сировина, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, розподілу, передачі, обслуговування виробництва й адміністративних потреб; незавершене виробництво; готова продукція; малоцінні та швидкозношувані предмети; товари	До складу запасів включаються: утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу; перебувають у процесі виробництва для такого продажу, існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг
Оцінка запасів при надходженні	
Первісною вартістю запасів, що придбані за плату, є собівартість запасів	Запаси оцінюють за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації
Оцінка запасів при вибутті	
ідентифікована собівартість відповідної одиниці запасів; середньозважена собівартість; собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО); нормативних затрат; ціни продажу	метод стандартних витрат; метод роздрібних цін
Оцінка запасів на дату балансу	
запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації	чиста вартість реалізації
Розкриття інформації про запаси в примітках до фінансової звітності	
Балансова вартість запасів, переданих у переробку, на комісію, в заставу	Сума будь-якого сторнування будь-якого часткового списання, визнану як зменшення суми запасів, яка визнана як витрати періоду

Методика облікового забезпечення формування інформації про виробничі запаси передбачає необхідність проведення їх оцінки, яка відбувається у трьох

випадках: при надходженні, при списанні й на дату складання звітності (на дату балансу) (рис. 1.2).

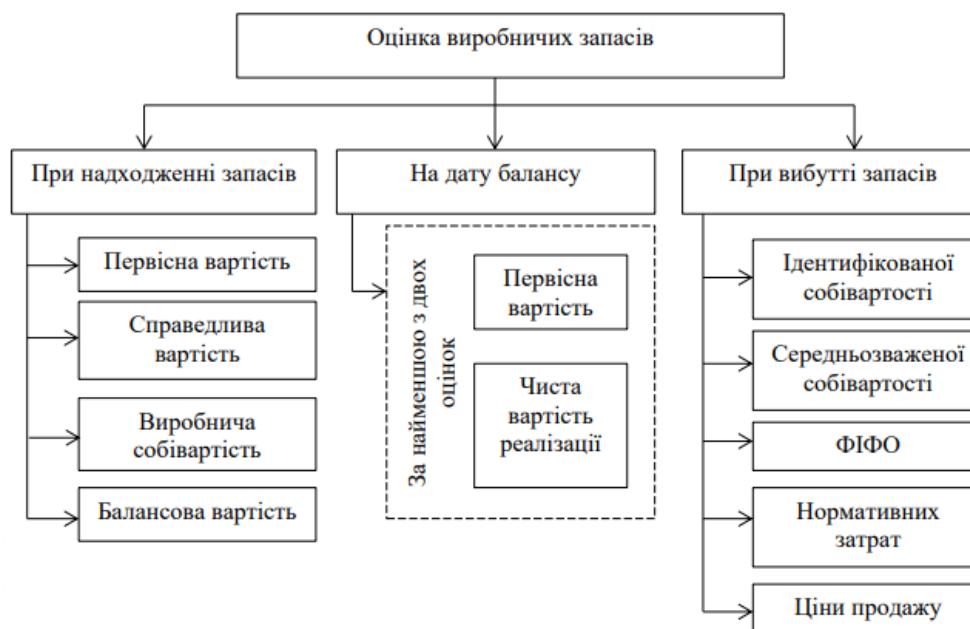

Рис. 1.2. Оцінка виробничих запасів [7]

Важливою передумовою організації обліку запасів є оцінка запасів, адже вона впливає на точність фінансових результатів підприємства. Розглянемо визначення первісної вартості запасів згідно НП(С)БО 9 «Запаси» [34] в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6. Визначення первісної вартості запасів згідно П(С)БО 9 «Запаси»

Джерело надходження	Первісна вартість
1	2
придбано підприємством за плату	сі витрати, пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні до використання в запланованих цілях, в т. ч.: – сплачена постачальнику сума згідно з договором без непрямих податків, включаючи націнки, надбавки; – ввізне мито (для імпорту); – непрямі податки, що включені у їх вартість і не відшкодовуються підприємству; – транспортно-заготівельні витрати; – витрати зі страхування ризиків транспортування; – інші прямі витрати, пов'язані з придбанням запасів та доведенням їх до стану, в якому вони будуть придатні для використання у запланованих цілях

1	2
вироблено на підприємстві	за собівартістю їх виробництва (згідно із П(С)БО 16 «Витрати»)
внесено до статутного фонду	за справедливою вартістю, погодженою із засновниками (учасниками) з урахуванням всіх витрат згідно П(С)БО 9 «Запаси»
отримано безоплатно	за справедливою вартістю
отримано в порядку обміну на подібні запаси	отримані подібні запаси оцінюються за балансовою вартістю переданих по обміну запасів (якщо балансова вартість переданих запасів дорівнює справедливій вартості отриманих запасів). Якщо балансова вартість переданих запасів перевищує справедливую вартість отриманих, то вони оприбутковуються за справедливою вартістю. Різниця між балансовою і справедливою вартістю переданих запасів включається до складу витрат звітного періоду
отримано в порядку обміну на неподібні запаси	за справедливою вартістю отриманих запасів

Джерело: розроблено автором за НП(С)БО 9 [34]

До важливих проблем організації бухобліку, висунутих практикою, належить вибір методики оцінки запасів при їх вибутті, від чого у більшості випадків залежить об'єктивність усієї бухгалтерської інформації.

Через постійні зміни цін на виробничі запаси, різні методи списання запасів будуть по різному впливати на показники звітності. Тим самим, використання не виправданого методу частіше є зоною шахрайства й перекручення інформації про фінансовий стан підприємства. Тому, обирати необхідно оптимальну оцінку вибуття запасів, яка б не завищувала, або не занижувала собівартість продукції, була виправдана в умовах інфляції, відповідала процесу виробництва і враховувала не тільки поточні, але і стратегічні завдання діяльності організації.

В залежності від специфіки виробництва, особливостей галузі, використання тих чи інших методів для визначення собівартості запасів при їх вибутті визначається підприємством самостійно, згідно з НП(С)БО 9 п.16.

До основних методів оцінки вибуття запасів відносяться методи: ідентифікованої собівартості, середньозваженої собівартості, собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО), нормативних витрат, ціни

продажу. У кожного з методів є свої позитивні та негативні сторони. У таблиці 1.7 ми виділимо лише доцільність використання методів, приведемо ряд умов, при яких метод буде виправданий і оцінка буде достовірною [20].

Таблиця 1.7. Доцільність використання методів списання виробничих запасів [23. 45]

Назва методу	Сутність	Умови використання
1	2	3
Метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів	Конкретні одиниці запасів передаються у виробництво за тією ж вартістю, за якою вони були придбані.	Він може застосовуватись у випадку виконання спеціальних замовлень, проектів, а також при невеликій номенклатурі товарів.
Метод середньозваженої собівартості	Проводиться по кожній одиниці запасів розподілом сумарної вартості залишку таких запасів на початок місяця і вартості отриманих у звітному місяці запасів на сумарну кількість запасів на початок звітного місяця й отриманих у звітному місяці запасів.	Метод зручний для застосування підприємствами зі значною номенклатурою запасів. Використовується за умов існування різних цін на один і той самий вид запасів. При застосуванні методу чистий прибуток буде мати середнє значення, яке найбільш відповідає фактичному.
Метод ФІФО «first in-first out»	Запаси, відпускаються першими у виробництво (продаж чи інше вибуття), за собівартістю перших за часом надходження запасів.	Метод ФІФО оправдовує себе в умовах незначної інфляції. Вигідно застосувати при плановому скороченні закупок матеріалів та при очікуванні падіння цін на продукцію. В період постійного зростання цін метод надає найбільш високий з можливих рівень чистого доходу, через це виплачують надлишкові кошти у вигляді податку на прибуток.
Метод нормативних витрат	Оцінка полягає у застосуванні норм витрат на одиницю продукції (робіт, послуг), які встановлені підприємством з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей і діючих цін.	Застосування методу допускається лише тоді, якщо результати такої оцінки запасів приблизно дорівнюють їх собівартості. Для забезпечення максимального наближення нормативних витрат до фактичних, норми затрат і ціни у нормативній базі повинні регулярно перевірятися і переглядатися.

1	2	3
Метод ціни продажу	Собівартість реалізованих товарів визначається як різниця між продажною вартістю реалізованих товарів і сумою торговельної націнки (ТН). Сума ТН на товари визначається як добуток продажної вартості реалізованих товарів і середнього відсотка ТН. Середній відсоток ТН визначається діленням суми залишку ТН на початок звітного місяця й ТН у продажній вартості одержаних у звітному місяці товарів на суму продажної вартості залишку товарів на початок звітного місяця та продажної вартості одержаних у звітному місяці товарів.	Метод можуть застосовувати підприємства роздрібною торгівлі, що мають значну й змінну номенклатуру товарів із приблизно однаковим рівнем торговельної націнки.

Отже, можна стверджувати, що на сьогоднішній день підприємства мають реальну можливість, залежно від своїх цілей і завдань, впливати на величину фінансового результату. Якщо підприємство зацікавлене в залученні інвесторів і кредиторів, то сили будуть направлені на відображення у фінансовій звітності отримання максимальної величини нерозподіленого прибутку шляхом заниження собівартості, через відображення більш низької вартості списаних запасів у виробництво, наприклад, за методом ФІФО. У випадку, коли підприємство змушене приховувати свої прибутки через жорстку фіскальну політику, юридичні особи можуть завищувати собівартість продукції з метою зменшення розміру податку на прибуток [46].

Вихідним моментом побудови обліку виробничих запасів є їх класифікація. Відповідно, до Плану рахунків до виробничих запасів відносяться: сировина і матеріали, купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, паливо, тара і тарні матеріали, будівельні матеріали, матеріали, передані в переробку, запасні

частини, матеріали сільськогосподарського призначення, малоцінні та швидкозношувані предмети й інші матеріали [16].

Відображення надходження й витрачання запасів здійснюється за допомогою карток складського обліку, які виписуються на кожне найменування, профіль, сорт, марку, розмір окремо.

Від правильного документального оформлення операцій з надходження виробничих запасів залежить правильне віднесення їх вартості на витрати виробництва, а також реальність оцінки незавершеного виробництва та його відображення у фінансовій звітності.

Документи, якими найчастіше оформлюється надходження виробничих запасів, та їх призначення, наведено в таблиці 1.8.

Таблиця 1.8. Документи з надходження виробничих запасів [10, 18, 46]

Форма документу	Назва	Призначення документу
1	2	3
М-1	Журнал обліку вантажів, що надійшли	Застосовується для реєстрації транспортних документів, пов'язаних з отриманням вантажів та оприбуткуванням їх на склад
М-2, 26	Довіреність	Призначена для підтвердження права окремої посадової особи виступати довіреною особою підприємства при отриманні запасів
М-2а	Акт списання бланків довіреностей	Призначений для списання використаних бланків довіреностей
М-3	Журнал реєстрації довіреностей	Призначений для реєстрації виданих довіреностей
М-4	Прибутковий ордер	Використовується на складі, заповнюється в день надходження запасів
М-7	Акт про приймання матеріалів	Застосовується при прийнятті запасів, якщо є розбіжності з документами постачальника, або коли виробничі запаси надійшли без документів.
М-12	Картка складського обліку матеріалів	Використовується для обліку виробничих запасів на складі
М-14	Відомість обліку залишків матеріалів на складі	Використовується для взаємозв'язку складського та бухгалтерського обліку
М-16	Матеріальний ярлик	Використовується для позначення одиниць запасів

На рисунку 1.3 наведено схема документального оформлення господарських операцій щодо придбання виробничих запасів у постачальниками на умовах попередньої оплати.

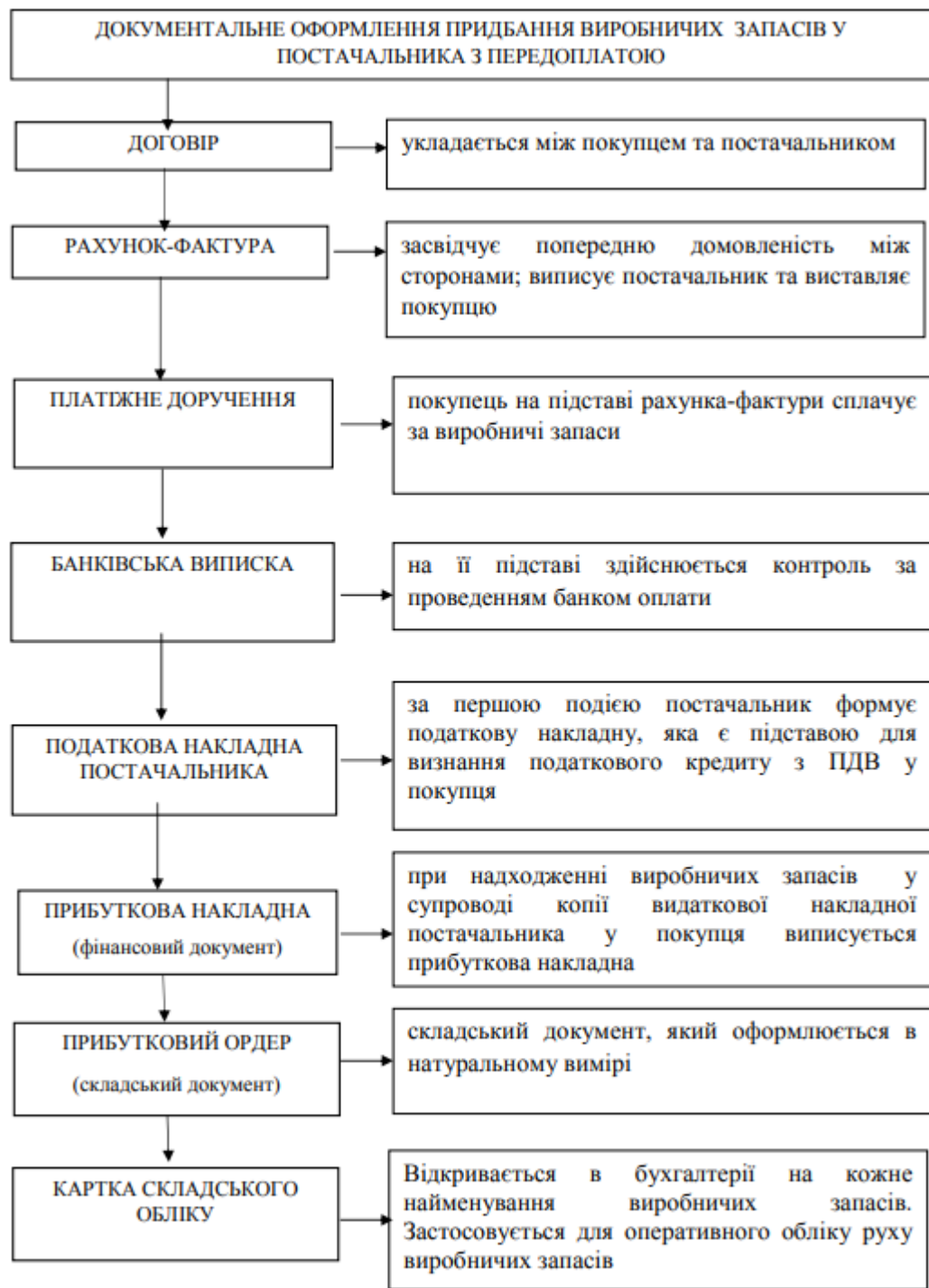

Рис. 1.3. Схема документального оформлення господарських операцій щодо придбання виробничих запасів на умовах попередньої оплати

Запаси приймаються матеріально відповідальною особою як за кількістю, так і за якістю. Тому порядок відображення запасів в бухгалтерському обліку пов'язаний з моментом настання матеріальної відповідальності. Якщо приймання

за кількістю співпадає з прийманням за якістю, то настає матеріальна відповідальність в повному обсязі.

Відпуск виробничих запасів до комор цехів вважається внутрішнім переміщенням запасів. Під відпуском у виробництво розуміють відпуск виробничих запасів для виготовлення продукції, виконання робіт чи надання послуг.

Основні документи, якими оформлюють операції з відпуску виробничих запасів, наведено в таблиці 1.9.

Таблиця 1.9. Документи з відпуску виробничих запасів [9, 11, 46]

Форма документу	Назва документу	Призначення документу
1	2	3
М-8, 9, 28, 28а	Лімітно-забірна картка	Використовується для систематичного відпуску у виробництво лімітованих матеріалів, а також для поточного контролю за дотриманням встановлених лімітів їх відпуску.
М-10	Акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів	Оформлюється при разовому відпуску запасів для виробничих і господарських потреб
М-11	Накладна-вимога на відпуск матеріалів	Використовується для разового відпуску запасів всередині підприємства
М-18	Сигнальна довідка про відхилення фактичного залишку матеріалів від встановлених норм запасу	Складається завскладом (комірником) у разі виявлення відхилень фактичного залишку виробничих запасів від встановлених норм
М-19	Матеріальний звіт	Складається МВО і передається до бухгалтерії; відображає рух запасів на складі за певний період

Документи для оформлення операцій з надходження, внутрішнього переміщення та відпуску запасів, є підставою для ведення бухгалтерського і оперативного обліку. Документи надходять до бухгалтерії, де вони підлягають перевірці за змістом господарських операцій і правильністю їх оформлення, щодо законності операцій.

Запаси підприємства належать до оборотних активів. Особливістю запасів є те, що вони належать до оборотних активів. Отже, запаси призначені для

реалізації або споживання протягом одного операційного циклу або протягом 12 місяців з дати балансу [46]. Одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування або однорідна група (вид). Для організації синтетичного обліку наявності і руху виробничих запасів на підприємствах використовується рахунок 20 «Виробничі запаси» за субрахунками, що відображені на рисунку 1.4.

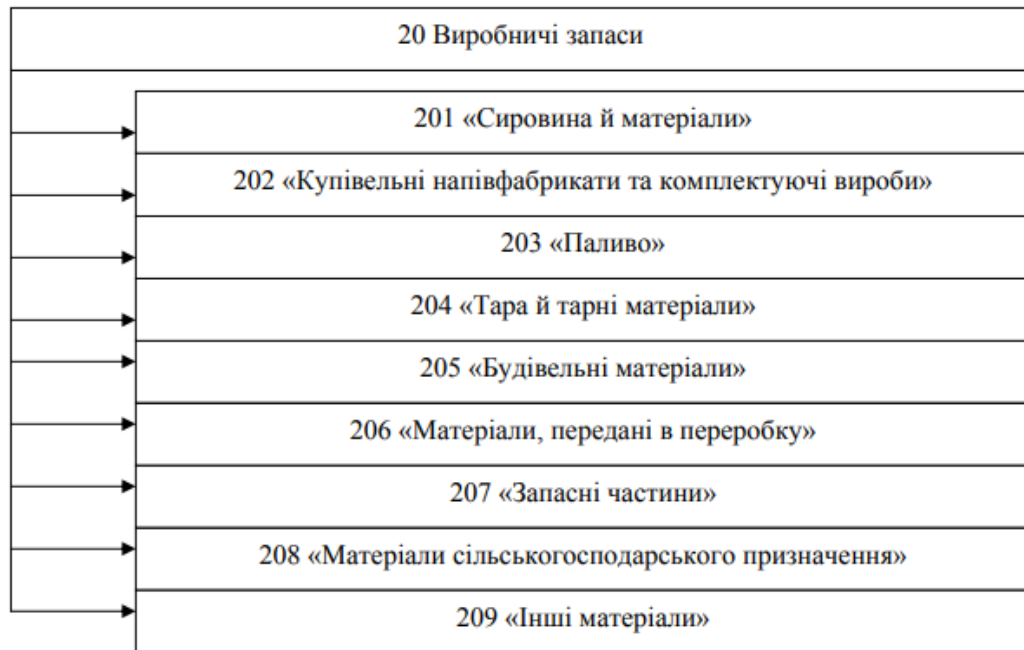

Рис. 1.4. Субрахунки виробничих запасів [46]

Основні господарські операції та кореспонденцію рахунків з обліку надходження виробничих запасів відображено у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10. Кореспонденція рахунків з обліку надходження виробничих запасів

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн..	Документ
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Оприбутковано запаси від постачальника	201	631	20000	Прибуткова накладна
2	Відображено податковий кредит з ПДВ по оприбуткованих запасах	641	631	4000	Податкова накладна
3	Постачальнику перераховані кошти за отримані запаси	631	311	24000	Виписка банку
4	Суму витрат на транспортування включено до первісної вартості запасів	201	631	1200	Довідка бухгалтерії

Продовження таблиці 1.10.

1	2	3	4	5	6
5	Відображено податковий кредит щодо ПДВ по транспортних витратах	641	631	200	Податкова накладна
6	Оплачені послуги транспортування	631	311	1200	Виписка банку
7	Здійснено передоплату за виробничі запаси постачальнику	371	311	19200	Виписка банку, рахунок-фактура
8	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	644	3200	Податкова накладна
9	Оприбутковані виробничі запаси	201	631	16000	Накладна
10	Списано суму раніше нарахованого податкового кредиту	644	631	3200	Довідка бухгалтерії
11	Оприбутковано запаси, придбані підзвітною особою	20	372	7500	Накладна, авансовий звіт
12	Оприбутковано лишки запасів, виявлених в результаті інвентаризації	20	719	2100	Акт інвентаризації, накладна
13	Оприбутковано запаси, що надійшли безоплатно	20	745	6000	Накладна

Бухгалтерські проведення, пов'язані з вибуттям запасів представлені в таблиці 1.11.

Таблиця 1.11. Кореспонденція рахунків з обліку вибуття запасів

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Реалізація виробничих запасів:				
	дохід від реалізації	31 "Рахунки в банках"	712 "Дохід від реалізації інших оборотних активів"	24000	Накладна
		377 "Розрахунки з ін. дебіторами"			
	собівартість реалізованих запасів	943 "Собівартість реалізованих виробничих запасів"	20 "Виробничі запаси", 22 "МШП"	10000	Калькуляція
	відображена сума ПДВ	712 "Дохід від реалізації інших оборотних активів"	641 "Розрахунки по податках"	4000	Податкова накладна
2	Реалізація готової продукції та товарів:				
	дохід від реалізації	31 "Рахунки в банках" або	701 "Дохід від реалізації готової продукції" або 702 "Дохід від реалізації товарів"	36000	Накладна
		36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"			

Продовження таблиці 1.11.

1	2	3	4	5	6
	відображена сума ПДВ	701 “Дохід від реалізації готової продукції” або 702 “Дохід від реалізації товарів”	641 “Розрахунки по податках”	6000	Податкова накладна
	Списана собівартість реалізованої:				
	промислової продукції	901 “Собівартість реалізованої готової продукції”	26 “Готова продукція”	12000	Калькуляція
3	Передано у виробництво				
	Витрачено для (без використання класу 8):				
	виробництва продукції (робіт, послуг)	23 “Виробництво”	20 “Виробничі запаси”, 22 “МШП”	18000	Акт на списання, вимога-накладна
	загальновиробничих потреб	91 “Загальновиробничі витрати”		8000	
	Передані запаси як внесок до статутного капіталу іншого підприємства				
	на справедливую вартість запасів	14 “Довгострокові фінансові інвестиції”	701, 702, 712	20000	Довідка бухгалтерії, накладна
	на справедливую вартість запасів	Відповідні рахунки витрат (901, 902, 943)	Рахунки запасів №20 – 28	10000	
4	Передані безоплатно				
	Запаси передані безоплатно іншим підприємствам	949 “Інші витрати операційної діяльності”	Рахунки запасів 20 - 28	12000	Накладна
	На суму ПДВ	949 “Інші витрати операційної діяльності”	641 “Розрахунки за податками”	2000	Податкова накладна
5	Інші вибуття				
	Готова продукція, призначена для власних потреб підприємства, переводиться до складу матеріалів	20 “Виробничі запаси”	26 “Готова продукція”	15000	Довідка бухгалтерії, накладна
	Збитки запасів у разі стихійного лиха (пожежі, аварії тощо)	99 “Надзвичайні витрати”	Відповідні рахунки запасів (20 – 28)	38200	Акт інвентаризації, акт на списання
	Виявлені нестачі матеріальних цінностей при інвентаризації	947 “Нестачі та збитки від псування цінностей”	Відповідні рахунки запасів (20 – 28)	4500	Акт інвентаризації
	Одночасно до встановлення винних осіб сума збитку відображається на	072 “Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей”		4500	Довідка бухгалтерії

Продовження таблиці 1.11.

1	2	3	4	5	6
	позабалансовому рахунку (на суму балансової вартості списаного активу)				
	Після встановлення винних осіб зменшується сума на позабалансовому рахунку		072 “Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей”	4500	Довідка бухгалтерії
	Сума, що підлягає відшкодуванню винними особами	375 “Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків”	716 “Відшкодування раніше списаних активів”	4500	Довідка бухгалтерії
	Відображення ПДВ	716 “Відшкодування раніше списаних активів”	641 “Розрахунки за податками”	750	Довідка бухгалтерії

При організації обліку запасів важливим етапом є порядок відображення інформації по них при журнальній формі. На підприємствах для обліку витрат діяльності та відображення кредитових оборотів на рахунках обліку запасів застосовується Журнал 5 або 5А та Відомість обліку руху запасів, що в подальшому використовуються при формування фінансової звітності (рис. 1.5).

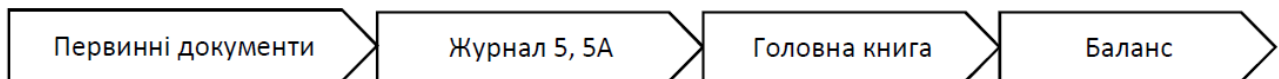

Рисунок 1.5 . Порядок відображення інформації по запасам при журнальній формі обліку

При журнальній формі обліку запаси, що надійшли на підприємство, обліковуються в Журналі №6. У ньому здійснюється облік розрахунків з усіма постачальниками. Тому доцільно відкривати два журнали - один для розрахунків з постачальниками матеріальних цінностей, другий – для розрахунків за послуги і роботи [18].

У Журналі №6 для кожного документа відводиться один рядок. Надалі при оплаті рахунка або при надходженні запасів за даним платіжним документом записи виконуються у відповідних графах, але в цьому ж рядку.

Розрахунки з постачальниками при планових платежах обліковуються в окремій Відомості №5, загальні підсумки якої також переносяться до Журналу-ордера №6.

У Журналі №10 здійснюється облік руху запасів. При Журнальній формі обліку для обліку руху запасів використовуються Журнал 5 або 5А та Відомість 5.1.

Відомість 5.1 аналітичного обліку запасів призначена для обліку товарно-виробничих запасів у розрізі синтетичних рахунків або субрахунків і ведеться за центрами відповідальності, матеріально-відповідальними особами, місцями зберігання та напрямками витрат. Записи у Відомості 5.1 здійснюються на підставі первинних документів або зведених відомостей, у яких узагальнюються дані з надходження на склади або до цехових комор виробничих запасів та їх вибуття з відповідних місць зберігання за звітний період. У фінансовій звітності повинна міститися вся інформація про господарські операції, пов'язані з наявністю та рухом запасів, здатних впливати на рішення, які приймаються на її основі, що забезпечується завдяки дії принципу повного висвітлення [46].

Класифікація має на меті згрупувати в обліку запаси таким чином, щоб їх зручно було обліковувати, правила їхнього відображення відповідали НП(С)БО, МСФЗ. У таблиці 1.12 відображено існуючі класифікації запасів, що відображаються у формі №1 «Баланс».

Таблиця 1.12. Класифікація запасів, що відображаються у ф. 1 «Баланс»

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАПАСІВ		
З точки зору розділів балансу	З точки зору рядків балансу	За бухгалтерськими рахунками
Запаси – це оборотні активи (розділ II і III активу)	рядок «Запаси» (1100). Він може бути поділений також шляхом введення додатково вписуваних рядків на «Виробничі запаси» (1101), «Незавершене виробництво» (1102), «Готова продукція» (1103), «Товари» (1104); рядок «Поточні біологічні активи» (1110); рядок «Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття» (1200)	Виділено цілий клас рахунків – 2. До запасів належать рахунки: 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

1.3. Сучасні інформаційні технології обліку запасів.

Сьогодні ринок інформаційних систем та технологій бухгалтерського обліку у нашій країні насичений здебільшого пакетами прикладних програм, розроблених переважно зарубіжними компаніями, однак розвиваються й вітчизняні технології ведення обліку.

Системою ведення обліку й самим обліковим процесом сьогодні ставляться нові вимоги щодо формування й обробки інформації і прийняття на цій основі ефективних рішень. Тому вибір інформаційної системи обліку впливає не лише на ефективність і оперативність управління господарюючим суб'єктом, а й на раціональність використання коштів. Необхідною є оцінка наявних інформаційних систем підтримки обліку, які б, з одного боку, забезпечували відповідною аналітичною інформацією ефективний внутрішній менеджмент, а з іншого – були б максимально доступні для різних підприємств [4].

На сучасному вітчизняному ринку ІС представлені різноманітні автоматизовані системи бухгалтерського обліку, найпоширеніші з них і ті, що найкраще адаптовані до вітчизняної практики, наведено в таблиці 1.13.

Таблиця 1.13. Програмні продукти ведення обліку в Україні

№ зп	Програмний продукт	Розробник
1	Б52	Студія Плюс (Україна)
2	SAP. SAP R 3	SAP AG (Німеччина)
3	Microsoft Dynamics AX	Microsoft (США)
4	SCALA	Bestlutsmodeller AB (Шведської компанія)
5	Віртуозо	Компанія Марка (Україна,,)
6	BAS (БАС) Бухгалтерія	ГО "Спілка Автоматизаторів Бізнес" (Україна) (вихідний код та розробка знаходиться в Росії)
7	Дебет Плюс	Компанія Дебет Плюс (Україна)
8	ІС Підприємство	Фірма "ІС" (РФ) – втрата актуальності (вихідний код та розробка знаходиться в Росії)

Представлені на вітчизняному ринку сучасні інформаційні системи обліку, у тому числі й ІКІС, повинні відповідати таким вимогам: надійний захист інформації; функціональна повнота системи; можливість доступу до

розподілених мереж; локалізація ІС до вітчизняних умов роботи підприємства; наявність інструментальних засобів адаптації і супроводу системи; можливість інтеграції й консолідації інформації, даних, додатків; забезпечення обміну даними; наявність спеціальних засобів оцінки стану системи у процесі експлуатації.

Функціональна повнота системи вимагає дотримання таких умов:

- відповідність системи міжнародним стандартам управлінського обліку MRP, ERP, CSRP;
- формування звітів та ведення обліку одночасно як за вітчизняними, так і за міжнародними стандартами (IAS і GAAP);
- автоматизація планування, бюджетування, обліку, прогнозування – оперативного управлінського, фінансового, бухгалтерського, статистичного тощо.

Ринок бухгалтерських програм широкий. Найбільше використовуються аграрними та переробними підприємствами «BAS», Bookkeeper (українська онлайн-бухгалтерія), Інтерв'ю з CEO Bookkeeper, Бухгалтерія А5, Дебет Плюс, Ананас, Своя технологія, Athena, Openbravo, GrossBe, ВС: Бухгалтерія, Класс365, OpenERP, «М.Е.Дос», «Фінанси без проблем» тощо. Застосовуючи сучасні бухгалтерські програми, можливо в одній інформаційній базі вести облік (податковий і бухгалтерський) кількох різних підприємств. На рисунку 1.6 наведено обліково-технічну архітектуру й послідовність відображення інформації в реєстрах складського обліку запасів в бухгалтерських програмних продуктах.

Так, призначення довідника «Номенклатура» – це зберігання інформації про продукцію, товари, матеріали, зворотну тару, послуги, обладнання, об'єкти будівництва тощо. У разі опису об'єкта номенклатури в довідковій системі, окрім назви, потрібно визначити низку додаткових властивостей, частина з яких надалі використовуватиметься як значення за замовчуванням для підстановки в

реквізити документів, отже, такі властивості задані не жорстко і вони можуть бути в будь-який момент перевизначені.

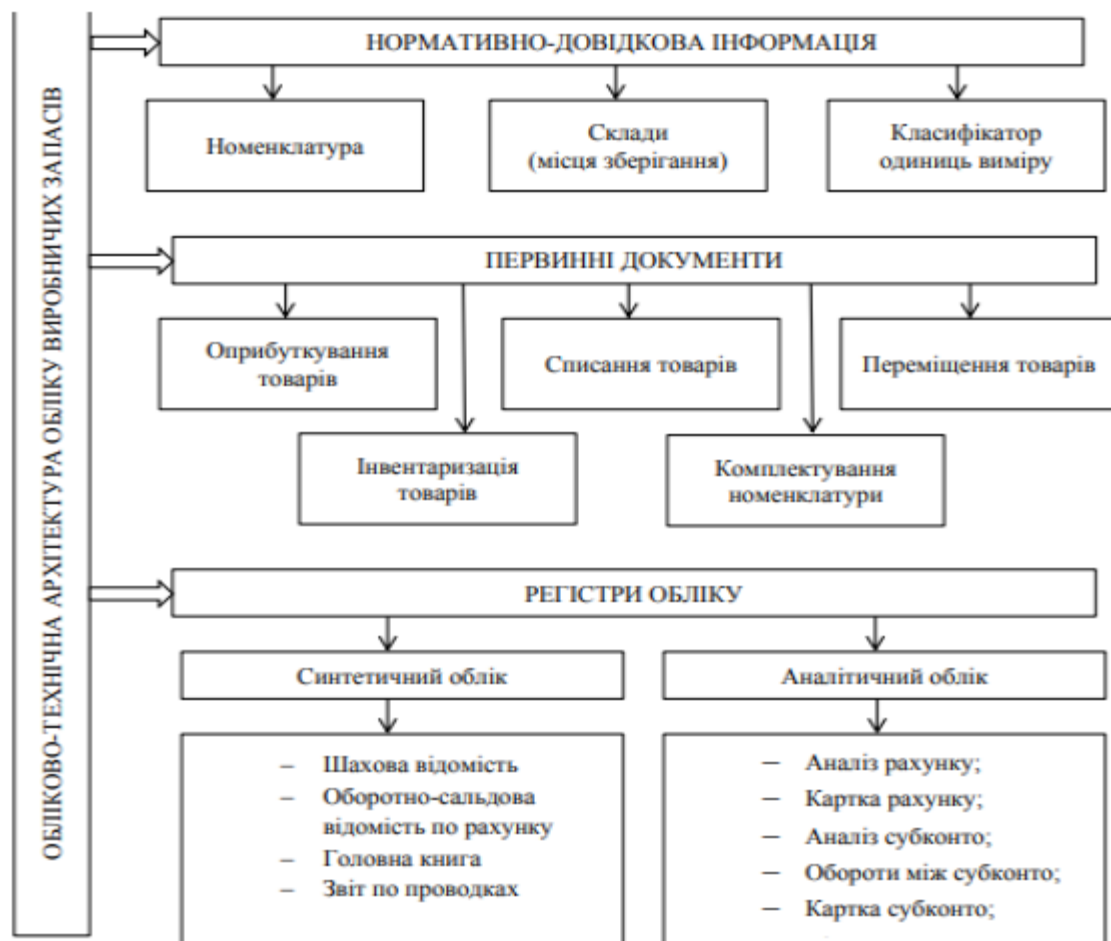

Рис. 1.6. Обліково-технічна архітектура та орієнтовна послідовність відображення інформації в реєстрах обліку запасів у бухгалтерських програмних продуктах.

Документування господарських операцій належить до найголовніших елементів методу бухгалтерського обліку на підприємстві. В програмних продуктах документи зберігають основну інформацію про всі події, які відбуваються на підприємстві. Саме інформаційні технології є передумовою й стрижнем глобалізації, підвищують достовірність, якість інформації, оперативність обробки даних, що на практиці створює можливість для прийняття об'єктивних та ефективних фінансових і управлінських рішень [44].

У ТОВ «НВН ПЛЮС» у програмі 1С Бухгалтерія 8.3 формуються оборотно-сальдові відомості, на яких ведуть аналітичний та синтетичний облік. Оборотно-сальдова відомість являє собою складену на підставі бухгалтерських рахунків зведену таблицю. Цим документом підтверджується фактичне здійснення господарської діяльності підприємством. Необхідна ретельна перевірка правильності складання й документального оформлення ОСВ, позаяк це надто важливий документ для підприємства, адже допущена в ньому помилка може спричинити плутанину в розрахунках, неправильне проведення операцій, призвести до штрафних санкцій зі сторони контролюючих органів, а відтак – до втрат і збитків.

Як правило, ОСВ формують для перевірки цифрових даних з рахунків бухгалтерського обліку, для їх узагальнення та створення нового балансу. Застосування цього документа з метою аналізу фінансово-господарського процесу може наблизити автоматизацію аналізу, що базується на даних управлінського обліку.

ОСВ активно використовують бухгалтери для ведення обліку, оскільки цей документ зведено охоплює кожен рахунок, у ньому показано узагальнену інформацію за необхідний період і він є бухгалтерським реєстром. Підсумкові обороти за загальною ОСВ повинні завжди обов'язково сходитися за дебетом і кредитом.

Щоб дані в ОСВ були відображені правильно, важливо, щоб правильно були оформлені первинні документи, адже програма на їхній основі формує звіт. Формування проводок можливо перевірити, переглядаючи ОСВ відразу після рознесення.

Сформувати ОСВ за всіма рахунками, які ведуть на підприємстві, можливо за допомогою версії 1С Бухгалтерія 8.3. З цією метою в переліку модуля «Звіти» треба вибрати «Оборотно-сальдова відомість». Потрібно зазначити період, за який в програмі згідно з проведеними первинними документами й ручними

проводками буде формуватися реєстр синтетичного обліку за класами та рахунками, вказуватимуться обороти за період, початкове і кінцеве сальдо щодо кожного рахунка, на якому ведеться облік на підприємстві. Приклад ОСВ відображено на рисунку 1.7.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"

**Оборотно-сальдова відомість
за 2022 р.**

Рахунок		Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
Код	Назва	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	Основні засоби	20,900,184.24		4,005,779.72	3,432,146.95	21,473,817.01	✓
	Машини та обладнання	15,194,878.72				15,194,878.72	✓
104	Транспортні засоби	5,087,614.88		4,005,779.72	3,432,146.95	5,661,247.65	✓
106	Інструменти, прилади та інвентар	548,881.95				548,881.95	✓
109	Інші основні засоби	68,808.69				68,808.69	✓
11	Інші необоротні матеріальні активи	358,297.22		112,222.23	18,684.00	451,835.45	✓
112	Малоцінні необоротні матеріальні активи	358,297.22		112,222.23	18,684.00	451,835.45	✓
12	Нематеріальні активи	33,143.56				33,143.56	✓
127	Інші нематеріальні активи	33,143.56				33,143.56	✓
13	Знос (амортизація) необоротних активів		12,127,440.89	1,816,813.62	2,024,196.82		12,334,824.09 ✓
131	Знос основних засобів		11,777,346.61	1,816,813.62	1,906,059.31		11,866,592.30 ✓
132	Знос інших необоротних матеріальних активів		328,504.80		112,804.95		441,309.75 ✓
133	Накопичена амортизація нематеріальних активів		21,589.48		5,332.56		26,922.04 ✓
15	Капітальні інвестиції	5,080.00		4,101,662.95	4,099,317.95	7,425.00	✓
152	Придбання (виготовлення) основних засобів			4,005,779.72	4,005,779.72		
1521	Придбання основних засобів			4,005,779.72	4,005,779.72		
153	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	5,080.00		95,883.23	93,538.23	7,425.00	✓
1531	Придбання інших необоротних матеріальних активів	5,080.00		95,883.23	93,538.23	7,425.00	✓
20	Виробничі запаси	7,572,224.25		50,669,140.35	54,317,870.31	3,923,494.29	
201	Сировина й матеріали	7,534,466.72		49,442,498.43	53,074,077.82	3,902,887.33	
203	Паливо	6,953.90		467,290.17	469,411.41	4,832.66	
207	Запасні частини			143,270.42	143,270.42		
209	Інші матеріали	30,803.63		616,081.33	631,110.66	15,774.30	
22	Малоцінні та швидкозношувані предмети			13,869.97	13,869.97		
23	Виробництво			57,468,134.47	57,424,947.78	43,186.69	
26	Готова продукція	544,556.64		57,426,495.60	57,606,979.48	364,072.76	
28	Товари	8,189,452.57		24,505,826.15	24,588,463.96	8,106,814.76	
281	Товари на складі	8,189,452.57		22,890,492.82	22,973,130.63	8,106,814.76	

Рис. 1.7. ОСВ ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2022 р.

Якщо бухгалтеру потрібна аналітика з ОСВ, то необхідно зайти в ОСВ рахунка. Треба обрати рахунок і його назву в ОСВ або через модуль «Звіти»

перейти до реєстру «Оборотно-сальдова відомість по рахунку». Потрібно вказати рахунок і період, за який необхідне відображення господарських операцій.

Можливе таке налаштування ОСВ по рахунку, щоб її було зручно переглядати. Наприклад, щодо рахунка 20 «Виробничі запаси» дані за цим рахунком можна посортувати за видом продукції, за партіями, за складами, куди вона була відвантажена, тощо.

В ОСВ залишки, обороти продукції по рахунках 201 «Сировина і матеріали», 203 «Пальне», 205 «Будівельні матеріали», 207 «Запасні частини», відображаються у натуральному й грошовому вимірниках. У разі виявлення помилки бухгалтером, можливо з ОСВ відразу спуститися в документ, в якому допущена ця помилка, тобто можливо вчасно зреагувати та оперативно її виправити.

Висновки до розділ І

Підсумовуючі дослідження результати якого були відображені нами у першому розділі, були зроблені наступні висновки:

1. Запаси як складова ресурсного забезпечення підприємств є одним із вагомих елементів у структурі оборотних активів. Саме виробничі запаси є основою виробничого процесу будь-якого суб'єкта господарювання. Від їх наявності залежить безперервність виробництва, а від ефективності використання – якість та собівартість створеної продукції.

2. В економічній літературі спостерігаються різноманітні варіанти трактування об'єкта дослідження. Така відмінність свідчить про те, що розкриття суті будь-якої економічної категорії залежить від обраного підходу до її визначення.

3. Узагальнюючи думки різних науковців та дані нормативних документів, вважаємо, що виробничі запаси доцільно розглядати як складову запасів підприємства, а сутність виробничих запасів як об'єкта обліку полягає в тому, що

виробничі запаси – це елемент запасів, який є активом та сукупністю предметів праці, які перебувають на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також палива, запасних частин, зворотних відходів, тари та інших матеріалів, які придбані зі сторони або самостійно виготовлені й призначені для використання як у виробничому процесі, так і для будь-яких інших потреб підприємства за умови їх повного споживання в одному операційному циклі.

3. Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності регламентуються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Відповідно до П(С)БО 9 класифікація запасів базується на 2-у класі рахунків бухгалтерського обліку. Саме 2-ий клас Плану рахунків передбачений для відображення інформації про стан запасів на рахунках бухгалтерського обліку. Рахунки цього класу призначені для узагальнення інформації про наявність і рух належних підприємству готової продукції, товарів, предметів праці, що призначені для обробки, переробки, використання у виробництві і для господарських потреб, а також засобів праці, які підприємство включає до складу малоцінних та швидкозношуваних предметів.

4. При організації обліку запасів важливим етапом є порядок відображення інформації по них при журнальній формі. На підприємствах для обліку витрат діяльності та відображення кредитових оборотів на рахунках обліку запасів застосовується Журнал 5 або 5А та Відомість обліку руху запасів, що в подальшому використовуються при формування фінансової звітності. При журнальній формі обліку запаси, що надійшли на підприємство, обліковуються в Журналі №6. У ньому здійснюється облік розрахунків з усіма постачальниками. Тому доцільно відкривати два журнали - один для розрахунків з постачальниками матеріальних цінностей, другий – для розрахунків за послуги і роботи.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «НВН ПЛЮС» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ТОВ «НВН ПЛЮС».

Товариство з обмеженою діяльністю «НВН ПЛЮС» - це приватне підприємство, засновано громадянами України: Назаренком Валерієм Миколайовичем та Назаренко Ольгою Петрівною, з рівними частками у статутному капіталі по 50%. Розмір статутного капіталу складає 5035000 грн., на сьогоднішній день повністю сформований.

Товариство зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Виконавчим комітетом Броварської міської ради Київської області 07.02.2006р. Свою діяльність здійснює на підставі Статуту. Код ЄДРПОУ юридичної особи: 33927649.

В таблиці 2.1 відображено основні види діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» згідно з установчими документами та даними з ЄДРПОУ.

Таблиця 2.1. Основні види діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС».

Статистичний код	Вид діяльності (КВЕД)
46.73	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням
24.33	Холодне штампування та гнуття
25.11	Виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій
25.99	Виробництво інших готових металевих виробів, н. в. і. у.
46.74	Оптова торгівля залізними виробами, водопровідними і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього
47.52	Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах

Відповідно до Статуту, ТОВ «НВН ПЛЮС» має право без обмеження здійснювати самостійно будь-яку господарську діяльність, що передбачена

чинним законодавством України та класифікатором видів економічної діяльності, може здійснювати також і зовнішньоекономічну діяльність.

Фактично, ТОВ «НВН ПЛЮС» розпочинало свою діяльність, як торгівельна компанія будівельними матеріалами для облаштування дахів будинків, а саме: покрівельними матеріалами, ізолюючими, утеплюючими, водостічними системами та інше. Розташовувалося підприємство за адресою: Україна, 07400, Київська область, м. Бровари, вул. Чкалова, будинок 3.

У 2010 році Товариство змінило своє місце розташування та переїхало у м. Київ, на вул. Грушецьку (був. Полковника Шутова), будинок 9А, де орендувало офісні приміщення.

Також, у безпосередній близькості було орендовано нежитлові приміщення за адресою: м. Київ, проспект Берестейський (був. Перемоги), буд. 53, де розмістило три нові лінії з профілювання металу та інше виробниче обладнання (розмотувачі, верстати для різки та гибки металу), паралельно, було придбано складське обладнання (кран-балки, автотранспортувачі, ваги та інше) та облаштовані складські приміщення для зберігання матеріальних запасів, готової продукції та товарів.

ТОВ «НВН ПЛЮС» виробляє високоякісний профнастил з металу різних виробників (Україна, Італія, Корея, Німеччина, Словаччина, Китай).

Маючи успішний досвід, щодо виробництва профнастилу, ТОВ «НВН ПЛЮС» у 2015 році уклало контракт із польською компанією P.W. «BUD-MASZ» на придбання ліній з виробництва металочерепиці. І вже у 2015 році розпочинає випуск металочерепиці під власними торгівельними марками, які зареєстровані відповідно до Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», це:

- покрівельна черепиця металева (металочерепиця) DELTA;
- покрівельна черепиця металева (металочерепиця) OMEGA.

Металочерепиця НВН® OMEGA™ -сучасний симетричний профіль металочерепиці, вперше був представлений у 2015 році.

Крім, безпосереднього виготовлення профнастилу та металочерепиці, спеціалісти ТОВ «НВН ПЛЮС» надають всю інформацію по матеріалам необхідним для облаштування даху будинку, їх якості, прорахують їх кількість та кількість інших оздоблювальних матеріалів ще на стадії проекту будівництва.

2018 році ТОВ «НВН ПЛЮС» відкриває нову виробничу ділянку: починає виробляти труби та ринви з ПВХ на власному обладнанні. Лінії, холодильна установка, млини для подрібнення ПВХ-крихти, спеціальні змішувачі були придбані у Компанії PRYMUS S.A. (Польща).

Слід відмітити, що Товариство безупинно працює над вдосконаленням якості продукції та усіх виробничих процесів, тому оновлює обладнання та залучає найкращих фахівців із налагодження та обслуговування виробничого обладнання. Це дозволяє підприємству бути конкурентоспроможним на ринку покрівельних матеріалів.

ТОВ «НВН ПЛЮС» є яскравим представником «малого бізнесу», його розвитку та становлення. Це історія про те, як з малого торгівельного підприємства, Компанія розвинулася до підприємства, яке запустило власне виробництво металочерепиці, металопрофелю, а згодом, і водостічних труб та ринв із ПВХ, сформувало власну дилерську мережу з їх реалізації, а також паралельно є офіційним дилером-постачальником високоякісної бітумної черепиці із США - «Owens Corning Sales LLC».

Доходи підприємства від реалізації власної продукції та перепродажу покупних товарів розподіляються приблизно як 80% і 20% від загального обсягу. Товариство не має наміру зупинятися на досягнутому, і вже 18-й рік працює на ринку України, не залежно від труднощів та перепонів.

Підприємство співпрацює з іноземними та вітчизняними постачальниками матеріалів (сировини), товарів. Зарекомендувало себе надійним партнером, має

стали успішні зв'язки із своїми постачальниками та покупцями, постійно проводить роботу із просування своєї продукції і товарів на ринку Київської області та в цілому країни.

Серед основних вітчизняних постачальників можна навести: ТОВ ВКФ "РОМ ЛТД" (м. Львів), ТОВ БФ "АСТРА" (м. Полтава), ТОВ "СТІЛ ХАБ" (м. Київ), ТОВ "ЗАХІДНА ПОКРІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ" (м. Івано-Франківськ), ТОВ "ФІРМА "ТЕХНІКА МОНТАЖУ" (Львівська обл.); іноземні: US "Owens Corning Sales LLC" (США), GAMRAT S.A. (Польща), XIJIA GROUP LTD (Китай), GAMART S.A. (Польща), IntelSteel Spolka. z. o. o. (Польща), Evertile International s. r. o. (Чехія).

Основними покупцями продукції підприємства та товарів є крупні будівельні компанії та торгівельно-оптові підприємства: ТОВ «АЛЬФА СМАРТБУД», ТОВ «АТЛАНТ БУД ДІМ», ТОВ «БУДГРУП ІНВЕСТ», ТОВ «ДАХСИСТЕМ», ТОВ «І.Б.К. ДЕВЕЛОПМЕНТ», ТОВ «МІК ЕНЕРДЖІ», ПП «ПОКРІВЕЛЬНІ СИСТЕМИ», ТОВ «СТАНДАРТ-БУД», ТОВ ПРОЕКТНО-БУДІВЕЛЬНА КАМПАНІЯ «ТБС-БУД».

Взаємовідносини Товариства з іншими підприємствами, організаціями, приватними підприємцями та громадянами здійснюються на основі договорів, контрактів.

Середньооблікова чисельність працівників ТОВ «НВН ПЛЮС» становить близько 40 осіб. У Компанії ретельно підходять до підбору кадрів, залучаючи на відповідальні ділянки фахових спеціалістів, та постійно проводячи навчальні та інформаційні заходи для працівників.

Вбачаючи потенціал у ТОВ «НВН ПЛЮС» та враховуючи репутацію надійного та сумлінного партнера, підприємству обслуговуючим банком АТ «ПУМБ» у 2020 році було запропоновано взяти участь програмі державної фінансової підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва «Доступні кредити 5-7-9%», яка була затверджена Постановою Кабінету

Міністрів України від 24.01.2020 року № 28 «Про надання фінансової державної підтримки». Завдяки цій співпраці додатково було залучено обігових коштів у розмірі 10 млн. гривень. Ця підтримка, є важливою, бо на фінансово-господарську діяльність підприємства, досить значний, вплив має сезонний чинник, оскільки продукція, що виробляється підприємством та товари користуються значним попитом у період з середини весни та до кінця осені, коли саме і проводиться більшість зовнішніх будівельних робіт. При цьому, у першій половині кожного року (особливо це стосується зимових місяців) обсяги продажів мінімальні.

Підприємство не входить у категорію суб'єктів фінансово-господарської діяльності, для яких, відповідно норм діючого законодавства України, є необхідним проведення щорічних аудиторських перевірок. Однак, Товариство проводить аудит фінансово-господарської діяльності із власної ініціативи.

На рисунку 2.1 відображено схему управління ТОВ «НВН ПЛЮС».

Рис. 2.1. Структура управління ТОВ «НВН ПЛЮС».

Виробництво ТОВ «НВН ПЛЮС» представлено двома основними виробничими цехами (дільницями) та підготовчими виробничими ділянками. Основні – це цех по виробництву профнастилу та металочерепиці та цех по виробництву водостічних труб та ринв з ПВХ. Підготовчі виробничі ділянки – це ділянки, де проводиться зважування, розмотування матеріалів, заміри, подрібнення (для ПВХ-цеху).

Склад працівників бухгалтерії ТОВ «НВН ПЛЮС» не великий і становить 4 особи. Структура бухгалтерії ТОВ «НВН ПЛЮС» відображено на рисунку 2.2.

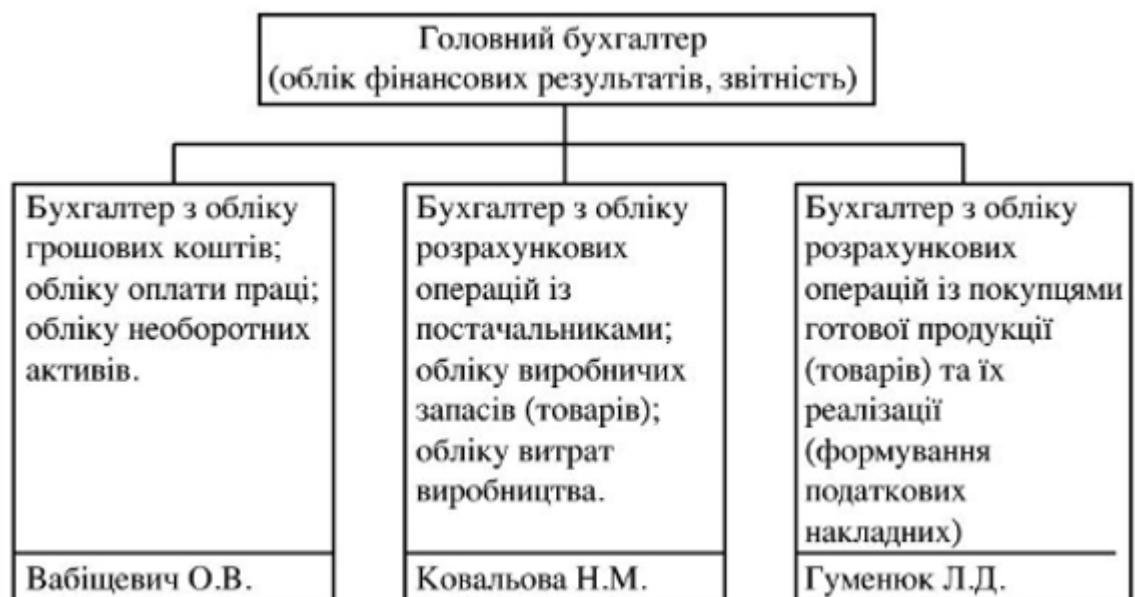

Рис. 2.2. Структура бухгалтерії підприємства ТОВ «НВН ПЛЮС».

Від організації обліку на підприємстві залежить швидкість оформлення операцій, правильність відображення інформації, і як наслідок, достовірність складеної звітності. Товариство на підставі даних бухгалтерського обліку своєї діяльності, подає статистичну, податкову та фінансову звітності у порядку, встановленому законодавством.

Звітність складається та подається до відповідних органів згідно із вимогами Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Податкового кодексу України.

Додатково, ТОВ «НВН ПЛЮС» надає фінансові звіти за запитами своїх іноземних партнерів, з якими укладені контракти із відстроченням платежів по поставленим матеріалам та товарам. Ведення бухгалтерського обліку ТОВ «НВН ПЛЮС» покладено на відділ бухгалтерії на чолі з головним бухгалтером.

Для ведення на підприємстві обліку застосовується комп'ютерна програма «1С:Бухгалтерія» із індивідуальними налаштуваннями.

Відповідальними за організацію бухгалтерського обліку і відображення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності є директор та головний бухгалтер підприємства.

ТОВ «НВН ПЛЮС» є платником податків та обов'язкових платежів відповідно до загальної системи оподаткування, нараховує та сплачує наступні податки:

- Податок на прибуток – за основною ставкою у розмірі 18% від загальної суми прибутку до оподаткування підприємства;
- Податок на додану вартість – податок (20%), який включається до загальної вартості реалізованих готової продукції, товарів, послуг, які отримує та надає підприємство; враховуючи, що Товариство є імпортером сировини, матеріалів та товарів, то при ввезенні вказаних ТМЦ сплачуються ПДВ та ввізне мито;
- Єдиний соціальний внесок нараховується у розмірі 22% (основна ставка) та 8,41% (для осіб з обмеженою працездатністю), його базою оподаткування є фонд оплати праці;
- Податок з доходів фізичних осіб утримується із доходів працівників підприємства (зазвичай – заробітної плати, можливо інших матеріальних благ) у розмірі 18% від отриманих доходів;
- Військовий збір також утримується із доходів працівників підприємства (зазвичай – заробітної плати, можливо інших матеріальних благ) у розмірі 1,5% від отриманих доходів;

- Транспортний податок нараховується згідно з п.п. 267.2.1 п. 267.2 ст. 267 розд. XII Податкового кодексу України, об'єктом оподаткування є легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (на 01.01.2022р. – це 6500 грн x 375=2437500 грн). Перелік марок автомобілів розміщується на офіційному сайті Міністерства економіки України. Він формується, виходячи з марки, моделі, року випуску, об'єму циліндрів двигуна, типу пального. Ставка транспортного податку фіксована - 25000 гривень за рік за кожен автомобіль, що підлягає оподаткуванню. ТОВ «НВН ПЛЮС» у вересні 2022 року був придбаний один такий автомобіль.

ТОВ «НВН ПЛЮС» у 2021-2022 роках складало та подавало до відповідних контролюючих органів звіти, які відображені у таблиці 2.1. Для подання звітів використовувало ліцензійну комп'ютерну програму «М.Е.Дос».

Таблиця 2.1. Фінансова і податкова звітність ТОВ «НВН ПЛЮС»

№ з/п	Назва форми звіту	Орган, куди подається	Періодичність подання	Граничний термін подання
1	2	3	4	5
1	Фінансова звітність малого підприємства у 2021, 2022	Державна служба статистики	щоквартально	не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним кварталом
2	Фінансова звітність малого підприємства за 2021, 2022	Державна служба статистики	щорічно	не пізніше 28 лютого
3	Структурне обстеження підприємства (2-підприємництво (річна)) у 2021, 2022	Державна служба статистики	щорічно	не пізніше 28 лютого
4	Звіт про капітальні інвестиції (2-інвестиції) у 2021	Державна служба статистики	щоквартально	не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним кварталом
5	Звіт про виробництво та реалізацію промислової продукції (річна) (ІП-НПП) у 2021, 2022	Державна служба статистики	щорічно	не пізніше 28 лютого

Продовження таблиці 2.1.

1	2	3	4	5
6	Звіт про умови праці, пільги та компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці (1-ПВ (умови праці)) у 2022	Державна служба статистики	один раз на два роки	не пізніше 28 лютого
7	Звіт із праці (1-ПВ) у 2021	Державна служба статистики	щомісячно	не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом
8	Звіт про заборгованість з оплати праці (3-борг) у 2021, 2022	Державна служба статистики	щомісячно	не пізніше 7-го числа кожного місяця
9	Звіт про економічні показники короткотермінової статистики промисловості (1-ПЕ)	Державна служба статистики	щомісячно	не пізніше 12 числа місяця, наступного за звітним
10	Обстеження інноваційної діяльності підприємства (2-інновація) за 2020-2022 роки	Державна служба статистики	один раз на два роки	не пізніше 31 березня
11	Податкова декларація з податку на прибуток підприємств у 2021, 2022	Державна податкова служба	щоквартально	40 днів після закінчення звітного кварталу
12	Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків-фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску у 2021, 2022	Державна податкова служба	щоквартально	40 днів після закінчення звітного кварталу
13	Податкова декларація з податку на додану вартість у 2021, 2022	Державна податкова служба	щомісячно	не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним
14	Повідомлення про прийняття працівника на роботу	Державна податкова служба	за потреби	до виходу на роботу працівника
15	Податкова декларація з транспортного податку	Державна податкова служба	щорічно, протягом 5 років	не пізніше 20 лютого поточного звітного року
16	Повідомлення про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (20-ОПП)	Державна податкова служба	за потреби	протягом 10 робочих днів до після реєстрації, створення чи відкриття таких об'єктів

Продовження таблиці 2.1.

1	2	3	4	5
17	Звіт про зайнятість і працевлаштування осіб з інвалідністю за 2021 (10-ПОІ)	Центр соціального захисту осіб з інвалідністю	річна (у 2022 відмінено)	не пізніше ніж 1 березня року, наступного за звітним
18	Інформація про зайнятість і працевлаштування громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню за 2021	Державна служба зайнятості	щорічно (у 2022 відмінено)	не пізніше ніж 01 лютого після звітнього року
19	Звіт про здійснені відрахування та виплати (по аліментах)	Державна виконавча служба	що півроку	20 днів після закінчення звітнього періоду

ТОВ «НВН ПЛЮС» відноситься до категорії підприємств малого бізнесу, що дає деякі переваги у порівнянні із великими підприємствами, щодо кількості різноманітних звітів, які необхідно подавати у контролюючі органи. Останні роки, потроху йде процес, у бік зменшення кількості обов’язкових форм звітності або їх уніфікації, що, в свою чергу, позитивно впливає на організацію робочого часу бухгалтерської служби Товариства.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки

За даними фінансової та статистичної звітності, а також довідками бухгалтерії проведемо аналіз техніко-економічних показників діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки. Результати дослідження відображено у таблиці 2.2.

Проводити порівняльний аналіз показників за 2021 рік та 2022 рік досить складно, бо основним фактором, що вплинув практично на всі техніко-економічні показники діяльності підприємства у 2022 році стала повномасштабна агресія РФ проти нашої країни 24 лютого 2022 року з усіма відповідними наслідками.

Таблиця 2.2. Техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення	Темп приросту (зниження), %
1	2	3	4	5	6	7
1	Випуск продукції у діючих цінах,	тис. грн.	91588,9	57426,5	- 34162,4	(37)
2	Випуск продукції в натуральному виразі	т.	2281,3	1303,3	- 978,0	(43)
3	Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн.	123178,8	86703,7	- 36475,1	(29)
4	Середня спискова чисельність працівників	осіб	38	42	4	11
5	у тому числі промислово-виробничого персоналу	осіб	11	11	0	0
6	Фонд оплати праці працівників, всього	тис. грн.	3349,8	1890,8	- 1459,0	(44)
7	у т. ч. промислово-виробничого персоналу	тис. грн.	831,7	531,8	- 299,9	(36)
8	Середньорічна продуктивність праці 1 працівника	тис. грн./ особу	2410,2	1367,3	- 1042,9	(43)
9	Середньорічна продуктивність праці 1 працівника ПВП	тис. грн./ особу	8326,3	5220,6	- 3105,7	(37)
10	Середня місячна оплата праці одного працівника	грн.	7346,1	3581,7	- 3764,4	(51)
11	Середня місячна оплата праці одного працівника ПВП	грн.	6300,7	4028,8	- 2271,9	(36)
13	Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн.	7283,3	8829,0	1545,7	21
14	Віддача основних засобів	грн./ грн.	12,6	6,5	- 6,1	(48)
15	Середньорічні залишки обігових коштів	тис. грн.	22170,2	21891,7	- 278,5	(1)
16	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	оберти	4,2	2,6	- 1,6	(38)
17	Середньорічна вартість активів	тис. грн.	30440,5	32680,9	2240,4	7
18	Середньорічна вартість власного капіталу	тис. грн.	15279,8	16205,9	926,1	6
19	Собівартість реалізованої продукції	тис. грн.	88056,5	55394,7	- 32661,8	(37)
20	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції	коп.	94,13	95,60	1,47	1
21	Матеріальні витрати	тис. грн.	88024,8	54816,2	- 33208,6	(38)

Продовження таблиці 2.2.

1	2	3	4	5	6	7
22	Матеріаловіддача	грн./ грн.	1,04	1,05	0,01	1
23	Операційні витрати	тис. грн.	11700,0	10511,7	- 1188,3	(10)
24	Валовий прибуток (збиток)	тис. грн.	5491,1	2547,6	- 2943,5	(54)
25	Прибуток (збиток) операційної діяльності	тис. грн.	2982,0	384,3	- 2597,7	(87)
26	Чистий прибуток (збиток)	тис. грн.	2047,6	219,6	- 1828,0	(89)
27	Рентабельність операційної діяльності	%	3,2	0,7	- 2,5	-
28	Рентабельність загальна (активів)	%	9,8	1,2	- 8,6	-

На щастя, виробничі потужності підприємства, складські запаси не зазнали шкоди, тому вже з середини квітня 2022 року ТОВ «НВН ПЛЮС» поновила виробництво своєї продукції, особливо, враховуючи потребу у негайному відновленні та ремонті приміщень, що були зруйновані під час воєнних дій на території Київської області. У 2022 році діяльність підприємства відбувалася на межі рентабельності, а в деяких випадках була навіть збитковою.

За останні два роки обсяги виробництва продукції скоротилися на 37% і становило 34162,4 тис. грн. Таке скорочення пов'язане із призупинкою виробництва у 2022 році в результаті воєнних дій в Україні. Скорочення обсягів виробництва призвело до зменшення рівня чистого доходу від реалізації продукції у 2022 році порівняно з 2021 роком на 36475,1 тис. грн.

За рахунок скорочення обсягів виробництва зменшився і рівень собівартості реалізованої продукції величина якого у 2022 році становила 55394,7 тис. грн, що на 32661,8 тис. грн. менше ніж у 2021 році.

Враховуючи, що в основному сировина для виробництва є імпортною, а значний стрибок курсу валют (євро, долара США, злотого) призвів до зростання її ціни, то це вплинуло на збільшення собівартості готової продукції та падіння рівня рентабельності діяльності. Подорожчення імпоротної сировини вплинуло на рівень витрат на 1 гривню реалізованої продукції на 1,47 копійок або на 1%.

Значно зросла і вартість доставки матеріалів та товарів у зв'язку із подороженням палива та необхідність використання нових логістичних маршрутів.

Треба відмітити, що до лав ЗСУ були мобілізовані висококваліфіковані спеціалісти з виробничих цехів, а деякі працівники звільнилися, із сімейних обставин у зв'язку із військовими діями, тому довелося працевлаштовувати та навчати нових працівників.

З новими викликами підприємство зіткнулося і у період відключень електроенергії (осінь-зима 2022 року), довелося підлаштовувати роботу виробничих цехів під графіки надання електроенергії, переводити працівників на роботу в режимі не повного робочого часу, що відобразилося на показниках: середня місячна оплата праці одного працівника та середньорічна оплата праці одного. Фонд оплати праці у 2022 році скоротився у порівнянні з 2021 роком на 1459 тис. грн. або на 44%. У період повномасштабного вторгнення Росії в Україну багато працівників підприємства змушені були піти у відпустку за власний рахунок, а ті хто залишився працювали не повний робочий день. Тому і рівень середньої місячної заробітної плати у 2022 році становить 3581,7 гривень, що на 51% менше ніж у 2021 році. Також вище наведені причини вплинули на рівень середньорічної продуктивності праці, яка як наслідок зменшилась у 2022 році порівняно з 2021 роком на 1042,9 тис. грн. на особу. Зменшився на 48% і рівень віддачі основних засобів, кількість обертів оборотних засобів зменшився на 1,6 оберти.

Негативні наслідки повномасштабної війни вплинули негативно на всі техніко-економічні показники діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» і як наслідок ми бачимо зменшення рівня чистого прибутку підприємства у 2022 році на 1828 тис. грн. або на 89%, тобто майже вдвічі. А це в свою чергу відбилося на результатах рентабельності операційної діяльності рівень якої зменшився у 2022 році на 78%.

Для утримання стабільної тенденції розвитку фінансово-господарської діяльності підприємства в умовах постійного загострення конкурентної боротьби необхідно достовірно оцінювати фінансовий стан підприємства. Фінансовий стан підприємства характеризує забезпеченість власними оборотними коштами, оптимальне співвідношення запасів товарно-матеріальних цінностей з потребами виробництва, а також своєчасне проведення розрахункових операцій і платоспроможність.

Оцінка фінансового стану підприємства показує в яких конкретних напрямках потрібно вести цю роботу. Відповідно до цього результати аналізу надають відповідь на питання, які існують найважливіші способи поліпшення фінансового стану підприємства в конкретний період його діяльності.

Проведемо аналіз фінансового стану ТОВ «НВН ПЛЮС» за останні два роки. Послідовність та основні напрямки проведення аналізу фінансового стану відображено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2. Система напрямків та коефіцієнтів для оцінки фінансового стану підприємства коефіцієнтним методом.

Напрямок	Коефіцієнти
Ліквідність	Коефіцієнт покриття Коефіцієнт швидкої ліквідності Коефіцієнт абсолютної ліквідності
Рентабельність	Коефіцієнт рентабельності активів Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності Коефіцієнт власного капіталу
Фінансова стійкість	Коефіцієнт автономії Коефіцієнт фінансового ризику Коефіцієнт концентрації позикового капіталу
Ділова активність	Коефіцієнт оборотності активів Коефіцієнт оборотності власного капіталу Коефіцієнт оборотності основних засобів Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості Строк погашення кредиторської заборгованості Строк погашення дебіторської заборгованості

Проведемо дослідження за допомогою розрахункової таблиці 2.3 в якій відобразимо отримані розрахунки і їх динаміку за 2021-2022 роки.

Таблиця 2.3. Показники фінансового стану ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки.

№ зп	Показник	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення
1	Аналіз ліквідності підприємства			
1.1	Коефіцієнт покриття	2,1	2,6	0,5
1.2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7	1,1	0,4
1.3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,1	2,4	2,3
2.	Аналіз рентабельності підприємства			
2.1	Коефіцієнт рентабельності активів	9,8	1,2	- 8,6
2.2	Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності	3,2	0,7	- 2,5
2.3	Коефіцієнт власного капіталу	13,4	1,4	- 12,0
3.	Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства			
3.1	Коефіцієнт автономії	0,5	0,5	0
3.2	Коефіцієнт фінансового ризику	0,7	0,5	- 0,2
3.3	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,4	0,3	- 0,1
4.	Аналіз ділової активності підприємства			
4.1	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	4,2	2,6	- 1,6
4.2	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	7,6	5,3	-2,3
4.3	Коефіцієнт оборотності основних засобів	16,9	9,8	-7,1
4.4	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	12,2	8,4	-3,8
4.5	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	22,3	12,7	-9,6
4.6	Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	29,5	42,8	13,3
4.7	Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	16,1	28,3	12,2

Коефіцієнт покриття показує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань. На ТОВ «НВН ПЛЮС» коефіцієнт покриття переважає 2, тому можна говорити, що структура балансу є задовільною, підприємство платоспроможне, тобто підприємству цілком вистачає ресурсів для погашення поточних зобов'язань, а на 1 грн. короткострокових зобов'язань у 2022 році припадає 2,6 грн. активів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами. Цей показник у 2022 році на ТОВ «НВН ПЛЮС» перевищує нормативне значення (1) і збільшився порівняно з 2021 роком на 0,4, тобто у підприємства залишається найбільш ліквідні оборотні кошти – грошові кошти та їх еквіваленти, фінансові інвестиції та кредиторська заборгованість.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частина боргів підприємства може бути сплачена негайно. На ТОВ «НВН ПЛЮС» рівень цього показника зріс на 2,3, що говорить, що дане підприємство навіть у воєнний час може покрити свої боргові зобов'язання наявними грошовими коштами.

Всі показники рентабельності підприємства у 2022 році зменшились, як ми вже говорили на це вплинули багато факторів, які пов'язані саме із воєнним станом в Україні і подорожчанням матеріалів з яких виробляється продукція, подорожчанням палива і доставки, скороченням обсягів виробництва і реалізації продукції.

Коефіцієнт платоспроможності (автономії) показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність. Фінансова автономія від зовнішніх джерел є достатньою і становить 0,5. Тобто, можна сказати, що ТОВ «НВН ПЛЮС» на 50% є фінансово автономним і незалежним від зовнішнього фінансування у період з 2021 по 2022 роки.

Коефіцієнт фінансового ризику характеризує залежність підприємства від залучених засобів. Коефіцієнт фінансування має тенденцію до скорочення у 2022

році і фактично зменшився на 0,2, тобто надходження позичково капіталу були незначними, а частка власного капіталу є незмінною.

Коефіцієнти обертання у 2022 році абсолютно всі зменшились. Вони показують на скільки ефективно використовуються активи підприємства. Так кількість обертів оборотних та основних засобів зменшилась відповідно на 1,6 та 7,1 оберти. Це говорить про уповільнення їх обертання внаслідок війни в Україні та тимчасового призупинення діяльності.

Коефіцієнт оборотності дебіторської показує швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємством. За період 2021-2022 рр. цей показник знизився на 9,6 обертів. Зменшення значення коефіцієнта – це негативна тенденція і свідчить про те, що ТОВ «НВН ПЛЮС» не дуже швидко отримує кошти від своїх боржників.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за останні два роки на ТОВ «НВН ПЛЮС» має також тенденцію до зниження, але є достатньо високим. Тобто підприємство менше ніж за місяць сплачує усі рахунки постачальників. Щодо строків погашення дебіторської та кредиторської заборгованостей то у 2022 році строк погашення дебіторської заборгованості значно менший ніж строк погашення кредиторської заборгованості, тобто підприємство встигає отримати оплату від дебіторів та сплатити свої кредиторські зобов'язання.

Не дивлячись на те, що військова агресія ще триває, ТОВ «НВН ПЛЮС» робить все можливе, щоб зменшити вплив негативних чинників із цим пов'язаних. Досвід обліку та аналізу в умовах воєнного стану може вивчатися та бути корисним в майбутньому при настанні якихось форс-мажорних обставин, наприклад стихійних лих та зменшення їх впливу на фінансово-господарську діяльність підприємства, пошуку оптимальних рішень для усунення наслідків цих негативних явищ.

2.3. Методологічні основи та практичний аналіз наявності, стану і використання запасів на ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки.

Фінансові результати підприємства залежать від собівартості продукції, робіт, послуг, складниками якої є виробничі запаси. Неналагоджена система управління виробничими запасами призводить до несвоєчасного забезпечення виробництва необхідними матеріалами, сировиною, комплектуючими виробами, напівфабрикатами або до надлишкового їх накопичення на складах підприємства. Неефективність прийнятих управлінських рішень стосовно необхідності формування запасів та їх кількості може призвести до втрати підприємством прибутку внаслідок простою через недостатність виробничих запасів або до заморожування грошових коштів через їх накопичення.

Задля досягнення ефективності підприємницької діяльності необхідна розробка такої системи обліку та аналізу, яка б забезпечувала зовнішніх та внутрішніх користувачів достовірною інформацією, даними щодо достатнього обсягу запасів та їх раціонального використання.

Облік запасів повинен насамперед забезпечувати контроль за оперативністю постачання, коректністю складських залишків, виявляти невраховані матеріали, а також стежити за правильністю та обґрунтованістю використання ресурсів і, що найбільш важливо, своєчасно формувати інформацію, необхідну для цілей управління підприємством.

Метою аналізу виробничих запасів підприємства є оцінка стану такого роду активів, та ефективності їх використання. Аналіз виробничих запасів повинен забезпечити ефективне виконання виробничої програми шляхом зведення до мінімуму матеріальних витрат, зниження обсягу виробничих запасів, пошуку шляхів зменшення цін на такі ресурси та підвищення їх якості. У результаті приділення неналежної уваги питанням аналізу наявності та використання виробничих запасів втрачається контроль за місцями безпосереднього їх

використання в межах підрозділів, де, як правило, виникає основна маса відхилень від визначених норм витрат [5].

Основними завданнями економічного аналізу забезпеченості й використання виробничих запасів суб'єктів господарювання є такі [17]:

- 1) оцінка забезпечення підприємства виробничими запасами в розрізі їх видів та аналіз їх структури;
- 2) оцінка складських запасів, оцінка руху й структури використання таких активів;
- 3) оцінка обґрунтованості планів матеріально-технічного постачання, їх виконання, впливу на обсяг виробництва продукції (робіт, послуг), її собівартість;
- 4) оцінка інтенсивності та ефективності використання виробничих запасів;
- 5) узагальнення факторів, які спричинили відхилення фактичних показників використання запасів від планових (прогнозованих);
- 6) моделювання взаємозв'язків між обсягами реалізації продукції (робіт, послуг) та матеріаломісткістю, матеріаловіддачею тощо;
- 7) виявлення внутрішньовиробничих резервів економії такого роду активів та оцінка їх впливу на обсяг діяльності підприємства.

Світовий досвід доводить, що процедури аналізу виробничих запасів є оперативними й мають базуватися на таких принципах: – замовляти тільки те, що потрібно підприємству, не погоджуючись на спокусливі пропозиції; – мати мінімальний рівень запасів, який відповідає обсягу продажу і термінам можливого поповнення запасів; – зберігати запаси за допомогою конкретної системи складування та використовувати їх у міру надходження; чітко і правильно маркувати запаси; – дотримуватися встановлених правил розвантаження та складування матеріалів, перевіряти їх кількість і стан перед підписанням відповідних документів.

Обліковими інформаційними ресурсами для забезпечення аналізу виробничих запасів є:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2);
- Примітки до річної фінансової звітності (форма № 5) (розділ VIII «Запаси»);
- виробничі норми витрачання матеріалів;
- дані бухгалтерського обліку (аналіз рахунків 20 «Виробничі запаси»; 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»; 23 «Виробництво»; 91 «Загальновиробничі витрати»; 92 «Адміністративні витрати»; 93 «Витрати на збут»; 94 «Інші витрати операційної діяльності» та ін.).

Порядок проведення економічного аналізу виробничих запасів на підприємстві наведено на рисунку 2.3 [51].

У таблиці 2.4 наведено методику аналізу виробничих запасів.

Таблиця 2.4. Методики економічного аналізу запасів підприємства.

Етапи	Інструментарій	Отримані результати
Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами	Метод горизонтального та порівняльного аналізу	Оцінка потреби підприємства в матеріальних ресурсах
Аналіз структури запасів	Вертикальний і горизонтальний аналіз	Визначення обґрунтованості та ефективності формування замовлень на матеріальні ресурси
Аналіз якості запасів	Бальний метод	Перевірка якості запасів
Оцінка ефективності використання матеріальних ресурсів	Коефіцієнтний метод, метод відносних різниць	Аналіз величини факторів, які впливають на ефективність використання матеріальних ресурсів
Аналіз матеріаломісткості	Метод відносних різниць	Рівень понесених витрат або внаслідок зміни матеріаломісткості
Виявлення внутрішньовиробничих резервів економії матеріальних ресурсів та оцінка їх впливу на обсяг виробництва	Метод базисних підстановок, коефіцієнтний метод	Оцінка впливу ефективності використання матеріальних ресурсів на величину матеріальних затрат

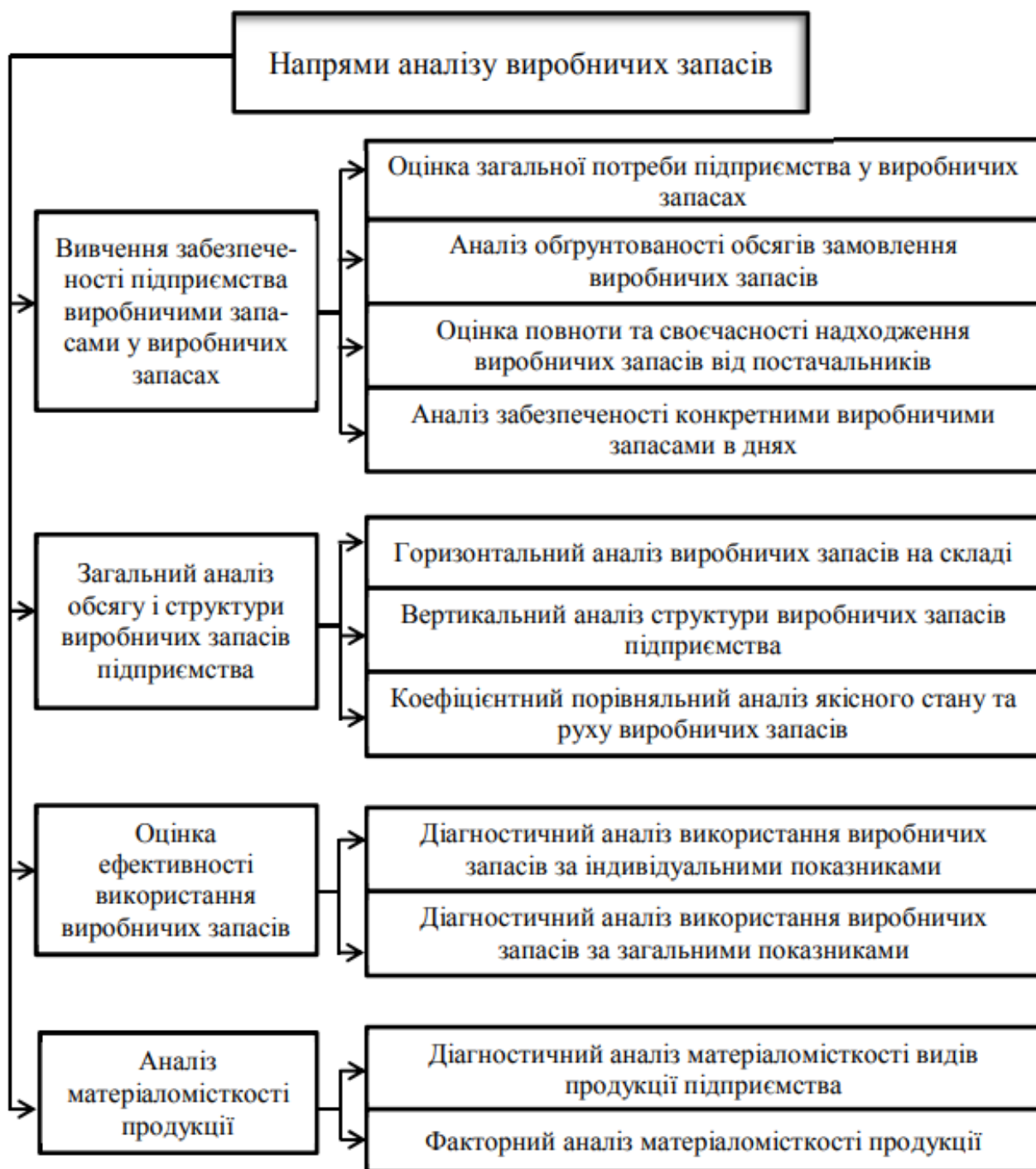

Рис. 3.2. Напрями аналізу виробничих запасів підприємств

На першому етапі аналізу запасів підприємства проведемо аналіз змін складу, структури та динаміки запасів за даними ТОВ «НВН ПЛЮС» (табл.2.5).

Таблиця 2.5. Аналіз змін складу, структури та динаміки запасів ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки

№	Складові оборотних активів	2021 рік		2022 рік		Абсолютне відхилення		Темп зростання, %
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Виробничі запаси	15761,6	63,7	12073,5	55,3	-3688,1	-8,4	76,6
2	Готова продукція	544,6	2,2	364,1	1,7	-180,5	-0,5	66,8
3	Товари	0	0	0	0	0	0	0
4	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	4887,1	19,7	5623,2	25,7	736,1	6,0	115,1
5	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	510,9	2,1	188,7	0,9	-322,2	-1,2	36,9
6	Інша поточна дебіторська заборгованість	19,2	0,1	2407,6	11,0	2388,4	10,9	Збільш у 125,4 раз
7	Грошові кошти	1531,4	6,2	908,2	4,2	-623,2	-2,0	59,3
8	Витрати майбутніх періодів	1241,8	5,0	179,1	0,8	-1062,7	-4,2	14,4
9	Інші оборотні активи	231,4	1,0	88,8	0,4	-142,6	-0,6	38,4
	Усього за розділом II	24728	100	21833,2	100	-2894,8	-	88,3

Виходячи з даних таблиці 2.5 видно, що найбільшу питому вагу серед оборотних активів ТОВ «НВН ПЛЮС» становлять виробничі запаси і дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги величина яких відповідно у 2022 році становить 55,3% та 25,7%. Порівняно з 2021 роком величина виробничих запасів у 2022 році зменшилась на 3688,1 тис. грн. або на 23,4%.

Майже всі елементи оборотних активів у 2022 році скоротилися, а величина дебіторської заборгованості зросла. Так, дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги збільшилась на 736,1 тис. грн. або на 15,1%, а величина іншої поточної дебіторської заборгованості зросла на 2388,4 тис. грн. тобто у 125,4 рази. Таке зростання обумовлене військовими діями в Україні і як наслідок споживачі або тимчасово призупинили свою діяльність або просто були не в змозі розрахуватися по своїм заборгованостям.

У 2022 році у зв'язку з подорожченням ціни на імпорتنі запаси ТОВ «НВН ПЛЮС» купувало їх значно менше ніж у 2021 році, тому і динаміка за цією статтею виявилася негативною.

Досить важливим етапом під час проведення економічного аналізу виробничих запасів є аналіз їх оборотності. Швидкість обертання таких активів характеризується наступними показниками [50. 51]:

– коефіцієнтом обертання (Коб), який розраховується як відношення чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) (ЧД) до середньої вартості виробничих запасів (ВЗ):

$$K_{об} = ЧД / ВЗ \quad (2.1)$$

– тривалістю одного обороту в днях (Тоб), що розраховується як відношення кількості календарних днів у періоді (Д) до коефіцієнту обертання:

$$T_{об} = Д / K_{об} \quad (2.2)$$

– коефіцієнт закріплення виробничих запасів, що є зворотним коефіцієнту обертання, який показує величину виробничих запасів на 1 грн. реалізованої продукції (робіт, послуг):

$$K_з = Зв / ЧД \quad (2.3)$$

Розрахуємо зазначені показники на основі даних ТОВ «НВН ПЛЮС» та проведемо аналіз швидкості обертання запасів обраного підприємства (табл. 2.6).

Таблиця 2.6. Аналіз оборотності виробничих запасів ТОВ «НВН «ПЛЮС» за 2021-2022 роки

№ зп	Показник	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення, +/-
1	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	123178,8	86703,7	-36475,1
2	Середньорічна вартість виробничих запасів, тис. грн.	13459,7	13917,6	1457,9
3	Коефіцієнт обертання виробничих запасів, обертів	9,2	6,2	-3
4	Коефіцієнт закріплення виробничих запасів, грн	0,11	0,16	0,05
5	Тривалість 1 обороту в днях виробничих запасів	39,1	58,1	19,0

Аналізуючи отримані розрахунки згідно таблиці 2.6 видно, що у 2022 році швидкість обертання виробничих запасів уповільнилась порівняно із 2021 роком на 3 оберти і становила 6,2 оберти за рік. Це вплинуло і на тривалість 1 обороту запасів, яка зросла у 2022 році порівняно з 2021 роком на 19 днів. Щодо коефіцієнту закріплення то у 2022 році щоб отримати чистий дохід від реалізації

в розмірі однієї гривні підприємству потрібні були запаси в розмірі 16 копійок, що на 5 копійок вище ніж у 2021 році. Такі негативні зміни пов'язані із воєнними діями в Україні, а не з неефективним використанням запасів.

Для оцінки ефективності використання виробничих запасів використовують систему узагальнюючих та індивідуальних показників. До перших з них належать прибуток на гривню матеріальних витрат, матеріаловіддача, матеріаломісткість, коефіцієнт співвідношень темпів зростання обсягу виробництва і матеріальних витрат, частка матеріальних витрат у собівартості продукції, коефіцієнт використання матеріалів [5].

Матеріаловіддача розраховується як відношення чистого доходу від реалізації продукції (товарів, послуг) до матеріальних витрат і відображає скільки гривень доходу від реалізації продукції отримано з 1 гривні використаних у виробництві матеріальних ресурсів.

Матеріаломісткість визначається як відношення матеріальних витрат до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, послуг) і показує яка вартість матеріальних ресурсів міститься в одній гривні чистого доходу підприємства.

Тому на третьому етапі проведемо аналіз матеріаловіддачі та матеріаломісткості за даними ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки (табл. 2.7).

Таблиця 2.7. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів (запасів) на ТОВ «НВН «ПЛЮС» за 2021-2022 роки.

№ зп	Показник	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення, +/-
1	Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, послуг, тис. грн.	123178,8	86703,7	-36475,1
2	Матеріальні витрати, тис. грн.	88024,8	54816,2	- 33208,6
3	Матеріаловіддача, грн./грн.	1,4	1,6	0,02
4	Матеріаломісткість, грн./грн.	0,7	0,6	-0,01

Згідно розрахунків отриманих і відображених у таблиці 2.7 видно, що у 2022 році ТОВ «НВН ПЛЮС» було вироблено 1,6 грн. продукції з кожної гривні використаних матеріальних ресурсів, що на 14,3% більше від рівня цього ж

показника у 2021 році. Матеріаломісткість показує, що на виробництво 1 грн. продукції в 2022 році затратили 0,6 грн. матеріалів.

У порівнянні з 2021 роком спостерігаємо збільшення рівня матеріаловіддачі на 0,02 грн. з однієї вкладеної гривні, що свідчить про покращення використання матеріальної бази ТОВ «НВН ПЛЮС» у 2022 році. Коли відбувається зменшення матеріаломісткості на одиницю продукції, ми можемо говорити про зниження затрат матеріалів, палива та електроенергії.

Тепер проведемо факторний аналіз зміни обсягу виробленої продукції за рахунок зміни:

1. Матеріальних витрат підприємства

$$\Delta \text{ВП}_{(\text{МВ})} = (\text{МВ}_1 - \text{МВ}_0) * \text{М}_{\text{В}0} = - 33208,6 * 1,4 = - 46492,04 \text{ тис. грн.}$$

2. Матеріаловіддачі

$$\Delta \text{ВП}_{(\text{МВ})} = (\text{М}_{\text{В}1} - \text{М}_{\text{В}0}) * \text{МВ}_1 = 0,02 * 54816,2 = 1096,32 \text{ тис. грн.}$$

Загальна зміна обсягів виробництва за рахунок одночасного впливу двох факторів становить: $- 46492,04 + 1096,32 = - 45395,72$ тис. грн.

Отже за рахунок скорочення матеріальних витрат у 2022 році на 33208,6 тис. грн. обсяг виробництва зменшився на 46492,04 тис. грн., а за рахунок кращого використання матеріальних ресурсів обсяг виробленої продукції зріс на 1096,32 тис. грн. У загальному результаті, під впливом двох факторів одночасно, обсяг виробництва у 2022 році порівняно з 2021 році на ТОВ «НВН ПЛЮС» зменшився на 45395,72 тис. грн. Вважаємо, що поступово ефективність використання запасів підприємства покращиться у 2023 році, так як ТОВ «НВН ПЛЮС» повністю відновив свою роботу.

Для ефективної роботи підприємства та збільшення прибутку потрібно дотримуватись певних рекомендацій щодо вдосконалення ефективності використання виробничих запасів. Учені рекомендують об'єднати такі заходи у три групи: економічні (обґрунтування норм споживання виробничих запасів, матеріальне стимулювання щодо їх економії); організаційні (оптимізація

використання виробничих запасів та контроль за їх станом); інноваційні (впровадження ресурсозберігаючих технологій).

Рациональне використання виробничих запасів на підприємстві є помітним фактором зниження матеріаломісткості і собівартості виробленої продукції, підвищення доходу і рентабельності виробництва.

До напрямів удосконалення системи управління запасами також належать удосконалення аналітичного обліку виробничих запасів підприємства, враховуючи особливості його основної діяльності, що забезпечить [17. 50]:

- отримання більш точної та детальної інформації про наявність та рух виробничих за-пасів;
- здійснення чіткого та розгорнутого аналізу обсягів запасів на підприємстві, який дає змогу зробити висновки про збільшення рентабельності підприємства та прискорення обігу вкладеного капіталу;
- надання керівникам підприємства інформації щодо структури запасів, обсягів їх виробництва та реалізації для прийняття відповідних управлінських рішень.

Висновки до розділу 2.

В результаті проведеного нами дослідження, щодо аналізу діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» та особливостей економічного аналізу запасів підприємства, нами зроблені наступні висновки:

1. В першому підпункті нами було проведено дослідження особливостей розвитку та основного виду діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС», вивчено та відображено структуру управління та виробництва, а також відображено особливість організації ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

2. Проведено аналіз техніко-економічних показників діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки, де видно, що воєнні дії в Україні вплинули негативно на роботу обраного підприємства, що і відобразилось на результативних показниках його діяльності.

3. На щастя, виробничі потужності підприємства, складські запаси не зазнали шкоди, тому вже з середини квітня 2022 року ТОВ «НВН ПЛЮС» поновила виробництво своєї продукції, особливо, враховуючи потребу у негайному відновленні та ремонті приміщень, що були зруйновані під час воєнних дій на території Київської області. У 2022 році діяльність підприємства відбувалася на межі рентабельності, а в деяких випадках була навіть збитковою.

4. Провівши аналіз фінансового стану ТОВ «НВН ПЛЮС» за останні два роки ми можемо зробити висновок, що воно залишається ліквідним та платоспроможним і може погасити вчасно свої поточні зобов'язання, підприємство є фінансово стійким і на 50% покриває зобов'язання власним капіталом, що також є позитивним моментом у теперішній час.

5. При проведенні аналізу наявності, стану і використання запасів ми дослідили структуру і рух запасів підприємства, де було виявлено, що найбільшу питому вагу становлять виробничі запаси і дебіторська заборгованість за продукції (товари, послуги) величина яких відповідно становить у 2022 році 55,3% і 25,7%. Також був проведений аналіз швидкості обертання запасів обраного підприємства та ефективність їх використання. В результаті досліджень видно, що обертання запасів уповільнилось у 2022 році на 3 оберти, а тривалість 1 обороту зросла порівняно із 2021 роком на 19 днів. Рівень матеріаловіддачі збільшився у 2022 році на 0,02, що говорить, що не зважаючи на важкі умови праці, подорожчання імпортової сировини, мобілізацію найкращих спеціалістів підприємства, воно продовжує ефективно використовувати свої наявні матеріальні запаси.

РОЗДІЛ III. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ НАЯВНОСТІ, СТАНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Теоретичні аспекти аудиту наявності, стану і використання запасів.

Оскільки виробничі запаси становлять матеріальну основу будь-якого виробництва, витрати на їх придбання дуже часто мають найбільшу питому вагу у загальній вартості кінцевого продукту, то питання їх раціонального використання, визначення оптимального розміру і складу повинні завжди перебувати у полі зору управлінців. Для отримання кваліфікованої допомоги вони все частіше звертаються до аудиторів. Проведення аудиторських перевірок операцій із виробничими запасами дозволяє підтвердити повноту, точність, достовірність і правомірність відображення в обліку та звітності такої інформації та надати їй правову оцінку.

Джерелами отримання аудиторських доказів при проведенні аудиту операцій з виробничими запасами можуть бути: первинні документи; регістри аналітичного та синтетичного обліку; звітність; облікові записи, довідки; плани, кошториси, калькуляції, нормативи, рецептури; матеріали попередніх перевірок; матеріали внутрішнього контролю підприємства-замовника аудиту; нормативна та інструктивна документація; результати опитувань, спостережень, підтверджень, аналітичних процедур, як власне аудитора, так і працівників підприємства-замовника аудиту тощо [1. 2].

При збиранні аудиторських доказів при аудиті операцій з виробничими запасами аудитори можуть використовувати наступні методи:

- ✓ перевірка – вивчення первинних документів, бухгалтерських регістрів, матеріальних звітів тощо з метою встановлення дійсного стану;
- ✓ спостереження – спосіб контролю за виконанням іншими особами процедур за безпосередньої участі аудитора з метою об'єктивного сприйняття

інформації (спостереження за проведенням працівниками підприємства-замовника інвентаризації);

- ✓ опитування проводиться з метою отримання нової інформації або підтвердження вже зібраних доказів. Опитування може здійснюватися формально, неформально, письмово, усно;

- ✓ підрахунки – арифметична перевірка точності бухгалтерських записів;

- ✓ підтвердження – спосіб контролю, коли відповіді на запити можуть підтверджувати отриману інформацію;

- ✓ аналітичні процедури полягають в аналізі співвідношень та тенденцій.

Аудиторську перевірку операцій з виробничими запасами доцільно проводити за етапами «життєвого циклу» конкретного виду запасів на підприємстві, яке є замовником аудиту, а саме: надходження (зарахування на баланс); перебування; вибуття (списання з балансу).

Для кожного етапу характерні певні господарські операції і процеси (рис. 3.1), які можуть бути об'єктами аудиту [6. 11].

Рисунок 3.1. Об'єкти аудиту операцій з виробничими запасами.

Важливу роль у процесі аудиторської перевірки відіграє інформаційне забезпечення, яке повинне бути представлено сукупністю документів з обліку цієї компоненти оборотних активів, а саме: первинних документів, документів складського обліку, реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, звітності підприємств, актів інвентаризації, облікової політики підприємства та ін.

Плануючи аудиторську перевірку, аудитор має чітко ідентифікувати мету та завдання незалежного дослідження.

З огляду на ключові положення МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до міжнародних стандартів аудиту», **метою аудиту виробничих запасів** є отримання обґрунтованої впевненості у тому, що інформація про виробничі запаси у фінансовій звітності не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства та помилок і відповідає вимогам нормативно-правових актів, застосованої концептуальної основи фінансового звітування.

Мета аудиту виробничих запасів відповідно до МСА 200 “Загальні цілі незалежного аудитора на проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту” – незалежна, професійна думка аудитора щодо того, чи правильно у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності підприємства відображається інформація, пов’язана з операціями по виробничих запасах.

Відповідно до мети аудиту виробничих запасів можна сформулювати **основні завдання** аудиту виробничих запасів [2. 48]:

- перевірка на правильність розподілення активів компанії до їхніх видів;
- перевірка зберігання виробничих запасів та дотримання встановлених законом нормативів їхнього використання;
- перевірка визначення коректної вартості виробничих запасів;
- перевірка відображення в обліку даних про надходження та вибуття виробничих запасів;
- перевірка коректного застосування методу списання виробничих запасів;

- перевірка формування, розподілу та списання транспортно заготівельних витрат по запасах;
- перевірка дотримання інвентаризаційних вимог виробничих запасів;
- перевірка правильності документального оформлення операцій із обліку виробничих запасів;
- перевірка ефективності і безпечності програмних продуктів підприємства, задіяних в обліку виробничих запасів;
- перевірка відповідності синтетичного та аналітичного обліку виробничих запасів.

Багатоаспектність аудиторського дослідження вимагає чіткої ідентифікації **напрямів аудиту виробничих запасів**, а саме [11, 21]:

- перевірка фактичної наявності виробничих запасів в розрізі їх складових компонентів;
- перевірка дотримання положень облікової політики з питань обліку виробничих запасів;
- перевірка правильності визначення первісної оцінки виробничих запасів;
- перевірка правильності оцінки вибуття виробничих запасів;
- перевірка правильності документування операцій, пов'язаних з наявністю, зберіганням та рухом виробничих запасів;
- перевірка правильності відображення на відповідну звітну дату узагальненої інформації в формі 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» у статті «Запаси» (рядок 1100) та у формі 5 «Примітки до річної фінансової звітності» у розділі VIII «Запаси» (рядки 800–910);
- взаємоузгодженість показників щодо обліку виробничих запасів форми 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» з відповідними показниками форм фінансової звітності (рис. 3.2).

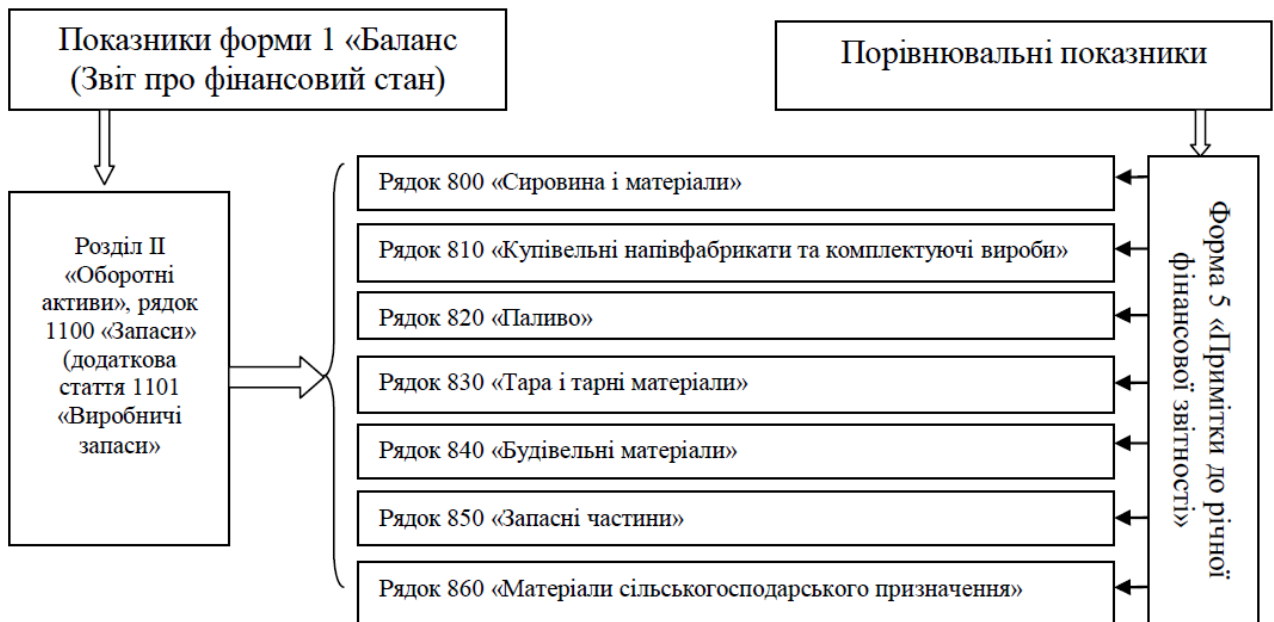

Рис. 3.2. Взаємоузгодженість показників виробничих запасів у формах фінансової звітності.

Важливу роль у процесі аудиту відіграє процес отримання достатніх та прийнятних аудиторських доказів. Згідно з МСА 501 «Аудиторські докази – особливі положення щодо відібраних елементів», аудитор повинен отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі щодо наявності та стану запасів шляхом присутності під час інвентаризації запасів, крім випадків, якщо це не є можливим на практиці для того, щоб: оцінити інструкції та процедури управлінського персоналу для відображення в обліку і контролю за результатами інвентаризації запасів суб'єкта господарювання; спостерігати за процедурами проведення підрахунку, які здійснюються управлінським персоналом; інспектувати запаси; виконати контрольні перерахунки; здійснення аудиторських процедур щодо остаточних даних про запаси суб'єкта господарювання, щоб визначити, чи точно вони відображають фактичні результати інвентаризації запасів.

Тобто в процесі аудиторської перевірки аудитор повинен отримати від управлінського персоналу підприємства твердження стосовно виробничих запасів.

Твердження – надані управлінським персоналом явні або неявні представлення, що містяться у фінансовій звітності, які використовує аудитор для розгляду потенційних викривлень різних типів, які можуть мати місце.

Відповідно, в процесі аудиторської перевірки аудитор повинен отримати такі твердження стосовно виробничих запасів (рис. 3.3).

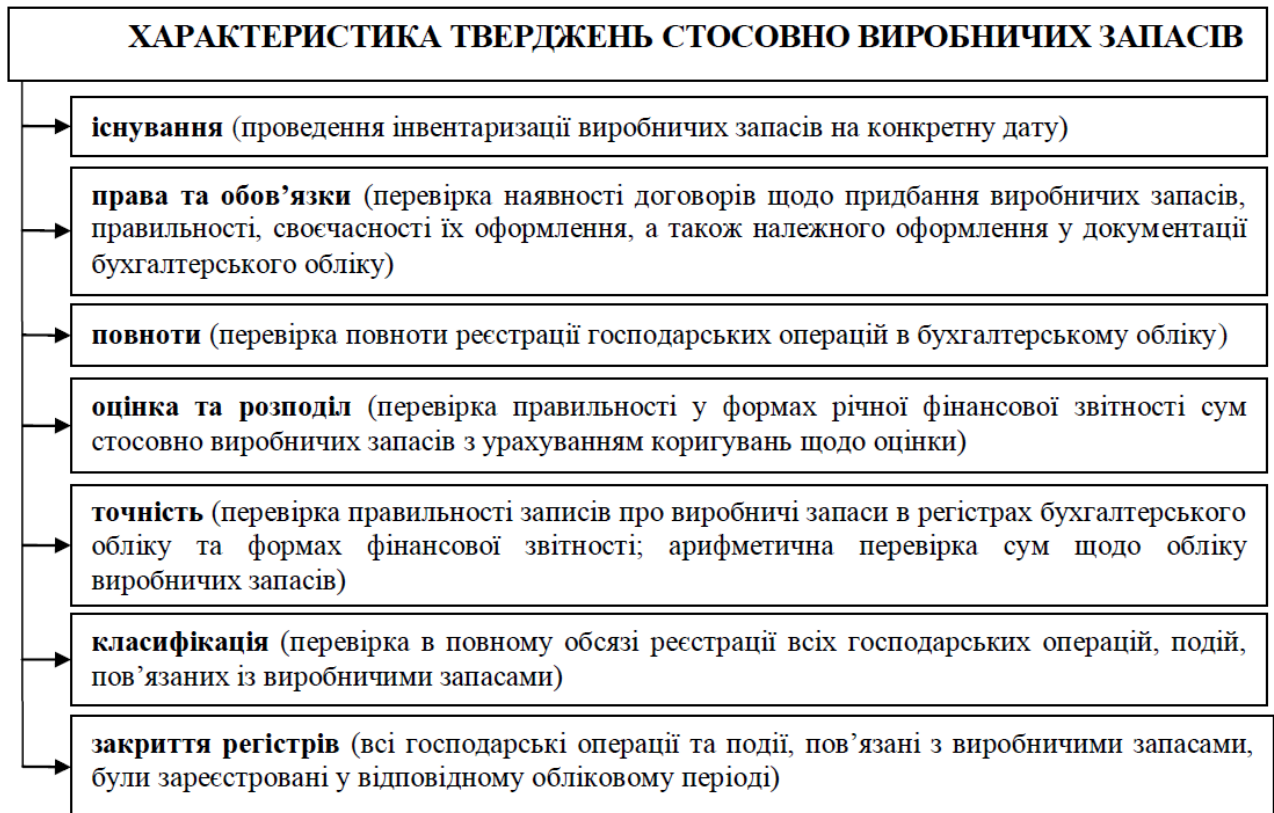

Рис. 3.3. Характеристика тверджень стосовно виробничих запасів

Джерело: складено авторами на основі матеріалу [2, 6, 11]

Процес аудиту виробничих запасів повинен бути належно задокументований, на кожній стадії аудиту має складатися відповідна робоча документація, основні положення якої в кінцевому варіанті узагальнюватимуться в підсумковій документації – Звіті аудитора.

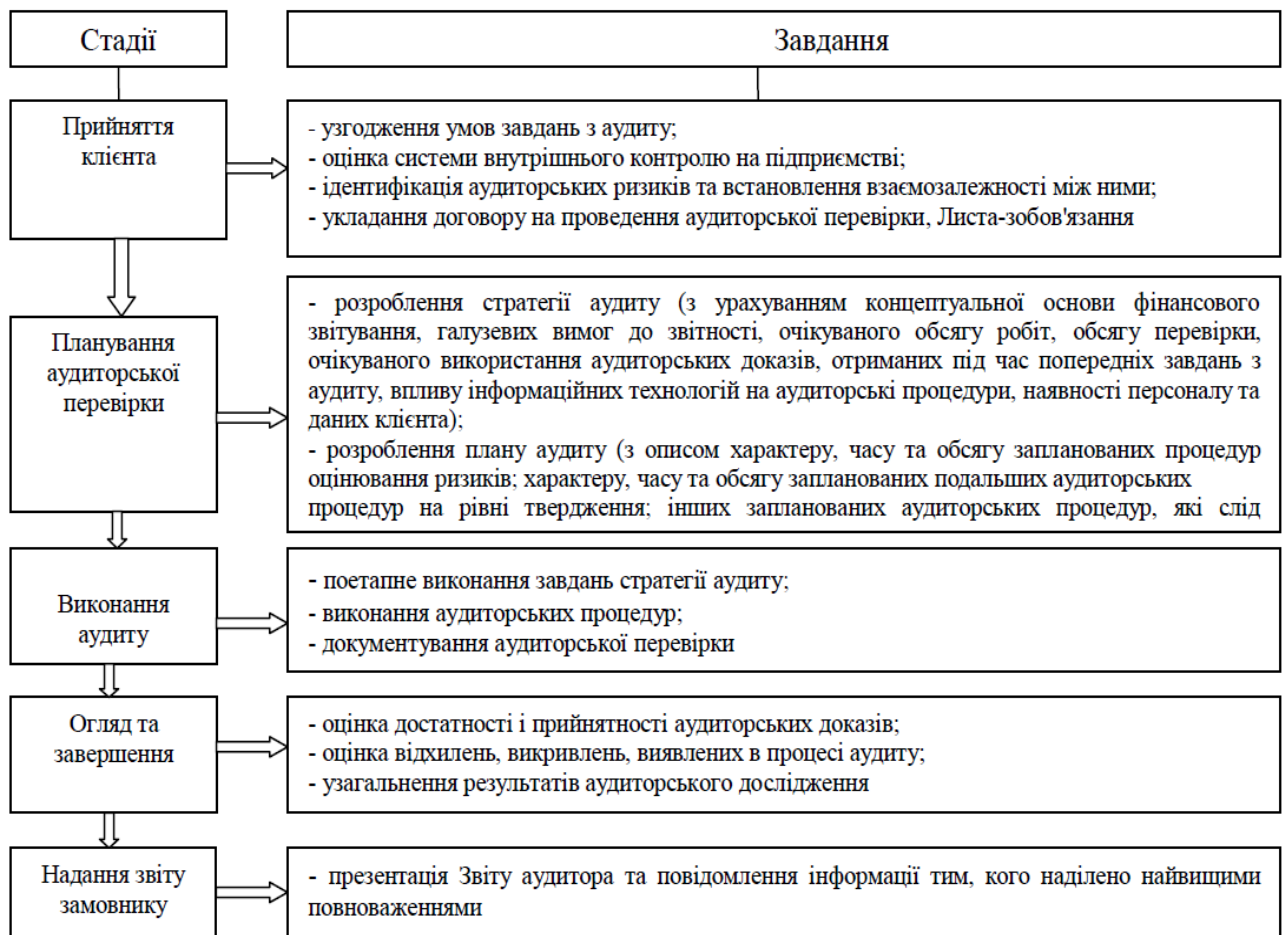

Рис. 3.4. Послідовність аудиторської перевірки виробничих запасів

Джерело: складено авторами на основі узагальнення матеріалів [2, 48]

Застосування в практичному аспекті наведеної послідовності стадій аудиторського дослідження дасть змогу не тільки уникнути обмеженості незалежної перевірки, але й насамперед підвищити контури ідентифікації можливих ризиків, проблем, випадків шахрайства, реалізувати методику гнучкого комплексного аналізу діяльності бізнес суб'єкта, що в загальній сукупності посилить якість аудиту, підвищить достовірність Звіту аудитора.

3.2. Організація проведення аудиту наявності, стану і використання запасів на ТОВ «НВН ПЛЮС».

Аудит наявності, стану і використання запасів підприємства проводиться у певній послідовності, що відображено на рисунку 3.5 [19, 21].

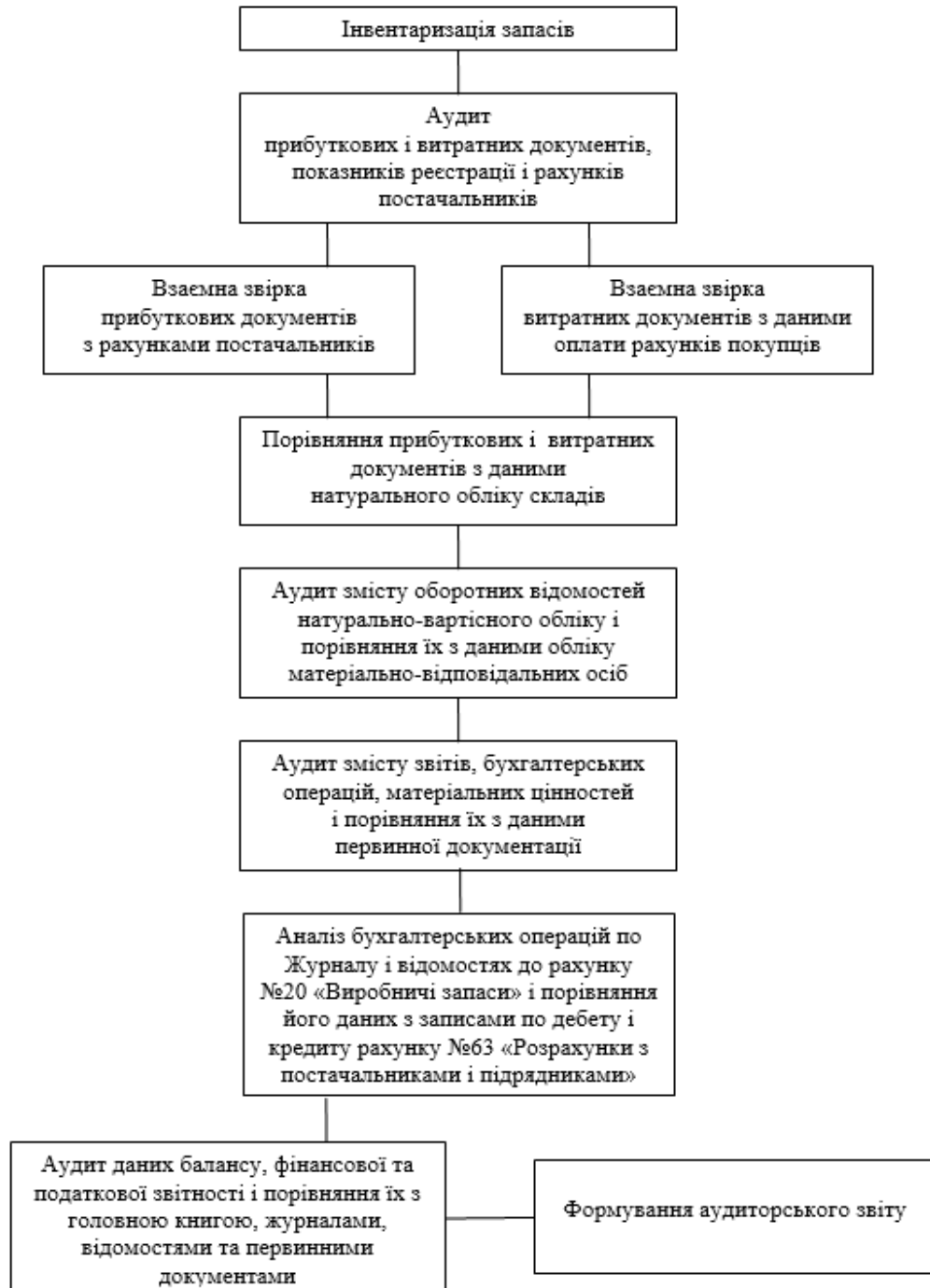

Рис. 3.5. Послідовність аудиту наявності, стану і використання запасів підприємства.

На початку своєї роботи аудитор приймає рішення щодо методу організації аудиту виробничих запасів та оцінки системи внутрішнього контролю. Вивчення й оцінка внутрішнього контролю і системи бухгалтерського обліку виробничих запасів потребує проведення тестування, в результаті якого можна вивчити слабкі і сильні сторони об'єкта дослідження.

Оцінка системи внутрішнього контролю проводиться переважно аудитором за допомогою тестування. При цій процедурі аудитор перевіряє:

- ✓ відповідність зберігання запасів встановленим вимогам, чи виробничі запаси, що знаходяться на підприємстві, закріплені за відповідальними особами;
- ✓ чи має підприємство у наявності договори про матеріальну відповідальність із працівниками, діяльність яких пов'язана із зберіганням, обробкою, продажем (відпуском), перевезенням виробничих запасів;
- ✓ чи правильно проводиться інвентаризація запасів та відображається в обліку її результат;
- ✓ чи були зафіксовані факти псування та крадіжки виробничих запасів, їх причини;
- ✓ чи були виявлені зайві виробничі запаси в результаті інвентаризації та чи оприбутковувалися ці залишки;
- ✓ чи відбувається перевірка співставлення даних регістрів бухгалтерського обліку запасів із даними Головної книги.

Результати тестування дають можливість вибрати спосіб організації аудиту: суцільний вибірковий чи комбінований. Аудитори як правило проводять вибіркову перевірку виробничих запасів яка є більш ефективною в порівнянні з суцільною. Основними складовими методики проведення аудиту виробничих запасів є розробка плану та програми на стадії планування їх перевірки. За допомогою планування формуються основна стратегія та напрями аудиторської перевірки. У таблиці 3.1 відображено сформований план аудиторської перевірки запасів підприємства.

Таблиця 3.1. План аудиту виробничих запасів на ТОВ «НВН ПЛЮС»

Період перевірки 01.12.2022–15.12.2022

№ з/п	Заплановані види робіт	Період проведення	Виконавець
1	Проведення аудиту фактичної наявності, стану та умов збереження виробничих запасів ТОВ «НВН ПЛЮС»	01.12.22-02.12.22	Джулай І.В.
2	Аудит правильності документального оформлення існуючих договорів щодо матеріальної відповідальності	03.12.22-04.12.22	Джулай І.В.
3	Проведення аудиту організації ведення аналітичного обліку надходження виробничих запасів ТОВ «НВН ПЛЮС»	05.12.22-07.12.22	Джулай І.В.
4	Аудит організації ведення аналітичного обліку списання і вибуття виробничих запасів	08.12.22-10.12.22	Джулай І.В.
5	Проведення перевірки правильності ведення обліку виявлених надлишків або нестач виробничих запасів	11.12.22-12.12.22	Джулай І.В.
6	Проведення аудиту щодо правильності відображення виявлених залишків виробничих запасів ТОВ «НВН ПЛЮС»	13.12.22-14.12.22	Джулай І.В.
7	Узагальнення результатів перевірки	15.12.22	Джулай І.В.

Програма аудиту дає змогу аудитору встановити достовірність первинних даних бухобліку щодо наявності та руху виробничих запасів; перевірити повноту і своєчасність відображення первинних даних із обліку запасів у бухгалтерських документах та облікових регістрах; перевірити правильність ведення обліку виробничих запасів відповідно до нормативно-законодавчої бази, облікової політики; перевірити достовірність відображення залишків виробничих запасів із показниками фінансової звітності. Від правильно затвердженого плану та програми аудиту залежить ефективність аудиторських процедур. Саме у програмі аудиту передбачається перелік джерел інформації, під час вивчення яких мають бути зроблені висновки за результатами перевірки. З кожного розділу програми формуються документально підтверджені висновки, які є основою для формування та висловлення думки аудитора в аудиторському звіті та висновку. У таблиці 3.2 відображено програму проведення аудиту запасів підприємства [3].

Таблиця 3.2. Програма аудиту виробничих запасів ТОВ «НВН ПЛЮС»

№ з/п	Мета та критерії якості	Перелік процедур	Аудиторські докази (робочі документи)	Методи перевірки	Період проведення перевірки	Аудитор
1	2	3	4	5	6	7
1	Впевнитись у правильній класифікації виробничих запасів та правильності залишків по рахунках. А,Г	Перевірити правильність формування елементів виробничих запасів	Первинні документи	Економічна та нормативно-правова перевірка	01.12.22	Джулай І.В.
2	Впевнитись у наявності документів про виробничі запаси. А, Б, Г	Перевірка наявності первинних документів	Прибуткові накладні, акти про приймання матеріалів, акти приймання передачі, товарні чеки	Документальна, аналітична, арифметична перевірка, співставлення	01.12.22	Джулай І.В.
4	Визначити відповідність виробничих запасів законодавчим вимогам, достовірність первинних даних про формування та використання виробничих запасів, повноту та своєчасність відображення в облікових документах та фінансовій звітності. В, А, Б, Г, Є	Перевірка дотримання строків, порядку, документального оформлення та відображення в обліку результатів проведення інвентаризації виробничих запасів. Зустрічна перевірка даних договору, документів на оплату, прибуткових накладних, інших супровідних документів з даними відображеними у аналітичному та бухгалтерському обліку	Інвентаризаційні описи, рахунки-фактури, прибуткові накладні	Нормативно-правова перевірка та документальне оформлення	02.12.22	Джулай І.В.
5		Перевірка відповідності прибуткових та видаткових накладних записам в журналі реєстрації	Прибуткові та видаткові накладні, журнал реєстрації	Документальна перевірка, співставлення	03.12.22	Джулай І.В.

Продовження таблиці 3.2

1		3	4	5	6	7
6		Перевірка формування первісної вартості виробничих запасів при надходженні. Перевірка невідфактурованих поставок на предмет оприбуткування та відпуск виробничих запасів у виробництво. Перевірка документального оформлення та відображення в обліку оприбуткування корисних матеріалів після ліквідації основних засобів	Прибуткові накладні, накладні на внутрішнє переміщення, рахунки фактури, акти виконаних робіт, відомість по рах. 20	Документальна перевірка, нормативна перевірка	04.12.22-06.12.22	Джулай І.В.
7		Перевірка документального оформлення та відображення в обліку результатів переоцінки виробничих запасів	Акти переоцінки, оборотно-сальдова відомість	Арифметична та документальна перевірка	07.12.22	Джулай І.В.
8		Перевірка документального оформлення виробничих запасів, які знаходяться в дорозі	Видаткові та податкові накладні	Документальна перевірка	08.12.22	Джулай І.В.
9	Визначити відповідність виробничих запасів законодавчим вимогам, достовірність первинних даних про формування та використання виробничих запасів, повноту та своєчасність відображення в облікових документах та фінансовій звітності. В, А, Б, Г, Є	Перевірка документального оформлення, відображення в обліку та незмінності методу оцінки вибуття виробничих запасів. Перевірка правомірності внесення змін в облікову політику з питань вибуття виробничих запасів. Перевірка залишків запасів, з метою уникнення приписок чи надмірного списання. Взаємна звірка даних матеріального звіту з накладними, лімітно-забірними картками з метою виявлення не вказаних у звіті первинних документів, підтвердження облікової ціни, наявності підписів МВО	Лімітно-забірні карти, акти на списання, облікова політика	Документальна перевірка, аналітична та арифметична перевірка, співставлення	09.12.22-11.12.22	Джулай І.В.

Продовження таблиці 3.2

1	2	3	4	5	6	7
10	Визначити відповідність виробничих запасів законодавчим вимогам, достовірність даних в первинних документах про надходження та використання виробничих запасів, повноту та своєчасність відображення в облікових документах та фінансовій звітності. В, А, Б, Г, Є	Перевірка відображення в обліку розподілу транспортно-заготівельних витрат	Головна книга	Арифметична перевірка	12.11.22	Джулай І.В.
11		Перевірка організації контролю за збереженням та використанням довіреностей	Журнал реєстрації довіреностей	Документальна перевірка	13.12.22	Джулай І.В.
7		Перевірка відповідності даних обліку запасів з бухгалтерськими регістрами та фінансовою звітністю	Баланс, оборотно-сальдова відомість, відомості по рах. 20	Документальна перевірка	14.12.22	Джулай І.В.
8		Узагальнення результатів	Аудиторський звіт	Надання керівництву рекомендацій	15.12.22	Джулай І.В.
	Критерії якості	А - повнота; Б - точність; В - достовірність; Г-законності; Д - відповідності; Е – наявність; Є – правильність; З-права і зобов'язання; Т – вимірювання; М – оцінка вартості; Н – подання та розкриття інформації				

Програма проведення аудиту запасів підприємства виступає у ролі докладної інструкції як для помічників аудитора так і для керівників аудиторської компанії, а також аудиторської групи, також вона є одночасно і засобом контролю якості роботи.

Згідно програми аудиту запасів підприємства проводиться узагальнення отриманих результатів та складається аудиторський звіт в якому аудитор відображає усі порушення, що були виявлені в ході аудиту запасів, а також виявлені помилки або відхилення від стандартів, різних законодавчих актів, помилок у веденні обліку запасів, помилок при складанні фінансової звітності та відображенні в ній даних про запаси.

Аудиторський звіт

Товариства з обмеженою відповідальністю «НВН ПЛЮС»

станом на 31.12.2022 року

ТОВ «Аудиторська фірма «Міла-Аудит»

Аудитор: Ілля ДЖУЛАЙ

Період, що перевіряється: 01.01.2022 – 31.12.2022 р.

Період проведення: 01.12.2023 – 15.12.2023 р.

На підставі Договору на проведення аудиту №8 від 30.11.2020 року, з метою висловлення незалежної думки про повноту, достовірність й відповідність чинному законодавству України обліку запасів підприємства, мною було проведено аудиторську перевірку обліку запасів ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2022 рік.

На думку аудитора були отримали достатні та прийнятні аудиторські докази про те, що розкриття у фінансовій звітності інформації, пов'язаної з обліковими оцінками, відповідає вимогам застосування концептуальної основи фінансової звітності відповідно до МСА 540 «Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов'язані з ними розкриття

інформації». Аудитор визначає, що будь – які облікові оцінювання, не призводять до значних ризиків. Були виконані процедури аудиту згідно МСА 500 «Аудиторські докази», що відповідають меті отримання достатніх і прийнятних аудиторських доказів. Аудиторські докази охоплювали інформацію, яка містилася в облікових записах, що є основою фінансової звітності.

Облікова політика ТОВ «НВН ПЛЮС» на 2022 рік передбачена відповідним Наказом №1-ОБ від 04.01.2022 року. Для здійснення організаційних заходів щодо господарської діяльності, порядку ведення бухгалтерського та податкового обліку, складання і надання звітності по ТОВ «НВН ПЛЮС» видано Наказ про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику №1-ОБ від 01.01.2022 року.

Відповідність відображення в обліку запасів підприємства відповідає вимогам НП(С)БО 9 «Запаси» затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.11.1999 р. за №751/4044 (із змінами та доповненнями).

Облік запасів на ТОВ «НВН ПЛЮС» здійснюється за відповідними рахунками другого класу: 201 «Сировина і матеріали», 203 «Паливо», 207 «Запасні частини» і 209 «Інші матеріали», що відповідає Плану рахунків бухгалтерського обліку та інструкції про його застосування затверджених наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 року.

Облік запасів на ТОВ «НВН ПЛЮС» ведеться здійснювати із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С:Бухгалтерія. Згідно облікової політики визнання та первісна оцінка запасів (матеріалів, сировини, палива, комплектуючих виробів, товарів) здійснюється залежно від шляхів надходження запасів на Товариство: придбані за плату, виготовлені власними силами, внесені до статутного капіталу, отримані безоплатно, придбані в результаті обміну на подібні та неподібні запаси відповідно до П(С)БО 9 «Запаси». Обліковою одиницею бухгалтерського обліку запасів є найменування

запасів. Норми використання паливно-мастильних матеріалів (ПММ) та форм первинних документів на підставі яких проводиться облік ПММ затверджені окремими наказами Товариства. При відпуску запасів у виробництво, з виробництва, продажу та іншому вибутті оцінка їх здійснюється за методом ФІФО.

Матеріальні активи, що використовуються не більше одного року, вважаються малоцінними і швидкозношуваними предметами (МШП). Нарахування зносу на МШП здійснюється в розмірі 100 % (сто відсотків) балансової вартості таких предметів при передачі їх зі складу в експлуатацію. Ведеться кількісний облік запасів у розрізі матеріально відповідальних осіб, місцями експлуатації до моменту їх повної ліквідації (списання з балансу).

Митна вартість отриманих від іноземних постачальників товарно-матеріальних цінностей, виконаних ними робіт, наданих послуг та одержана іноземна валюта відображається у бухгалтерському обліку і звітності в грошовій одиниці України шляхом перерахунку суми в іноземній валюті відповідно до П(С)БО 21 «Вплив зміни валютних курсів».

При проведенні аудиторської перевірки було отримано достатній обсяг інформації, що свідчить про правильність відображення в обліку надходження наявності, реалізації, списання та іншого вибуття запасів ТОВ «НВН ПЛЮС», інвентаризація запасів проводиться один раз на рік.

Повна інформація про запаси підприємства відображена у формі №1 «Баланс (Звіт про майновий стан)» та формі №5 «Примітки до річної фінансової звітності» і повністю відповідає інформації, яка відображена у регістрах обліку запасів. Згідно форми № 1 «Баланс» на ТОВ «НВН ПЛЮС» станом на 31.12.2022 року величина запасів становила 12437,6 тис. грн., що на 3868,6 тис. грн. менше ніж на початок 2022 року.

Аудитором проводилась звірка залишків запасів, що знайшло своє відображення у робочому документі (табл. 3.3.)

Таблиця 3.3. Робочий документ аудитора ВЗ-1 «Звірка залишків запасів ТОВ «НВН ПЛЮС» станом на 31.12.22 року.

Рахунок в Головній книзі	Залишок по Головній книзі	Залишок по оборотно-сальдовій відомості	Відхилення	Причини
201	3902887,33	3902887,33	-	-
203	4832,66	4832,66	-	-
207	0	0	-	-
209	15774,30	15774,30	-	-

Згідно оборотно-сальдової відомості (Додаток), даними Головної книги, та фінансової звітності підприємства (Додаток) видно, що залишки співпадають і відхилень не має.

При проведенні аудиту документального оформлення та відображення в обліку результатів проведення інвентаризації виробничих запасів, аудитор побудував наступний робочий документ, що відображено у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4. Робочий документ аудитора ВЗ-2 «Вибірка результатів інвентаризації запасів» ТОВ «НВН ПЛЮС» станом на 31.12.22 року (тис. грн.)

№	ПІБ МВО	Залишок за даними інвентаризації	Залишок за даними обліку	Сума виявлених інвентаризацією			Відображення в обліку			
				Нестач запасів	Надлишків запасів	Втраг від псування	Зараховано за пересортуванням	Списано в межах норм убутку	Віднесено на винних осіб	Списано на результати фінансово-господарської діяльності
1	Пишний М.М.	1405,0	1405,8	-	-	0,8	-	-	-	0,8
2	Демидов О.М.	2490,1	2497,1	7,0	-	-	-	-	7,0	-
	Всього	3895,1	3902,9	7,0	-	0,8	-	-	7,0	0,8

Як видно з робочого документа аудитора ВЗ-2 В результаті проведеної перевірки документального оформлення та відображення в обліку результатів проведення інвентаризації, аудитором Джулай І.В. було виявлено нестачу бітумної черепиці на 7 тис. грн. В обліку ТОВ «НВН ПЛЮС» при проведенні інвентаризації також було виявлено таке порушення і відповідальність за нестачу

черепиці було покладено за комірника Демидова О.М., що і відображено в обліку даного підприємства. Також при інвентаризації було виявлено втрати від псування плит OSB в сумі 0,8 тис. гривень але так як вони були зіпсовані не за виною комірника Пишного М.М. то вартість таких втрат була віднесена бухгалтером ТОВ «НВН ПЛЮС» на фінансові результати господарської діяльності.

Аудитор _____ Джулай І.В.

Типові помилки з обліку, документального оформлення запасів на підприємстві відображено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5. Характерні помилки, які зустрічаються під час внутрішнього контролю запасів.

№ зп	Вид помилок	Зміст допущеної помилки
1	2	3
1	Помилки під час обліку запасів	– неправильно і несвоєчасно оформляються документи по оприбуткуванню, витраті і руху виробничих запасів; – неукладені договори про матеріальну відповідальність із комірниками (матеріально відповідальними особами); – неправильно формується фактична собівартість виробничих запасів; – не ведеться аналітичний облік руху виробничих запасів в бухгалтерії; – нерегулярно проводиться звірка даних руху виробничих запасів у бухгалтерії і на складах організації; – порушення обов'язковості (або регулярності) проведення інвентаризації; – на складах зберігається велика кількість виробничих запасів, що не використовуються; – неправильно проводиться списання виробничих запасів за видами витрат (на основне виробництво, допоміжне виробництво, обслуговуючі господарства, непрямі витрати, витрати на продаж, фінансові результати та ін.); – під час списання виробничих запасів спосіб визначення фактичної собівартості відрізняється від установленого в обліковій політиці; – невірно ведеться облік ПДВ виробничих запасів та інші.

Продовження таблиці 3.5.

1	2	3
2	Помилки під час документального оформлення операції, пов'язаної з використанням та рухом запасів	– не оформляються бухгалтерські довідки під зниження вартості матеріальних цінностей; – не оформляються прибуткові накладні, виписані самою організацією – одержувачем цих цінностей; – відсутні довіреності на отримання товарно-матеріальних цінностей
3	Помилки під час занесення інформації в реєстри бухгалтерського обліку	– порушується відповідність синтетичних даних аналітичним у реєстрах бухгалтерського обліку; – не оформляються бухгалтерські довідки, тобто не дотримується вимога до обов'язковості всіх реквізитів первинних документів реєстрів бухгалтерського обліку

3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів забезпечення процесу руху запасів підприємства.

Головною передумовою успішного здійснення виробничого процесу як основної ланки діяльності підприємств є наявність та раціональне використання виробничих запасів.

У той же час, залишаються невирішеними питання вдосконалення документації оперативного та аналітичного обліку виробничих запасів, особливо нагальною постає проблема автоматизації їх обліку. Вирішення цих питань полягає в розробці основних напрямів і конкретних рекомендацій з удосконалення методики обліку виробничих запасів, в їх оцінці при вибутті, методики проведення аналізу ефективного використання виробничих запасів, а також посиленні інформаційної та контрольної функцій обліку в управлінні виробництвом [22].

Для вирішення зазначених проблемних аспектів пропонуємо основні напрями удосконалення обліку виробничих запасів, які представлені на рисунок 3.6.

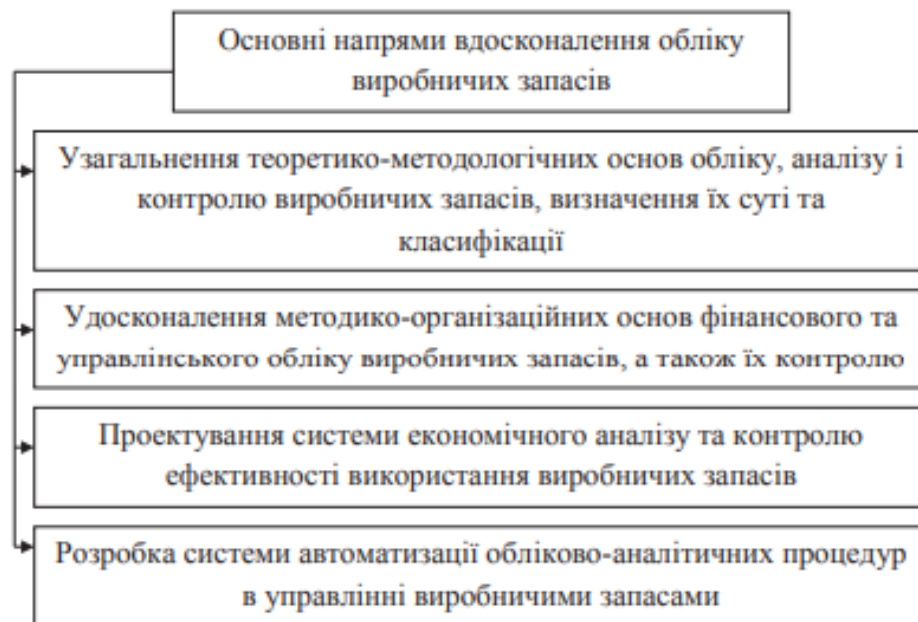

Рис. 3.6. Запропонована структура напрямів удосконалення обліку виробничих запасів.

Поліпшенню ресурсопостачання сприяє впорядкування первинної документації, широке впровадження типових уніфікованих форм, підвищення рівня автоматизації обліково-обчислювальних робіт, забезпечення строгого порядку приймання, зберігання й витрат сировини, матеріалів, комплектуючих виробів тощо.

Необхідно також упроваджувати ефективні форми попереднього й поточного контролю дотримання норм запасів і витрат матеріальних ресурсів, приділяти більше уваги підвищенню вірогідності оперативного обліку руху напівфабрикатів, комплектуючих виробів, деталей і вузлів у виробництві.

Дані бухгалтерського обліку повинні містити інформацію для знаходження резервів зниження собівартості продукції в частині раціонального використання матеріалів, зниження норм витрат, забезпечення належного зберігання.

Спираючись на вищевикладене, вважаємо, що процесу оптимізації обліку виробничих запасів, а також поліпшенню їх корисного використання має сприяти не тільки якісно складена документація, а й налагоджений виробничий процес.

Тому для подальшої оптимізації обліку виробничих запасів пропонуємо розроблений економічний механізм (рис. 3.7).

Рис. 3.7. Економічний механізм удосконалення обліку виробничих запасів.

Запропонований механізм удосконалення обліку виробничих запасів може стати головною передумовою успішного здійснення виробничого процесу.

Так, зазначимо, що спрощення оформлення операцій, пов'язаних з рухом виробничих запасів, дозволить стежити за ретельним і своєчасним проведенням інвентаризації та удосконалити методологію бухгалтерського обліку, що дозволить розпланувати будівництво складських приміщень у достатній кількості, а також визначити оптимальну потребу у виробничих запасах та їх раціональному використанні.

Значно поліпшити організацію обліку виробничих запасів можна, удосконалюючи процес документування, тобто ширше використовуючи накопичувальні документи (лімітно-забірні картки, відомості тощо), картки

складського обліку як витратний документ по відпущених матеріалах (бездокументальну систему оформлення витрат матеріалів).

Доцільною також є розробка єдиної форми документа (на відпущення матеріалу), призначеної для машинної обробки. У цей документ варто включити всі об'єкти основного та допоміжного виробництва під відповідними кодами, які б указували напрям використання матеріальних ресурсів – основні вироби, запасні частини, товари народного споживання, разові замовлення, ремонтно-експлуатаційні потреби.

Щоб уникнути помилок і порушень при зборі та реєстрації оперативних фактів про виробничі запаси, що підлягають обліку, доцільно розробити детальні інструкції конкретним виконавцям (у вигляді посадових інструкцій, виписок із графіків документообігу) про порядок і терміни реєстрації даних, а також використовувати систему заохочень і покарань за виконання своїх обов'язків виконавцями. Проведення контрольних заходів (ревізії, звірки, інвентаризації) знижує ризик неефективної системи збору і реєстрації оперативного факту.

Для вдосконалення обліку виробничих запасів доцільне також використання на всіх ділянках обліку уніфікованих форм документації. Крім того, необхідною умовою також є:

- створення графіків документообігу з обліку запасів і доведення до виконавців їх функцій при створенні і перевірці первинного документа;
- видача розпорядчої документації особам, що відповідають за здійснення тієї або іншої господарської операції і мають право підпису первинних документів;
- контроль із боку працівників бухгалтерії правильності оформлення первинної документації з обліку виробничих запасів (включення в обов'язок бухгалтера, що робить обробку документа, цієї функції через посадові інструкції та встановлення відповідальності за її недотримання).

Таким чином, реалізація перелічених напрямів удосконалення обліку виробничих запасів призведе до значного підвищення результативності та фінансово-економічної діяльності підприємств, а також дозволить налагодити більш дієвий і менш трудомісткий облік, контроль наявності, руху і використання виробничих запасів, а також досягти їх економії.

Висновки до розділу III.

Підсумовуючи проведені дослідження нами були зроблені наступні висновки до третього розділу:

1. З огляду на ключові положення МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до міжнародних стандартів аудиту», метою аудиту виробничих запасів є отримання обґрунтованої впевненості у тому, що інформація про виробничі запаси у фінансовій звітності не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства та помилок і відповідає вимогам нормативно-правових актів, застосованої концептуальної основи фінансового звітування.

2. Відповідно до мети аудиту виробничих запасів можна сформулювати основні завдання аудиту виробничих запасів це перевірка на правильність розподілення активів компанії до їхніх видів; перевірка зберігання виробничих запасів та дотримання встановлених законом нормативів їхнього використання; перевірка визначення коректної вартості виробничих запасів; перевірка відображення в обліку даних про надходження та вибуття виробничих запасів; перевірка коректного застосування методу списання виробничих запасів; перевірка формування, розподілу та списання транспортно заготівельних витрат по запасах; перевірка дотримання інвентаризаційних вимог виробничих запасів; перевірка правильності документального оформлення операцій із обліку виробничих запасів; перевірка ефективності і безпечності програмних продуктів підприємства, задіяних в обліку виробничих запасів; перевірка відповідності синтетичного та аналітичного обліку виробничих запасів.

3. Програма проведення аудиту запасів підприємства виступає у ролі докладної інструкції як для помічників аудитора так і для керівників аудиторської компанії, а також аудиторської групи, також вона є одночасно і засобом контролю якості роботи.

Згідно програми аудиту запасів підприємства проводиться узагальнення отриманих результатів та складається аудиторський звіт в якому аудитор відображає усі порушення, що були виявлені в ході аудиту запасів, а також виявлені помилки або відхилення від стандартів, різних законодавчих актів, помилок у веденні обліку запасів, помилок при складанні фінансової звітності та відображенні в ній даних про запаси.

4. Для поліпшення ресурсопостачання нами запропоновано впорядкування первинної документації, широке впровадження типових уніфікованих форм, підвищення рівня автоматизації обліково-обчислювальних робіт, забезпечення строгого порядку приймання, зберігання й витрат сировини, матеріалів, комплектуючих виробів тощо.

5. Запропонований механізм удосконалення обліку виробничих запасів завдяки спрощенню оформлення операцій, пов'язаних з рухом виробничих запасів, дозволить стежити за ретельним і своєчасним проведенням інвентаризації та удосконалити методологію бухгалтерського обліку, що дозволить розпланувати будівництво складських приміщень у достатній кількості, а також визначити оптимальну потребу у виробничих запасах та їх раціональному використанні.

6. Доцільною також є розробка єдиної форми документа (на відпущення матеріалу), призначеної для машинної обробки. У цей документ варто включити всі об'єкти основного та допоміжного виробництва під відповідними кодами, які б указували напрям використання матеріальних ресурсів – основні вироби, запасні частини, товари народного споживання, разові замовлення, ремонтно-експлуатаційні потреби.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Запаси як складова ресурсного забезпечення підприємств є одним із вагомих елементів у структурі оборотних активів. Саме виробничі запаси є основою виробничого процесу будь-якого суб'єкта господарювання. Від їх наявності залежить безперервність виробництва, а від ефективності використання – якість та собівартість створеної продукції.

В економічній літературі спостерігаються різноманітні варіанти трактування об'єкта дослідження. Така відмінність свідчить про те, що розкриття суті будь-якої економічної категорії залежить від обраного підходу до її визначення.

Узагальнюючи думки різних науковців та дані нормативних документів, вважаємо, що виробничі запаси доцільно розглядати як складову запасів підприємства, а сутність виробничих запасів як об'єкта обліку полягає в тому, що **виробничі запаси** – це елемент запасів, який є активом та сукупністю предметів праці, які перебувають на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також палива, запасних частин, зворотних відходів, тари та інших матеріалів, які придбані зі сторони або самостійно виготовлені й призначені для використання як у виробничому процесі, так і для будь-яких інших потреб підприємства за умови їх повного споживання в одному операційному циклі.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності регламентуються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Відповідно до П(С)БО 9 класифікація запасів базується на 2-у класі рахунків бухгалтерського обліку. Саме 2-ий клас Плану рахунків передбачений для відображення інформації про стан запасів на рахунках бухгалтерського обліку. Рахунки цього класу призначені для узагальнення інформації про наявність і рух належних підприємству готової продукції, товарів, предметів праці, що призначені для обробки, переробки,

використання у виробництві і для господарських потреб, а також засобів праці, які підприємство включає до складу малоцінних та швидкозношуваних предметів.

При організації обліку запасів важливим етапом є порядок відображення інформації по них при журнальній формі. На підприємствах для обліку витрат діяльності та відображення кредитових оборотів на рахунках обліку запасів застосовується Журнал 5 або 5А та Відомість обліку руху запасів, що в подальшому використовуються при формування фінансової звітності. При журнальній формі обліку запаси, що надійшли на підприємство, обліковуються в Журналі №6. У ньому здійснюється облік розрахунків з усіма постачальниками. Тому доцільно відкривати два журнали - один для розрахунків з постачальниками матеріальних цінностей, другий – для розрахунків за послуги і роботи.

Дана кваліфікаційна робота написана на прикладі ТОВ «НВН ПЛЮС», яке займається виробництвом і продажем будівельних матеріалів для облаштування дахів будинків, а саме: покрівельними матеріалами, ізолюючими, утеплюючими, водостічними системами та інше. В роботі проведено аналіз техніко-економічних показників діяльності ТОВ «НВН ПЛЮС» за 2021-2022 роки, де видно, що воєнні дії в Україні вплинули негативно на роботу обраного підприємства, що і відобразилось на результативних показниках його діяльності.

На щастя, виробничі потужності підприємства, складські запаси не зазнали шкоди, тому вже з середини квітня 2022 року ТОВ «НВН ПЛЮС» поновила виробництво своєї продукції, особливо, враховуючи потребу у негайному відновленні та ремонті приміщень, що були зруйновані під час воєнних дій на території Київської області. У 2022 році діяльність підприємства відбувалася на межі рентабельності, а в деяких випадках була навіть збитковою.

Провівши аналіз фінансового стану ТОВ «НВН ПЛЮС» за останні два роки ми можемо зробити висновок, що воно залишається ліквідним та платоспроможним і може погасити вчасно свої поточні зобов'язання,

підприємство є фінансово стійким і на 50% покриває зобов'язання власним капіталом, що також є позитивним моментом у теперішній час.

При проведенні аналізу наявності, стану і використання запасів ми дослідили структуру і рух запасів підприємства, де було виявлено, що найбільшу питому вагу становлять виробничі запаси і дебіторська заборгованість за продукції (товари, послуги) величина яких відповідно становить у 2022 році 55,3% і 25,7%. Також був проведений аналіз швидкості обертання запасів обраного підприємства та ефективність їх використання. В результаті досліджень видно, що обертання запасів уповільнилось у 2022 році на 3 оберти, а тривалість 1 обороту зросла порівняно із 2021 роком на 19 днів. Рівень матеріаловіддачі збільшився у 2022 році на 0,02, що говорить, що не зважаючи на важкі умови праці, подорожчання імпортової сировини, мобілізацію найкращих спеціалістів підприємства, воно продовжує ефективно використовувати свої наявні матеріальні запаси.

Відповідно до мети аудиту виробничих запасів можна сформулювати основні завдання аудиту виробничих запасів це перевірка на правильність розподілення активів компанії до їхніх видів; перевірка зберігання виробничих запасів та дотримання встановлених законом нормативів їхнього використання; перевірка визначення коректної вартості виробничих запасів; перевірка відображення в обліку даних про надходження та вибуття виробничих запасів; перевірка коректного застосування методу списання виробничих запасів; перевірка формування, розподілу та списання транспортно заготівельних витрат по запасах; перевірка дотримання інвентаризаційних вимог виробничих запасів; перевірка правильності документального оформлення операцій із обліку виробничих запасів; перевірка ефективності і безпечності програмних продуктів підприємства, задіяних в обліку виробничих запасів; перевірка відповідності синтетичного та аналітичного обліку виробничих запасів.

Для поліпшення ресурсопостачання нами запропоновано впорядкування первинної документації, широке впровадження типових уніфікованих форм, підвищення рівня автоматизації обліково-обчислювальних робіт, забезпечення строгого порядку приймання, зберігання й витрат сировини, матеріалів, комплектуючих виробів тощо.

Запропонований механізм удосконалення обліку виробничих запасів завдяки спрощенню оформлення операцій, пов'язаних з рухом виробничих запасів, дозволить стежити за ретельним і своєчасним проведенням інвентаризації та удосконалити методологію бухгалтерського обліку, що дозволить розпланувати будівництво складських приміщень у достатній кількості, а також визначити оптимальну потребу у виробничих запасах та їх раціональному використанні.

Доцільною також є розробка єдиної форми документа (на відпущення матеріалу), призначеної для машинної обробки. У цей документ варто включити всі об'єкти основного та допоміжного виробництва під відповідними кодами, які б указували напрям використання матеріальних ресурсів – основні вироби, запасні частини, товари народного споживання, разові замовлення, ремонтно-експлуатаційні потреби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудит: підручник (у двох частинах) / Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
2. Баранова А. О. Наумова Т.А., Кашперська А.І.. Аудит: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 246 с.
3. Бондар Ю. Робочі документи аудитора. Лід Скедьюли та програми. Аудиторська вибірка: посібник. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство». 2017. 396 с.
4. Войнаренко М.П., Кузьміна О.М., Янчук Т.В. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією: навчальний посібник. – Вінниця: ПП Едельвейс і К, 2015. – 496 с.
5. Волкова Н.А. Організація та методика економічного аналізу: навчальний посібник / Н.А. Волкова, Н.Е. Подвальна – Одеса, ОДЕУ, ротапринт, 2013. – 267 с.
6. Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Мізік Ю.І., Конопліна О.О. Аудит: методика і організація : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. 2017. 319 с.
7. Бегун С. Особливості визнання та оцінки виробничих запасів / С. Бегун // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. - 2015. - № 3. - С. 74-79. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2015_3_15.
8. Бруханський, Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.
9. Бухгалтерський облік : підручник / Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 460 с.

10. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. М. Б. Кулинич. Луцьк, 2017. 271 с.
11. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: навч. посі / Романів Є.М., С.В. Приймак, С.М. Гончарук та інші]. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.
12. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Харків. ХДУХТ, 2019. 182 с.
13. Воронова Н., Нестеренко М., Чернишова Н. Запаси та їх класифікація. Податки & бухоблік. Харків, 2018. №50. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/june/issue-50/article-37370.html> (дата звернення: 16.05.2022)
14. Дмитренко А.В., Балабась І.В. Економічна сутність поняття виробничі запаси. Економіка і регіон. 2016. № 2 (57). С. 149-152.
15. Звітність підприємств : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко, Г. М. Курило, К. В. Безверхий ; за заг. редакцією д. е. н., проф. В. П. Пантелеєва]. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. – 432 с.
16. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
17. Економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. / В.Г. Коба, О.Є. Бабина, М.В. Ковбатьок, Н.Г. Беник. Київ: КИТ, 2015. 340 с.
18. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я.Д. Крупка, З.В., Задорожний, Н.В. Гудзь [та ін.]. 4-те вид. [доп. і перероб.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

19. Кіртока Р. Г. Особливості проведення аудиту виробничих запасів в сучасних умовах на підприємствах харчовій промисловості. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 3. С. 869–872.
20. Коваль Н.І. Сутність виробничих запасів як економічної категорії: обліковий та управлінські аспекти. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 7. С. 93-105.
21. Кузик Н. Методичні аспекти аудиту запасів. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2015. Вип. 4. С. 106–113.
22. Левченко О.П. Шляхи удосконалення організації обліку виробничих запасів / О.П. Левченко // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2014. – № 4(28). – С. 266–270.
23. Лопатіна В.В. Економічна сутність виробничих запасів. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу “Києво-Могилянська академія”]. Серія :Економіка. 2012. Т. 189, Вип. 177. С. 67-71. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduec_2012_189_177_15.
24. Максименко І.Я., Вайло Т.В. Особливості обліково-аналітичного відображення товарних запасів в системі управління торгівельним підприємством. Науково-практичний журнал Інвестиції: практика та досвід 2016. № 16. С. 22-25.
25. Максименко І.Я., Іванченко А.Г. Особливості визначення та класифікація запасів в процесі управління підприємством. Zbiór artykułów naukowych recenzowanych. 2019. № 19. С. 22-23. URL: http://конференция.com.ua/files/91_s.pdf#page=22 (дата звернення: 18.09.2019)
26. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 р. № 476. URL: <https://dtki.com.ua/show/2cid010381>.

27. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2016–2017 р. Міжнародна федерація бухгалтерів. Аудиторська палата України. Київ. 2018. Ч.1. 1142 с.
28. МСФО 2 «Запаси» (IAS 2. Inventories)// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua/document/92420/МСБО_2.pdf
29. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.help/law/433>.
30. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
31. Подолянчук О.А. Виробничі запаси: економічна сутність та облік. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 5. С. 88-101.
32. Пилипів Н., Борисовський М. Поняття і сутність товарно-виробничих запасів. Економічний аналіз. 2013. Вип. 12. Ч. 3. С. 303-307.
33. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
35. Положення стандарт бухгалтерського обліку 15 «Доходи», затв. Наказом МФУ від 29.11.1999 № 290 [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
36. Подмешальська Ю.В. Аналіз сутності категорії запасів з метою ефективного управління / Ю. В. Подмешальська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2007. – № 579 : Проблеми економіки та

управління. – С. 237–242. – Бібліографія: 5 назв. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/34084>

37. Подмешальська Ю.В. Удосконалення аудиту управління запасами [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська // Ефективна економіка. — 2011. — № 11. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=793>.

38. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

39. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

40. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі знищення (псування) матеріальних цінностей : затверджений Постановою Кабінету міністрів України від 22.01.1996 № 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF#Text>

41. «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

42. Принада І.В. Сучасні проблеми обліку виробничих запасів на підприємстві / І.В. Принада, О.В. Назарчук // Наука й економіка. – 2014. – № 3. – С. 64-67.

43. Положення стандарт бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затв. Наказом МФУ від 31.12.1999 № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

44. Романів Є.М., С.В. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: навч. посібник /[Є.М. Романів, С.В. Приймак, С.М. Гончарук та інші]. Львів : ЛНУім. Івана Франка, 2017. 772 с.

45. Сирцева С.В. Облік запасів за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку: порівняльний аспект / С.В. Сирцева, А.С. Криклива, Р.О. Співаченко // Глобальні та національні проблеми економіки: зб. наук. праць Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського. – 2015. – Вип. 5. – С. 1031–1035.
46. Сусіденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку : навчальний посібник / В. Т. Сусіденко. - Київ : ЦУЛ, 2016. - 224 с.
47. Трофимов С. Практика обліку запасів / С. Трофимов // Дебет-кредит. – 2008. – № 6. – С. 14.
48. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. Вид. 7-ме допов. і перероб. Київ : Алерта, 2016. 928 с.
49. Ткаченко Н.М. Оновлений план рахунків бухгалтерського обліку : навчально-практичний посіб. Київ : Алерта, 2016. 186 с.
50. Фінансовий контроль, ревізія, аудит : рек. покажч. літ. / уклад.І. А. Фисенко ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. Миколаїв : МНАУ, 2018. 72 с.
51. Федак Л.М. Запаси підприємств: сутність та класифікація. Вісник Хмельницького національного університету. Хмельницький, 2012. №1. С. 157-162
52. Чернелевський, Л.М. Слободян Н.Г., Михайленко О.В Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: фінансово-інвестиційний, стратегічний: підруч. Київ: Хай-Тек Прес, 2014. 640с.
53. Шум М. А., К.С. Гулько Особливості обліку та аналізу виробничих запасів на підприємствах України в сучасних умовах. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. № 4. С.166-169.
54. Яременко Л.М. Облік виробничих запасів в Україні – проблеми ведення та шляхи їх подолання / Л.М. Яременко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>

55. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник. М. Ф. Огійчук, Л. О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. За ред. проф. М. Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2016. 1042 с.

Д о д а т к и

Підприємство		Дата (рік, місяць, число)	Коди		
			2022	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"		1а ЄДРПОУ	33927649		
Територія	КИЇВСЬКА	1а КАТОТТГ	UA3204068001000797		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	1а КОНФГ	240		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля деревинами, будівельними матеріалами та сштарно-техничним обладнанням	1а КВЕД	46.73		
Середня кількість працівників, осіб	38				
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця Чкалова, буд. 3, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400		0952802333		

Форма № 1-м Код за ДКСУД		1801006
Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
2	3	4
1000	16,9	11,5
1001	33,1	33,1
1002	(16,2)	(21,6)
1005	12,2	5,1
1010	8 902,3	9 122,9
1011	19 956,7	20 900,2
1012	(11 054,4)	(11 777,3)
1020	-	-
1030	-	-
1090	29,8	29,8
1095	8 961,2	9 169,3
1100	11 726,6	16 306,2
1103	568,8	544,6
1110	-	-
1125	5 481,4	4 887,1
1135	127,1	510,9
1136	-	-
1155	46,2	19,2
1160	-	-
1165	372,3	1 531,4
1170	105,9	1 241,8
1190	162,9	231,4
1195	18 022,4	24 728,0
1200	-	-
1300	26 983,6	33 897,3

Директор Назаренко В.М.
Генеральный директор Дир. Давушан О.Т.

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5 035,0	5 035,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9 412,9	11 076,7
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	14 447,9	16 111,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	4 317,2	5 840,9
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	486,9	693,7
товари, роботи, послуги	1615	6 504,8	7 257,4
розрахунками з бюджетом	1620	282,0	527,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	74,1	527,9
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	95,6	109,1
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	849,2	3 356,6
Усього за розділом III	1695	8 218,5	11 944,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	26 983,6	33 897,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	123 178,8	87 762,8
Інші операційні доходи	2120	4 311,2	2 828,4
Інші доходи	2240	670,0	1 143,2
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	128 160,0	91 734,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(112 519,6)	(79 496,2)
Інші операційні витрати	2180	(11 700,0)	(10 295,5)
Інші витрати	2270	(958,4)	(1 357,5)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(125 178,0)	(91 149,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	2 982,0	585,2
Податок на прибуток	2300	(934,4)	(124,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 047,6	460,3

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Назаренко

Валерій

Миколайович

ЕП Джулай

Олена

Григорівна

Назаренко Валерій Миколайович

(ініціали, прізвище)

Джулай Олена Григорівна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Головний бухгалтер
ЕП Назаренко В.М.
Головний бухгалтер
ЕП Джулай О.Г.

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(ріс,міс,ч,число)	Коди
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"	за ЄДРПОУ	2023 01 01
Територія КИЇВСЬКА	за КАТОТТГ	33927649
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	0432064059013081797
Вид економічної діяльності Оптова торгівля дерев'яною, будівельними матеріалами та санітарно-технічними обладнаннями	за КВЕД	240
Середня кількість працівників, осіб 42		46.73
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон вулиця Чкалова, буд. 3, м. Бровари, Київська обл., 07400		0952802333

1.Баланс на 31 грудня 2022

р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	11,5	6,2
Первісна вартість	1001	33,1	33,1
Накопичена амортизація	1002	(21,6)	(26,9)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5,1	7,4
Основні засоби :	1010	9 122,9	9 607,2
первісна вартість	1011	20 900,2	21 473,8
знос	1012	(11 777,3)	(11 866,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	29,8	10,5
Усього за розділом I	1095	9 169,3	9 631,3
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	16 306,2	12 437,6
у тому числі готова продукція	1103	544,6	364,1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 887,1	5 623,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	510,9	188,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19,2	2 407,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 531,4	908,2
Витрати майбутніх періодів	1170	1 241,8	179,1
Інші оборотні активи	1190	231,4	88,8
Усього за розділом II	1195	24 728,0	21 833,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	33 897,3	31 464,5

Директор
Товариства
Григорук В.М.
Григорук В.М.

«НВН ПЛЮС»
код 33927649

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5 035,0	5 035,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11 076,7	11 265,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	16 111,7	16 300,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	5 840,9	6 611,2
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	693,7	-
товари, роботи, послуги	1615	7 257,4	7 757,7
розрахунками з бюджетом	1620	527,9	282,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	527,9	122,8
розрахунками зі страхування	1625	-	27,3
розрахунками з оплати праці	1630	109,1	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 356,6	486,0
Усього за розділом III	1695	11 944,7	8 553,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	33 897,3	31 464,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2022 р.

Стаття		Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
1	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	86 703,7	123 178,8
Інші операційні доходи	2120	3 429,0	4 311,2
Інші доходи	2240	213,7	670,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	90 346,4	128 160,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(78 367,8)	(112 519,6)
Інші операційні витрати	2180	(10 511,7)	(11 700,0)
Інші витрати	2270	(1 082,6)	(958,4)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(89 962,1)	(125 178,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	384,3	2 982,0
Податок на прибуток	2300	(164,7)	(934,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	219,6	2 047,6

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Е.І. Назаренко

Валерій

Миколайович

Е.І. Джулай

Олена

Григорівна

Назаренко Валерій Миколайович

(ініціали, прізвище)

Джулай Олена Григорівна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Директор
Головний бухгалтер
Назаренко В.М.
Джулай О.І.

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 3 3 9 2 7 6 4 9

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186 ³ Кодексу України про адміністративні правопорушення

Звіт із праці

у Грудень 2021 р.
(назва звітного місяця)

Подають:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб	не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом
- територіальному органу Держстату	

№ 1-ПВ
(місячна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
17.06.2020 № 179

Респондент:

Найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"

Місцезнаходження (юридична адреса):

вулиця Чкалова, буд. 3, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця Чкалова, буд. 3, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Найменування структурного підрозділу

Вид економічної діяльності

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

(область/АР Крим, район, населений пункт, вулиця/провулок, площа тощо, № будинку/корпусу, № квартири/офісу)

Номер структурного підрозділу

1

Заповнюється респондентом в разі подання форми в електронному вигляді
стосовно ознак структурного підрозділу

Код виду економічної діяльності за КВЕД

46.73

Код території за КОАТУУ

3210600000

3210600000

- КОАТУУ

(фактична адреса визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - V

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Розділ І. Кількість працівників, робочий час і фонд оплати праці

Назва показників	Код рядка	За звітний місяць
А	Б	1
Фонд оплати праці усіх працівників, тис.грн (з одним десятковим знаком)	1020	282,4
Сума податку з доходів фізичних осіб, що відрахована з фонду оплати праці усіх працівників (крім тимчасової непрацездатності), тис.грн (з одним десятковим знаком)	1030	50,8
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб (у цілих числах)	1040	36
Кількість відпрацьованого робочого часу штатними працівниками, люд.год (у цілих числах)	1060	5821
Фонд оплати праці штатних працівників, тис.грн (з одним десятковим знаком) (із ряд. 1020)	1070	275,6

Пояснення до розділу І.

Назва показників	Основна причина відхилення
Середньооблікова кількість штатних працівників (ряд. 1040) +/- 25% і більше порівняно з попереднім періодом	
Середня заробітна плата штатного працівника (ряд. 1070/ряд. 1040 - 1000) +/- 10% і більше порівняно з попереднім періодом	

Місце підпису керівника (власника) та/або осіб, відповідальних за достовірність наданої інформації

ЕП Назаренко
Валерій
Миколайович
ЕП Духлай Назаренко Валерій Миколайович
Олена (ПІБ)
Григорівна

телефон: 0952802333

електронна пошта: nvn-buh@ukr.net

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

3 3 9 2 7 6 4

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186 з Кодексу України про адміністративні правопорушення

Безкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>

ЗВІТ ПРО ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

за 2021 рік

Подають:		Термін подання	№ 1П-НПП (річна)
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб		не пізніше 28 лютого	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Держстату 25 червня 2021 р. № 150
територіальному органу Держстату			

Респондент:

Найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"

Місцезаходження (юридична адреса):

вулиця Чкалова, буд. 3, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400

(поштовий індекс, область, місто, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада:

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця Чкалова, буд. 3, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400

(поштовий індекс, область, місто, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада:

Код території відповідно до:

Класифікатора адміністративно-територіальних одиниць

та територій територіальних громад (КАТОТТГ)

Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального

устрою України (КОАТУУ)

UA 3 2 0 6 0 0 5 0 0 1 0 0 8 1 7 9 7 або 3 2 1 0 6 0 0 0 0 0

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - V

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Назва виду продукції за Номенклатурою продукції промисловості (НПТ)	Одиниця вимірювання за НПТ	Код продукції за НПТ	Кількість виробленої продукції (всього виробництва)	Кількість виробленої продукції із сировини замовника (ар. 2=<ар. 1)	Вартість промислових послуг, тис. грн (вартість передроблення сировини замовника, оброблення продукції, ремонту і технічного обслуговування, якщо ар. 2 не дорівнює 0, то ар. 3 не дорівнює 0 і навілтку)	Кількість реалізованої продукції, виробленої з власної сировини (незалежно від періоду виробництва продукції)	Вартість реалізованої продукції, виробленої з власної сировини, тис. грн (незалежно від періоду виробництва продукції, якщо ар. 4 не дорівнює 0, то ар. 5 не дорівнює 0 і навілтку)
А	Б	В	1	2	3	4	5
Продукти холоднодеформовані, отримані з прокату плоского, зі сталі негетероко, з цинковим покриттям	Т	24.33.11.30	2 139,0	-	-	-	-

Пояснення щодо уточнення (виправлення) даних за попередній звітному рік (роки):

РК	Назва показника	Код продукції за НПТ	Одиниця вимірювання продукції за НПТ	Дані (уточнені, виправлені)	Пояснення
				ЕП Назаренко Валерій Миколайович	Валерій Назаренко (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Місце підпису керівника (власника) або особи, відповідальної за достовірність наданої інформації

Телефон: 0952802333

електронна пошта: pvl-buh@ukr.net

Державне статистичне спостереження

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

3 3 9 2 7 6 4 9

Статистична конфіденційність забезпечується статтею 29 Закону України "Про офіційну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186 з Кодексу України про адміністративні правопорушення

Безкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statvizit.ukrstat.gov.ua>

ЗВІТ ПРО ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ за 2022 рік

Подано:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб	не пізніше 28 лютого
- територіальному органу Держстату	

№ ІП-НІП
(річна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держстату

31 травня 2022 р. № 118

(зі змінами, внесеними наказом Держстату
від 10 листопада 2022 р. № 279)

Респондент:

Найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"

Місцезнаходження (юридична адреса):

вулиця Чкалова, буд. 3, м. Бровари, Київська обл., 07400

(поштовий індекс, область, АР, Крим, район, населений пункт, вулиця / провулок, площа тощо, № будинку / корпусу, № квартири / офісу)

Територіальна громада:

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця Чкалова, буд. 3, м. Бровари, Київська обл., 07400

(поштовий індекс, область, АР, Крим, район, населений пункт, вулиця / провулок, площа тощо, № будинку / корпусу, № квартири / офісу)

Територіальна громада:

Код території відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад (КАТОТТГ) за юридичною адресою

UA 3 2 0 6 0 0 5 0 0 1 0 0 8 1 7 9 7

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - V

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

3 3 9 2 7 6 4 9

Державне статистичне спостереження

Статистична конфіденційність забезпечується
статтею 29 Закону України "Про офіційну статистику"Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняБезкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>СТРУКТУРНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА
за 2022 рік

Подають:	Термін подання
юридичні особи (підприємства)	не пізніше 28 лютого
- територіальному органу Держстату	

№ 2-підприємництво (річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
10 червня 2022 р. № 184
(зі змінами, внесеними
наказом Держстату
від 10 листопада 2022 р. № 279)

Респондент:

Найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"

Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця Чкалова, буд. 3, м. Бровари, Київська обл., 07400

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада:

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця Чкалова, буд. 3, м. Бровари, Київська обл., 07400

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада:

Код території відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та
територій територіальних громад (КАТОТТГ) за юридичною адресою

UA 32060050010081797

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - V

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ	3	3	9	2	7	6	4	9
-----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Розділ 1. Структурні зміни та інші події, що відбулися на підприємстві у звітному роціГосподарська діяльність здійснювалась протягом місяців звітного року (ряд. 100)

(кількість місяців від 01 до 12 у цілих числах)

Основний вид економічної діяльності у звітному році			
Холодне штампування та гнуття		2 4 . 3 3	
назва виду економічної діяльності (згідно із Класифікацією видів економічної діяльності КВЕД-2010)		(код за КВЕД-2010)	
№ рядка	Назва зміни	Дата події	
		число	місяць
101	Зменшення активів унаслідок виділу частини майна для створення нового підприємства-юридичної особи		
102	Збільшення активів унаслідок приєднання інших підприємств-юридичних осіб, які припинили свою діяльність		
(потрібне позначте V)			
103	Узято в оренду основні засоби іншого підприємства		
104	Передано в оренду основні засоби свого підприємства		
105	На підприємстві не було жодної з вищенаведених подій (якщо не заповнені ряд. 101-104)	V	

Розділ 2. Інформація щодо зовнішньоекономічної діяльності у звітному році

(потрібне позначте V)

Чи здійснювало Ваше підприємство експорт-імпорт продукції (товарів, послуг) протягом звітного року?	Так ☒	Ні ☐	(ряд. 200)
Чи здійснювало Ваше підприємство експорт-імпорт послуг протягом звітного року?	Так ☐	Ні ☒	(ряд. 201)

Розділ 3. Кількість працівників, відпрацьований час та фонд оплати праці штатних працівників

(ряд. 300-304 заповнюють у цілих числах)

№ рядка	Назва показників	Код Євростату відповідно до Регламенту (ЄС) № 2020/1197 від 30.07.2020	За рік
A	B	B	1
300	Середня кількість працівників (середньооблікова кількість штатних працівників, середня кількість зовнішніх сумісників та працюючих за цивільно-правовими договорами), осіб	220102	42
301	середньооблікова кількість штатних працівників (ряд. 301 гр. 1 <= ряд. 300 гр. 1)		38
302	Кількість неоплачуваних власників, засновників підприємства та членів їхніх сімей, осіб		
303	Середня кількість працівників в еквіваленті повної зайнятості, осіб	220103	36
304	Кількість відпрацьованих годин працівниками, зазначеними в ряд. 300 гр. 1, людиногодин	220201	48342
305	Фонд оплати праці штатних працівників, зазначених у ряд. 301 гр. 1, тис.грн з одним десятковим знаком		1 805,2

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

3 3 9 2 7 6 4 9

Розділ 4. Показники діяльності підприємства

(тис. грн з одним десятковим знаком)

№ рядка	Назва показників (коди рахунків відповідно до спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку або Плану рахунків бухгалтерського обліку)	Код Євростату відповідно до Регламенту (ЄС) № 2020/1197 від 30.07.2020	За рік
A	B	B	1
400	Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без ПДВ та акцизного податку (рахунок 70 (без ПДВ та акцизного податку) або рахунки 70, 71 (без ПДВ та акцизного податку))	250101	86 703,7
402	Вартість продукції (робіт, послуг) власного виробництва для внутрішніх потреб підприємства (рахунки 15, 23)		-
403	вартість продукції (робіт, послуг) власного виробництва для внутрішніх потреб підприємства з метою інвестування свого підприємства (рахунок 15 або рахунок 15, субрахунки 151, 152, 153, 154, 155) (ряд. 403 гр. 1 <= ряд. 402 гр. 1)		-
404	Дохід від продажу основних засобів (без ПДВ), утримуваних для продажу (рахунок 70 або рахунок 71, субрахунок 712)		2 596,1
405	Субсидії та дотації на виробництво (рахунок 48 або рахунки 48, 71, субрахунок 718)		-
406	Матеріальні витрати та витрати на оплату послуг, використані у виробництві продукції (товарів, послуг) (без ПДВ) (рахунки 23, 91, 96 або рахунки 23, 91, 92, 93, 94)		53 498,6
407	платежі підрядникам (із рахунку 68 або із рахунку 63) (ряд. 407 гр. 1 < ряд. 406 гр. 1)	240106	-
408	платежі агентствам з працевлаштування за послуги з підбору працівників (ряд. 408 гр. 1 < ряд. 406 гр. 1)	240103	-
409	витрати з оперативної оренди (лізингу) зі строком більше одного року, крім орендної плати за земельні ділянки (ряд. 409 гр. 1 < ряд. 406 гр. 1)	240104	3 054,7
410	орендна плата за земельні ділянки, крім орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності (ряд. 410 гр. 1 < ряд. 406 гр. 1)	240104	-
411	Амортизація (рахунки 23, 96 або рахунки 23, 83, 91, 92, 93)		1 906,1
412	Витрати на оплату праці (рахунки 47, 66 або рахунки 47, 66, 81)	220302	1 890,8
413	витрати на навчальні відпустки, у зв'язку з реорганізацією та скороченням штату, доплати в разі тимчасової непрацездатності (ряд. 413 гр. 1 < ряд. 412 гр. 1)		-
414	Відрахування на соціальні заходи (із рахунку 64 або із рахунку 65, 82) (ряд. 414 гр. 1 < ряд. 412 гр. 1)	220303	821,5
415	Вартість товарів і послуг, придбаних у звітному році для перепродажу (без ПДВ) (із рахунку 26 або рахунок 28)	240102	22 973,1
416	Витрати на придбання енергопродуктів для власних потреб (крім використаних як сировина та для перепродажу) (без ПДВ) (із рахунку 68 або із рахунку 63)	240105	469,4
417	Податки та збори, пов'язані з виробництвом продукції (товарів, послуг) (із рахунку 64)		-
418	Податки та збори, пов'язані з обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг), крім ПДВ та акцизного податку (із рахунку 64)		690,3
419	Кількість магазинів роздрібної торгівлі, од (показник заповнюється, якщо підприємство має у своєму складі один або декілька магазинів, діяльність яких належить до видів економічної діяльності з кодами 47.11-47.79, крім коду 47.30 за КВЕД)		
422	Торгова площа магазинів роздрібної торгівлі, м ² у цілих числах (показник відображає інформацію по магазинах роздрібної торгівлі, кількість яких наводиться у ряд. 419)		

Додаток до від виконання будівельних робіт
на умовах підяду (без ПДВ)

(код Євростату 250111) (рахунок 70 (без ПДВ))

- тис. грн з одним десятковим знаком

(ряд. 420) (ряд. 420 <= ряд. 400 гр. 1 розділу 4)

Добові витрати (крім вартості проїзду
та витрат на наймання житлового
приміщення, які включено до ряд. 406)

(рахунок 37, субрахунок 372)

- тис. грн з одним десятковим знаком

(ряд. 421)

Ідентифікаційний код ЄДРГІОУ	3	3	9	2	7	6	4	9
------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Розділ 5. Запаси

(тис. грн з одним десятковим знаком)

№ рядка	Назва показників (коди рахунків відповідно до спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку або Плану рахунків бухгалтерського обліку)	Код Євростату відповідно до Регламенту (ЄС) № 2020/1197 від 30.07.2020	На початок року	На кінець року
А	Б	В	1	2
500	Виробничі запаси (сировина, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, включаючи малоцінні та швидкозношувані предмети (без ПДВ) (рахунок 20 або рахунки 20, 22)		7 572,2	3 923,5
501	Незавершене виробництво (рахунок 23 або рахунки 23, 25)	240202	-	43,2
502	Готова продукція (із рахунку 26 або рахунки 26, 27)	240202	544,6	364,1
503	Товари та послуги для перепродажу (без ПДВ) (із рахунку 26 або рахунок 28)	240203	8 189,4	8 106,8

Розділ 6. Капітальні інвестиції

(без ПДВ, тис. грн у цілих числах)

№ рядка	Назва показників	За рік
А	Б	1
600	Усього капітальних інвестицій за видами активів (ряд. 600 гр. 1 >= ряд. 601 гр. 1)	4 099
601	Матеріальні активи (ряд. 601 гр. 1 >= сумі ряд. 602, 603, 604, 605, 606 гр. 1)	4 099
602	будівлі житлові (ряд. 602 гр. 1 <= ряд. 601 гр. 1)	-
603	будівлі нежитлові (ряд. 603 гр. 1 <= ряд. 601 гр. 1)	-
604	інженерні споруди (ряд. 604 гр. 1 <= ряд. 601 гр. 1)	-
605	машини, обладнання та інвентар (ряд. 605 гр. 1 <= ряд. 601 гр. 1)	93
606	транспортні засоби (ряд. 606 гр. 1 <= ряд. 601 гр. 1)	4 006

ЕП Назаренко
Валерій
Михайлович

Валерій Назаренко
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Місце підпису керівника (власника) або особи,
відповідальної за достовірність наданої інформації

телефон: 0952802333

електронна пошта: nvn-buh@ukr.net

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НВН ПЛЮС"

**Оборотно-сальдова відомість
за 2022 р.**

Код	Рахунок Назва	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	Основні засоби	20,900,184.24		4,005,779.72	3,432,146.95	21,473,817.01	✓
104	Машини та обладнання	15,194,878.72				15,194,878.72	✓
105	Транспортні засоби	5,087,614.88		4,005,779.72	3,432,146.95	5,661,247.65	✓
106	Інструменти, прилади та інвентар	548,881.95				548,881.95	✓
109	Інші основні засоби	68,808.69				68,808.69	✓
11	Інші необоротні матеріальні активи	358,297.22		112,222.23	18,684.00	451,835.45	✓
112	Малоцінні необоротні матеріальні активи	358,297.22		112,222.23	18,684.00	451,835.45	✓
12	Нематеріальні активи	33,143.56				33,143.56	✓
127	Інші нематеріальні активи	33,143.56				33,143.56	✓
13	Знос (амортизація) необоротних активів		12,127,440.89	1,816,813.62	2,024,196.82		12,334,824.09 ✓
131	Знос основних засобів		11,777,346.61	1,816,813.62	1,906,059.31		11,866,592.30 ✓
132	Знос інших необоротних матеріальних активів		328,504.80		112,804.95		441,309.75 ✓
133	Накопичена амортизація нематеріальних активів		21,589.48		5,332.56		26,922.04 ✓
15	Капітальні інвестиції	5,080.00		4,101,662.95	4,099,317.95	7,425.00	✓
152	Придбання (виготовлення) основних засобів			4,005,779.72	4,005,779.72		
1521	Придбання основних засобів			4,005,779.72	4,005,779.72		
153	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	5,080.00		95,883.23	93,538.23	7,425.00	✓
1531	Придбання інших необоротних матеріальних активів	5,080.00		95,883.23	93,538.23	7,425.00	✓
20	Виробничі запаси	7,572,224.25		50,669,140.35	54,317,870.31	3,923,494.29	
201	Сировина й матеріали	7,534,466.72		49,442,498.43	53,074,077.82	3,902,887.33	
203	Паливо	6,953.90		467,290.17	469,411.41	4,832.66	
207	Запасні частини			143,270.42	143,270.42		
209	Інші матеріали	30,803.63		616,081.33	631,110.66	15,774.30	
22	Малоцінні та швидкозношувані предмети			13,869.97	13,869.97		
23	Виробництво			57,468,134.47	57,424,947.78	43,186.69	
26	Готова продукція	544,556.64		57,426,495.60	57,606,979.48	364,072.76	
28	Товари	8,189,452.57		24,505,826.15	24,588,463.96	8,106,814.76	
281	Товари на складі	8,189,452.57		22,890,492.82	22,973,130.63	8,106,814.76	
286	Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу			1,615,333.33	1,615,333.33		
31	Рахунки в банках	1,531,431.93		124,571,948.14	125,195,156.18	908,223.89	
311	Поточні рахунки в національній валюті	1,531,431.93		111,360,071.88	111,983,279.92	908,223.89	
312	Поточні рахунки в іноземній валюті			13,211,876.26	13,211,876.26		
33	Інші кошти			13,755,766.36	13,755,766.36		
333	Грошові кошти в дорозі в національній валюті			13,755,766.36	13,755,766.36		
36	Розрахунки з покупцями та замовниками	1,671,912.00		104,590,597.67	102,925,413.16	3,337,096.51	
361	Розрахунки з вітчизняними покупцями	1,671,912.00		104,590,597.67	102,925,413.16	3,337,096.51	3720865+6 ✓ 38346925
37	Розрахунки з різними дебіторами	16,010.00		2,905,042.81	726,798.04	2,194,254.77	
372	Розрахунки з підзвітними особами		3,200.00	3,200.00			

3721	Розрахунки з підзвітними особами в національній валюті		3,200.00	3,200.00			
375	Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків			11,470.26	11,470.26		
377	Розрахунки з іншими дебіторами	19,210.00		2,863,067.78	715,327.78	2,166,950.00	1155
3771	Розрахунки з іншими дебіторами	19,210.00		384,667.78	175,327.78	228,550.00	
3772	Розрахунки з іншими дебіторами (у розрізі замовлень)			2,478,400.00	540,000.00	1,938,400.00	
378	Розрахунки з державними цільовими фондами			27,304.77		27,304.77	1155
38	Резерв сумнівних боргів		394,987.18	9,465.16	16,055.80		401,577.82
381	По заборгованості за товари, роботи, послуги		394,987.18	9,465.16	16,055.80		401,577.82 1590
39	Витрати майбутніх періодів	1,241,853.29		-701,756.92	360,949.33	179,147.04	
40	Зареєстрований (пайовий) капітал		5,035,000.00				5,035,000.00
401	Статутний капітал		5,035,000.00				5,035,000.00
44	Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)		11,076,711.26	1,800,230.72	1,988,632.64		11,265,113.18
441	Прибуток нерозподілений		11,915,105.60	900,115.36	1,088,517.28		12,103,507.52
442	Непокріті збитки	838,394.34		868,885.36	868,885.36	838,394.34	
443	Прибуток, використаний у звітному періоді			31,230.00	31,230.00		
47	Забезпечення майбутніх витрат і платежів		46,098.45	76,558.99	94,706.47		64,245.93
471	Забезпечення виплат відпусток		46,098.45	76,558.99	94,706.47		64,245.93 1590
48	Цільове фінансування і цільові надходження			213,706.75	213,706.75		
482	Кошти з бюджету та державних цільових фондів			213,706.75	213,706.75		
50	Довгострокові позики		5,840,923.51	1,005,307.91	1,775,632.06		6,611,247.66
501	Довгострокові кредити банків у національній валюті		5,840,923.51	1,005,307.91	1,775,632.06		6,611,247.66 1595
61	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями		693,736.05	1,025,738.78	332,002.73		
611	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в націю		693,736.05	1,025,738.78	332,002.73		
63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками		4,042,200.31	92,669,128.52	94,098,437.12		5,471,508.91
631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками		2,757,311.64	78,704,722.39	79,149,002.74	146586,31	3348158,30
632	Розрахунки з іноземними постачальниками		1,284,888.67	13,964,406.13	14,949,434.38	1755491,44	4025408,69
64	Розрахунки за податками й платежами	164,220.74		39,149,628.00	39,400,285.74		86,437.00
641	Розрахунки за податками		65,675.01	18,272,074.79	18,373,199.26		166,799.48
6411	Прибутковий податок	66,930.56		390,816.59	342,398.96	115,348.19	
64111	Прибутковий податок	66,930.56		390,816.59	342,398.96	115,348.19	
6415	ПДВ	395,223.00		17,309,804.48	17,864,484.53		159,457.05
6416	Податок на прибуток		527,924.95	569,848.95	164,711.00		122,787.00
6418	Розрахунки по інших податках	96.38		1,604.77	1,604.77	96.38	
642	Розрахунки за обов'язковими платежами	8,054.84		729,231.59	727,202.16	10,084.27	

6426	Розрахунки по інших обов'язкових платежах	8,054.84		729,231.59	727,202.16	10,084.27	
643	Податкові зобов'язання	97,315.03		5,516,050.07	5,528,367.06	84,998.04	1190
644	Податковий кредит	124,525.88		14,632,271.55	14,771,517.26		14,719.83
6441	Податковий кредит		9,559.22	2,455,673.54	2,464,637.64		18,523.32
6442	Неодержані податкові накладні	134,085.10		12,176,598.01	12,306,879.62	3,803.49	1190
65	Розрахунки за страхуванням	40,613.06		844,046.87	821,483.49	63,176.44	✓
651	За розрахунками із загальнооб. держ. соц. страхування	40,613.06		844,046.87	821,483.49	63,176.44	
66	Розрахунки за виплатами працівникам		109,093.75	1,999,860.43	1,918,071.45		27,304.77
661	Розрахунки за заробітною платою		109,093.75	1,999,860.43	1,890,766.68		
663	Розрахунки за іншими виплатами				27,304.77		27,304.77
68	Розрахунки за різними операціями		2,902,788.10	6,468,405.53	3,354,046.24	211,571.19	
684	Розрахунки за нарахованими відсотками			118,997.26	118,997.26		
6841	Розрахунки за нарахованими відсотками в національній валюті			118,997.26	118,997.26		
685	Розрахунки з іншими кредиторами		2,902,788.10	6,349,408.27	3,235,048.98	211,571.19	
6851	Розрахунки з іншими кредиторами		3,774.29	44,316.34	42,339.88		1,797.83
6852	Розрахунки з іншими кредиторами (у розрізі замовлень)		2,899,013.81	6,305,091.93	3,192,709.10	213,369.02	1155
70	Доходи від реалізації			104,028,460.05	104,028,460.05		
701	Дохід від реалізації готової продукції			69,515,061.52	69,515,061.52		
702	Дохід від реалізації товарів			34,513,359.13	34,513,359.13		
704	Вирахування з доходу			39.40	39.40		
71	Інший операційний дохід			3,948,222.58	3,948,222.58		
711	Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти			11,522.16	11,522.16		
712	Дохід від реалізації інших оборотних активів			3,115,269.76	3,115,269.76		
714	Дохід від операційної курсової різниці			523,720.75	523,720.75		
717	Дохід від списання кредиторської заборгованості			280,709.51	280,709.51		
718	Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів			5,530.14	5,530.14		
719	Інші доходи від операційної діяльності			11,470.26	11,470.26		
73	Інші фінансові доходи			213,706.75	213,706.75		
733	Інші доходи від фінансових операцій			213,706.75	213,706.75		
79	Фінансові результати			91,215,326.88	91,215,326.88		
791	Результат операційної діяльності			90,132,734.77	90,132,734.77		
792	Результат фінансових операцій			713,292.11	713,292.11		
793	Результат іншої діяльності			369,300.00	369,300.00		
90	Собівартість реалізації			78,367,793.76	78,367,793.76		
901	Собівартість реалізованої готової продукції			55,394,663.13	55,394,663.13		
902	Собівартість реалізованих товарів			22,973,130.63	22,973,130.63		
92	Адміністративні витрати			3,559,318.71	3,559,318.71		
93	Витрати на збут			3,377,385.78	3,377,385.78		

1690

1690

94	Інші витрати операційної діяльності			3,574,968.84	3,574,968.84		
942	Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти			121,154.19	121,154.19		
943	Собівартість реалізованих виробничих запасів			2,085,042.72	2,085,042.72		
944	Сумнівні та безнадійні борги			16,055.80	16,055.80		
945	Втрати від операційної курсової різниці			1,050,223.94	1,050,223.94		
949	Інші витрати операційної діяльності			302,492.19	302,492.19		
95	Фінансові витрати			713,292.11	713,292.11		
951	Відсотки за кредит			118,997.26	118,997.26		
952	Інші фінансові витрати			594,294.85	594,294.85		
97	Інші витрати			369,300.00	369,300.00		
977	Інші витрати діяльності			369,300.00	369,300.00		
98	Податок на прибуток			164,711.00	164,711.00		
981	Податок на прибуток від усіх видів діяльності			164,711.00	164,711.00		
		42,268,979.50	42,268,979.50	880,036,107.24	880,036,107.24	41,297,259.36	41,297,259.36